

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΦΙΛ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΠΡΩΤΟΕΤΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ/ΠΡΟΣΦΑΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

PROFILE AND PERCEPTIONS OF FIRST YEAR
STUDENTS AND GRADUATING STUDENT/RECENT
GRADUATES OF SPEECH THERAPY

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΝΤΑΛΑΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
Α.Μ. : 1003
ΕΤΟΣ: 8ο
ΕΠΟΠΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ : ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΠΑΤΡΑ
ΟΚΤΩΒΡΗΣ 2014

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την πραγματοποίηση αυτής της πτυχιακής την κ. Γεωργοπούλου που δέχτηκε να αναλάβει την εποπτεία της πτυχιακής μου εργασίας. Ελπίζω αυτή η πτυχιακή εργασία να είναι μια μικρή αφορμή για έναν καλύτερο μέλλον του τμήματος.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω τους 199 συμμετέχοντες πρωτοετής, τελειόφοιτους και πτυχιούχους του τμήματος οι οποίοι μου χάρισαν λίγο από τον χρόνο και την προσοχή τους για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Τέλος θα ήθελα να πω το μεγαλύτερο και σημαντικότερο ευχαριστώ στα μέλη της οικογένειάς μου και τους φίλους μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες

Περίληψη	σελ.5
1. Εισαγωγή.....	σελ. 7
2. Ανασκόπηση	σελ.8-16
2.1. Σπουδές στην Ελλάδα στον τομέα της Λογοθεραπείας.....	σελ.8
2.2. Επαγγελματικά Δικαιώματα Λογοθεραπευτών.....	σελ. 8
2.3. Έρευνες στη Λογοθεραπεία ή σε παρεμφερείς τομείς.....	σελ.9
2.3.1.Κλινική Εμπειρία και Επιλογή Εξειδίκευσης	σελ.11
2.3.2. Διεπαγγελματική Εκπαίδευση/Δημιουργία Ομάδων/Συνεργασία.....	σελ.11
2.4. Προτάσεις και Συμβουλές από την ASHA για την εκπαίδευση των Λογοθεραπευτών.....	σελ.12
2.5.Τρόποι μάθησης	σελ.13
2.5.1.Συνεργατική/Διερευνητική (ή ανακαλυπτική) μάθηση.....	σελ.14
2.5.2 Θεωρία του Bruner (1966).....	σελ. 15
3. Μεθοδολογία.....	σελ.17-23
3.1. Ερευνητικός Σχεδιασμός	σελ.17
3.2.Ερωτηματολόγια	σελ.17
3.3. Επεξήγηση κατηγοριών και Διαφορές Ερωτηματολογίων	σελ.19
3.4. Διαδικασία Μέτρησης.....	σελ.21
3.5. Ποσοτική ή Ποιοτική Ανάλυση Δεδομένων	σελ.22
4. Αποτελέσματα	σελ.24-53
4.1. Αποτελέσματα Πρωτοετών	σελ.24
4.2. Αποτελέσματα Τελειόφοιτων/Πτυχιούχων	σελ.35
5. Συζήτηση /Σύγκριση αποτελεσμάτων	σελ.55
6. Περιορισμοί / Συστάσεις	σελ.67
Βιβλιογραφία	σελ.68
Παράρτημα	σελ.71

Π1.Ερωτηματολόγια.....	σελ.71
Π1.α. Ερωτηματολόγιο Πρωτοετών	σελ.71
Π1.β. Ερωτηματολόγιο Τελειόφοιτων/Πτυχιούχων	σελ.76

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα ερευνητική εργασία έχει ως βασικό στόχο να εκμειύσει την άποψη των φοιτητών του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος σχετικά με την σχολή, τις προσδοκίες/παράπονα/προτάσεις που έχει από/για την σχολή, την επαγγελματική αποκατάσταση, πως και αν διαφοροποιείται με το πέρασμα του χρόνου σχετικά με το τμήμα. Επίσης το προφίλ του συμμετέχοντα στο λύκειο και κατά διάρκεια των σπουδών του σε σχέση με τις γνώσεις και τις προτιμήσεις που έχει πάνω στο αντικείμενο της λογοθεραπείας.

Η έρευνα που εκπονήθηκε ήταν για πρωτοετείς φοιτητές και τελειόφοιτους/πτυχιούχους αποκλειστικά του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος (πρώην Δυτικής Ελλάδος). Τα ερωτηματολόγια των πρωτοετών δόθηκαν σε έντυπη μορφή, ενώ η συγκέντρωση των ερωτηματολογίων που αντιστοιχούσαν στους τελειόφοιτους/πτυχιούχους πραγματοποιήθηκε μέσω της διάδοσης ενός διαδικτυακού ερωτηματολογίου. Η διάδοση του έγινε μέσω της ανεπίσημης σελίδας ενημέρωσης του τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος στην σελίδα κοινωνικής δικτύωσης Facebook, η οποία έχει ιδρυθεί από τους φοιτητές του τμήματος.

Από την έρευνα προέκυψαν τα εξής κύρια αποτελέσματα: η πλειοψηφία των εισαχθέντων προέρχεται από τον γυναικείο πληθυσμό, απόφοιτοι γενικού λύκειο κατά κύριο λόγο, με το τμήμα λογοθεραπείας να είναι στις πρώτες επιλογές ή η πρώτη επιλογή στο μηχανογραφικό τους δελτίο. Ακολούθησαν το αντικείμενο της λογοθεραπείας διότι τους ενδιέφερε ο τομέας. Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων πίστευαν ότι ένας λογοθεραπευτής έχει σχέση με παιδιά, μαθησιακά προβλήματα και προβλήματα φωνής. Η ζήτηση για σεμινάρια μέσω της σχολής είναι αίτημα όλων των συμμετεχόντων, με το μεγαλύτερο ποσοστό να ζητά σεμινάρια σχετικά με Εκμάθηση αξιολογητικών / θεραπευτικών μεθόδων. Όσον αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση το μεγαλύτερο ποσοστό είναι αισιόδοξο και θα ήθελε να εργαστεί σε ιδιωτικό γραφείο/κέντρο λογοθεραπείας, ελάχιστοι είναι αυτοί που θα επιθυμούσαν να ασχοληθούν μόνο με το κομμάτι της επιστημονικής έρευνας. Αξιοσημείωτο είναι ότι ο βαθμός ικανοποίησης σχετικά με το λογοθεραπευτικό υλικό, τις πληροφορίες για μεταπτυχιακά προγράμματα και την επαγγελματική αποκατάσταση που παρέχει το Τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος μεταβάλλεται πάρα πολύ από την αρχή της φώτισης που σε είναι αρκετά ικανοποιητικός προς το τέλος φοίτησης που για την πλειοψηφία είναι «καθόλου ικανοποιητικός».

Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη από το Τμήμα Λογοθεραπείας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας για την καλύτερη δυνατή λειτουργία και εξέλιξη του τμήματος με τις απόψεις των φοιτητών. Τα αποτελέσματα τα οποία αναδείχθηκαν από την έρευνα έδειξαν φοιτητές που πραγματικά επιθυμούν να εντρυφήσουν στο αντικείμενο της λογοθεραπείας.

SUMMARY

This research has as main objective to elicit the opinion of students of the Department of Speech at TEI of PATRAS of the school expectations / complaints / suggestions concerning the Department, employment opportunities and how they vary over time. Also, the goal was to describe the profile of each participant in high school and during his/her studies in relation to the knowledge and the preferences on the field of speech and language therapy.

The survey was conducted between freshmen and seniors of the Department of Speech of Western Greece (former Patras) exclusively. The questionnaires were freshmen in printed form, while the concentration of questionnaires corresponded to undergraduates / graduates held through the dissemination of an online questionnaire. The dissemination was through the informal information page Department of Speech and Language Therapy Patras social networking site Facebook, which was founded by students of the department.

The investigation revealed the following main results: the majority of entering students were female, graduates primarily from a general high school. Also, the Dept. of Speech & Language Therapy was their first choice. They chose speech therapy because they were interested in the sector. The majority of participants believed that a therapist has to do with children, learning problems, and speech problems. The demand for specialized seminars through the Department is the request of all participants, with the majority asking for seminars on assessment and therapy. With regard to employment opportunities, the highest percentage was optimistic and wanted to work in a private office / therapy center, while few were those that would like to deal only with scientific research. It is noteworthy that the degree of satisfaction with the speech therapy materials, information on graduate programs and employment opportunities provided by the Department of Speech & Language Therapy of Patras varies considerably between the beginning of studies, which is quite satisfactory, and the end studies, for which the majority chose "unsatisfactory. "

The results of this research could be taken into consideration by the Department of Speech and Language Therapy of TEI of Western Greece for optimal functioning and development of the department considering the views of the students. The results that emerged from the survey showed that students really want to study the subject of speech and language therapy in depth.

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Λογοθεραπεία είναι ένα από τα σχετικά ανερχόμενα επαγγέλματα για τα δεδομένα της Ελλάδας. Το πρώτο εκπαιδευτικό ίδρυμα που λειτούργησε στην Ελλάδα ήταν το 1996 στο Α.Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδος. Πριν το 1996 οι σπουδές πάνω στο αντικείμενο της λογοθεραπείας ήταν διαθέσιμες μόνο στο εξωτερικό.

Τα τελευταία χρόνια η άνθιση του επαγγέλματος του λογοθεραπευτή έχει οδηγήσει πολλούς/ές νέους/ες (κυρίως γυναίκες) στην επιλογή του τμήματος της λογοθεραπείας. Βέβαια μεγάλο μέρος του πληθυσμού δεν γνωρίζει το αντικείμενο της λογοθεραπείας, που μπορεί να εξειδικευτεί ένας λογοθεραπευτής και σε ποιους τομείς θα μπορούσε να φανεί χρήσιμος σε ένα ασθενή ή/και σε μία διεπαγγελματική ομάδα θεραπειών. Η επαγγελματική αποκατάσταση είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει την επιλογή επαγγελματικής σταδιοδρομίας των εισαχθέντων. Βέβαια οι αλτρουιστικοί παράγοντες για την επιλογή της σχολής λογοθεραπείας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο διότι σε ένα επάγγελμα που είναι κοινωνικό λειτούργημα τα άτομα που το απαρτίζουν θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από την αλληλεγγύη, τον σεβασμό, τον ανθρωπισμό τους και την συνεργασία τους απέναντι στους συναδέλφους και τους ασθενείς.

Οι εξελίξεις στον χώρο της λογοθεραπείας είναι συνεχώς μεταβαλλόμενες και εξελίσσονται με ραγδαίους ρυθμούς λόγω των ερευνών σε συνδυασμό με την εξέλιξη της τεχνολογίας. Οι απαραίτητες δεξιότητες από την μεριά των φοιτητών με την χείρα βοήθειας μέσω της ενημέρωσης και την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών μπορούν να δημιουργήσουν ένα καλά θεμελιωμένο επίπεδο αξιόπιστων λογοθεραπευτών, οι οποίοι θα είναι καταρτισμένοι ώστε με την ολοκλήρωση των σπουδών να μπορούν να ανταπεξέλθουν σε κάθε πιθανή κατάσταση πάνω στο αντικείμενο της λογοθεραπείας. Η ενημέρωση σχετικά με σεμινάρια / μεταπτυχιακά / θέσεις εργασίας αλλά και η διεξαγωγή τους μέσω της σχολής είναι η βάση για αξιόπιστους επαγγελματίες. Επιπλέον ένα ακόμα από τα βασικότερα εφόδια για έναν αυριανό λογοθεραπευτή είναι η αναγνώριση της αξίας της αλληλεγγύης, όχι μόνο προς τους ασθενείς αλλά και προς τους συναδέλφους.

Στην συγκεκριμένη έρευνα δίνονται απαντήσεις για τους λόγους, τα ερεθίσματα, τους παράγοντες που οδήγησαν τους συμμετέχοντες στην επιλογή του τομέα της λογοθεραπείας, συγκεκριμένα του τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Ένας από τους λόγους για τον οποίο πάρθηκε η πρωτοβουλία να πραγματοποιηθεί αυτή η έρευνα είναι να διευκρινίσουμε κατά πόσο οι φοιτητές γνωρίζουν το αντικείμενο της λογοθεραπείας αλλά και τι ενημέρωση είχαν πριν την εισαγωγή τους στο τμήμα. Εκμαιεύεται η άποψη των φοιτητών για το Τμήμα Λογοθεραπείας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας σχετικά με τα εφόδια που παρέχονται από το Τμήμα ώστε να βγουν κατάλληλα προετοιμασμένοι στην αγορά εργασίας. Επίσης η άποψη τους σχετικά με τους τρόπους διεξαγωγής των μαθημάτων και των εξετάσεων. Ποιος είναι ο τομέας που οι περισσότεροι φοιτητές θα ήθελαν να εξειδικευτούν; Πόσο ικανοποιημένοι είναι οι φοιτητές από το Τμήμα Λογοθεραπείας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας; Πως οι απόψεις των φοιτητών διαφοροποιούνται ή/και παραμένουν πανομοιότυπες με την πάροδο του χρόνου;

2. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1. Σπουδές στην Ελλάδα στον τομέα της Λογοθεραπείας

Οι σπουδές πάνω στο αντικείμενο της Λογοθεραπείας στην Ελλάδα μπορούν να πραγματοποιηθούν στις σχολές της Σ.Ε.Υ.Π. των τμημάτων Λογοθεραπείας τα οποία βρίσκονται στα Α.Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδος, Ιωαννίνων και Καλαμάτας. Όπως επίσης και σε πολλά ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα ανά την Ελλάδα.

Στα τμήματα Λογοθεραπείας έχουν την δυνατότητα να φοιτήσουν όσοι έχουν ολοκληρώσει την φοίτηση τους είτε σε Γενικό Λύκειο είτε σε ΕΠΑΛ μετά την επιτυχία τους στις πανελλήνιες εξετάσεις. Επιπρόσθετα έχουν δυνατότητα εισαγωγής απόφοιτοι όλων των Α.Τ.Ε.Ι και των Α.Ε.Ι. της Ελλάδος μέσω κατατακτήριων εξετάσεων.

Το Τμήμα Λογοθεραπείας του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδος λειτουργεί από το 1996 και είναι το πρώτο από τα τρία Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Ελλάδα, που είναι και ο λόγος για τον οποίο επικεντρωθήκαμε στο συγκεκριμένο τμήμα, τετραετούς φοίτησης που παρέχει εκπαίδευση σε θέματα παθολογίας Λόγου, Ομιλίας και Φωνής. Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012 ο αριθμός των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο Τμήμα ανέρχεται σε 650, ενώ έως τώρα έχουν αποφοιτήσει λίγο περισσότεροι από 700.

Το Τμήμα λειτουργεί με ένα σύγχρονο Πρόγραμμα Σπουδών που παρέχει μαθήματα υποδομής από τις επιστημονικές περιοχές της Γλωσσολογίας, Ιατρικής και Ψυχολογίας, τα απαραίτητα μαθήματα ειδικότητας στις διαταραχές λόγου, ομιλίας, φωνής και ακοής, καθώς και μαθήματα νέων τεχνολογιών. Εκτός από το θεωρητικό μέρος, το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει υποχρεωτική κλινική πρακτική 900 ωρών η οποία πραγματοποιείται σε νοσοκομεία, ειδικά σχολεία, ιδρύματα και στην Κλινική Λογοθεραπείας του Τ.Ε.Ι. Η κλινική άσκηση, η οποία έχει ως στόχο την αξιολόγηση, διάγνωση και αποκατάσταση ασθενών από τους σπουδαστές, εποπτεύεται από Λογοπαθολόγους/Λογοθεραπευτές, μέλη ΕΠ ή εξωτερικούς συνεργάτες του Τμήματος.

2.2. Επαγγελματικά Δικαιώματα Λογοθεραπευτών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ΠΔ 96/2002 (ΦΕΚ 82 τ. Γ')

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο "Λογοθεραπευτές ή Θεραπευτές του Λόγου" και απασχολούνται αυτοδύναμα ή σε συνεργασία στους τομείς του γνωστικού αντικείμενου της Λογοθεραπείας, δηλαδή της επιστήμης που έχει ως γνωστικό αντικείμενο τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή επιστημονικών γνώσεων γύρω από την Ανθρώπινη Επικοινωνία-Φωνή, Ομιλία, Λόγο (προφορικό, γραπτό), μη λεκτική επικοινωνία - και τις διαταραχές αυτής, καθώς και τις διαταραχές των καταποτικών κινήσεων του στοματοφάρυγγα.

Ειδικότερα οι Λογοθεραπευτές πτυχιούχοι του Τμήματος Λογοθεραπείας απασχολούνται επαγγελματικά στους ακόλουθους τομείς:

- Αξιολόγηση της ανθρώπινης Επικοινωνίας-Φωνής, Ομιλίας, Λόγου (προφορικού-γραφτού) και πρόληψη, διαγνωστική αξιολόγηση και θεραπεία των διαταραχών που συνδέονται με αυτήν καθώς και των διαταραχών που σχετίζονται με τις καταποτικές κινήσεις του στοματοφάρυγγα.

- Επιστημονική έρευνα και μελέτη στο εν λόγω γνωστικό αντικείμενο.
- Άσκηση κάθε άλλης επαγγελματικής και επιστημονικής δραστηριότητας που εμπίπτει στο αντικείμενο του κλάδου της Λογοθεραπείας σύμφωνα με την εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογοθεραπείας επιλέγουν και εφαρμόζουν σε άτομα κάθε ηλικίας σύγχρονες επιστημονικές κλινικές και τεχνολογικές μεθόδους για την αξιολόγηση της ανθρώπινης Επικοινωνίας-Φωνής, Ομιλίας, Λόγου (προφορικού, γραπτού), μη λεκτικής επικοινωνίας - τη διαγνωστική αξιολόγηση, τη θεραπεία και την αντιμετώπιση των διαταραχών αυτής καθώς και των διαταραχών των καταποτικών κινήσεων του στοματοφάρυγγα, οι οποίες δύνανται να περιλάβουν:

- Χρήση τεχνολογικών, προσθετικών και τεχνικών μέσων, χρήση διαγνωστικών δοκιμασιών της ανθρώπινης Επικοινωνίας και άλλων επιστημονικών εργαλείων με στόχο τη βέλτιστη διαγνωστική αξιολόγηση, θεραπεία και αντιμετώπιση των διαταραχών της ανθρώπινης Επικοινωνίας και διαταραχών των καταποτικών κινήσεων του στοματοφάρυγγα.
- Πρόληψη και θεραπευτικές μεθόδους (παρεμβατικές και συμβουλευτικές), άμεσες ή έμμεσες, ατομικές ή ομαδικές σε θέματα που αφορούν τη δυσλειτουργία της ανθρώπινης Επικοινωνίας και των καταποτικών κινήσεων του στοματοφάρυγγα.

2.3. Έρευνες στη Λογοθεραπεία ή σε παρεμφερείς τομείς

Στην ενότητα αυτή θα εξεταστούν παρόμοιες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σε άλλες χώρες στη Λογοθεραπεία αλλά και σε παρεμφερείς τομείς. Ερωτήθηκαν οι πρωτοετείς φοιτητές της Εργοθεραπείας του πανεπιστημίου Queensland Brisbane της Αυστραλίας του τμήματος Εργοθεραπείας (Occupational Therapy) για τους λόγους που επέλεξαν να σπουδάσουν το αντικείμενο της Εργοθεραπείας (Fleming et al.,1997). Εξερεύνησαν το υπόβαθρο των συμμετεχόντων, τις αντιλήψεις τους απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους παράγοντες που επηρέασαν την απόφαση των φοιτητών να μελετήσει τον τομέα της εργοθεραπείας και τις προσδοκίες τους σχετικά με τις γνώσεις που αποκτούν στην σχολή και τις προσδοκίες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στο τομέα της εργοθεραπείας.

Οι φοιτητές βρέθηκαν να κατέχουν γενικά θετική στάση έναντι των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Αισθάνθηκαν ότι ήταν σημαντικό για εργοθεραπευτές να κατέχουν προσωπικά χαρακτηριστικά όπως δεξιότητες επικοινωνίας, εντιμότητα και ακεραιότητα, δημιουργική ικανότητα και αφοσίωση στην παροχή βοήθειας σε ανθρώπους. Αυτές οι συμπεριφορές είναι σύμφωνες με αυτές που διαπιστώθηκαν από άλλους Brown [1989], Clark & White, [1983] και αντικατοπτρίζουν ορισμένα από τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται από Yerxa (1994).

Στη συνέχεια, εξέτασαν παράγοντες που επηρεάζουν την απόφαση των συμμετεχόντων να μελετήσει τον τομέα της Εργοθεραπείας. Την απόφασή τους να σπουδάσουν Εργοθεραπεία έγινε σε μεγάλο βαθμό στο τέλος του χρόνου εκπαίδευσής τους. Σχεδόν όλοι οι φοιτητές είχαν συναντήσει έναν γνωστό τους εργοθεραπευτή, αν και δεν ήταν από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρέασαν την απόφασή τους να εισέλθουν στην Εργοθεραπεία (Delin, 1987), αλλά μάλλον τους παρακίνησαν ανθρωπιστικοί παράγοντες και η επιθυμία να βοηθήσουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Άλλες επιρροές στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της σταδιοδρομίας σε αυτήν την ομάδα των συμμετεχόντων περιλαμβάνεται το ενδιαφέρον για το αντικείμενο της εργοθεραπείας, η διαθεσιμότητα θέσεων εργασίας, το ευρύ φάσμα των ευκαιριών βεργασίας που

προσφέρονται στους εργοθεραπευτές και την επιθυμία για μια επαγγελματική σταδιοδρομία. Τέλος λαμβάνονται υπόψη αλτρουιστικοί παράγοντες και την ασφάλεια που προσφέρει μια καριέρα στον τομέα της εργοθεραπείας.

Ένας τελευταίος παράγοντας που εξετάστηκε ήταν οι προσδοκίες των φοιτητών της εργοθεραπείας ως μια σειρά μαθημάτων και μια καριέρα. Ενώ ως εργοθεραπευτικά θέματα, η ανατομία, η ψυχολογία και η φυσιολογία θεωρήθηκαν ως σχετικές από σχεδόν όλους τους φοιτητές, η Κοινωνιολογία, η παθολογία και η στατιστική χαρακτηρίστηκαν όχι και τόσο σχετικές με την εργοθεραπεία. Αυτή η άποψη ως προς την κοινωνιολογία, την παθολογία και την στατιστική μπορεί να οφείλεται στην έλλειψη ενημέρωσης κατά την είσοδο στον τομέα της εργοθεραπείας.

Σύμφωνα με porίσματα άλλων ερευνών επίσης στην Εργοθεραπεία (Lyons, 1990, Swineheart, 1989), οι περισσότεροι φοιτητές εξέφρασαν την επιθυμία να εργαστούν με παιδιά ή στην περιοχή του σωματική δυσλειτουργία μετά την αποφοίτηση. Μια ανησυχία που εκφράστηκε στη βιβλιογραφία, ότι ο ψυχιατρικός τομέας δεν χαίρει εκτίμησης από τους φοιτητές (Lyons & Hayes, 1993), επιβεβαιώθηκε σε αυτήν την μελέτη. Η πιο λογική εξήγηση για τη στάση τους απέναντι στη ψυχιατρική είναι ότι δεν γνωρίζουν, ακόμα ότι η εργοθεραπεία εντάσσεται και σε αυτόν τον τομέα. (Cusick, Demattia, & Doyle, 1993).

Διεξάχθει έρευνα στην Αυστραλία για την Λογοθεραπεία (Byrne, 2007) για τον ίδιο στόχο, δηλαδή τον εντοπισμό των παραγόντων που επηρέασαν τους συμμετέχοντες να επιλέξουν τον τομέα της λογοθεραπείας. Βρέθηκε ότι ήταν κυρίως αλτρουιστικοί παράγοντες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων η θετική εμπειρία τους σε μία λογοθεραπευτική συνεδρία τους ενθουσίασε και τους κίνησε το ενδιαφέρον. Τέλος, λόγω του νεαρού της ηλικίας τους, η επιρροή από τους γονείς που δούλευαν στο τομέα της υγείας ήταν παρούσα. Όλοι οι φοιτητές είχαν ποικίλες επιρροές, με αποτέλεσμα ο συνδυασμός και η ερμηνεία τους ήταν για το κάθε συμμετέχοντα διαφορετική.

Τα χαμηλά ποσοστά διατήρησης των θέσεων εργασίας λογοθεραπευτών που σχετίζονται με τα υψηλά επίπεδα της δυσαρέσκειας εργασίας έδωσαν το κίνητρο στους Whitehouse A. et al. (2007) να πραγματοποιήσουν την έρευνα για τους παράγοντες που επιλέγει κάποιος να ακολουθήσει τον τομέα της λογοθεραπείας και πώς αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν τελικά την παραμονή τους στο επάγγελμα. Ένας παράγοντας που είναι γνωστό ότι επηρεάζουν την ικανοποίηση από την εργασία είναι η αντιστοιχία μεταξύ κινήτρου κάποιου για επιλογή καριέρας και την πραγματική εμπειρία της σταδιοδρομίας. Η μελέτη επιχείρησε να διερευνήσει (1) γιατί οι μαθητές επιλέγουν να ακολουθήσουν τον τομέα της λογοθεραπείας, (2) ποιοι είναι οι σημαντικοί παράγοντες ώστε να διατηρηθεί η μακροπρόθεσμη απασχόληση τους στον τομέα της λογοθεραπείας, και (3) πόσο καιρό είχαν προβλέψει ότι θα παραμείνουν στο εργατικό δυναμικό του τομέα. Φοιτητές από δύο προγράμματα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λογοθεραπευτών, ένα στην Αυστραλία (n = 67) και ένα στο Ηνωμένο Βασίλειο (n = 84), ολοκλήρωσαν ένα διαδικτυακό ερωτηματολόγιο με στόχο αυτά τα ζητήματα.

Τρεις κατηγορίες των απαντήσεων προέκυψαν, σχετικά με τον αλτρουισμό (δηλαδή, βοηθώντας τους άλλους), το πνευματικό ενδιαφέρον (δηλαδή, ενδιαφέρονται για την ασθένεια και την αναπηρία), και επαγγελματικά ζητήματα (π.χ., μισθό, την επιθυμία για μια επαγγελματική σταδιοδρομία).

Υπήρξε καλή συμφωνία σε απαντήσεις σε ερωτήσεις με επίκεντρο τους οποίους οι συμμετέχοντες επέλεξαν να σπουδάσουν Λογοθεραπεία και ότι προέβλεπε ως σημαντικό για τη μελλοντική τους σταδιοδρομία. Οι φοιτητές οι οποίοι είχαν το κίνητρο να εισέλθουν στον τομέα της Λογοθεραπείας για επαγγελματικούς λόγους έτειναν να αναφέρουν ότι θα

παραμείνουν στο επάγγελμα για μικρότερο χρονικό διάστημα από ότι εκείνους που είχα επιλέξει τη σταδιοδρομία με ένα κυρίως ανθρωπιστικό ή πνευματική κίνητρο. Μπορούμε να αντιληφούμε ότι ένα επάγγελμα όπως η Λογοθεραπεία, η οποία υπάγεται σε κοινωνικό λειτούργημα χρειάζεται ανθρώπους που πραγματικά να ενδιαφέρονται για τον τομέα και τους συναθρώπους τους.

Συνοπτικά αποτελέσματα από άλλες έρευνες για τους παράγοντες με βάση των οποίων οι φοιτητές επιλέγουν να ακολουθήσουν το αντικείμενο συνοψίζονται ως εξής:

- Αλτρουιστικό σύστημα αξιών. (Holmstrom, 1975)
- Προσωπική εμπειρία με παιδιά ή ενήλικες (Adamson, Covic, Kench, & Lincoln, 2003).
- Η επαφή με ένα άτομο με διαταραχή επικοινωνίας και η επιθυμία να βοηθήσουν άλλους ανθρώπους (Lass, Ruscello, Pannbacker, Μίντλετον, Schmitt & Scheuerle, 1995. Rockwood & Μάντισον, 1992-1993. Stewart, Pool -, & Winn, 2002).
- Φοιτητές άλλων σχολών που σχετίζονται με τα επαγγέλματα υγείας και πρόνοιας (Greenwood, Wright, & Bithell, 2006).
- Ενδιαφέρον των φοιτητών για την γλώσσα (στη συγκεκριμένη περίπτωση τα Αγγλικά), (Byrne, 2007).

Δύο σημαντικοί παράγοντες που θα αναλυθούν στις παρακάτω δύο υποενότητες είναι η κλινική εμπειρία και η συνεργασία σε ομάδες διεπιστημονικής εκπαίδευσης.

2.3.1 Κλινική Εμπειρία και Επιλογή Εξειδίκευσης.

Η κλινική εμπειρία μπορεί να αλλάξει τις αρχικές επιλογές των φοιτητών σχετικά με το τομέα εξειδίκευσης που θα επιλέξουν για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Πραγματοποιήθηκε έρευνα (Miller, Abdallah, & Ciocci, 2011, Miller & Ciocci, 2010) ώστε να διευκρινιστούν οι λόγοι και οι προτιμήσεις των νέοεισαχθέντων πως και αν αλλάζουν μετά την κλινική τους εμπειρία. Σύμφωνα με αυτήν οι αρχικές προτιμήσεις των φοιτητών, οι εμπειρίες τους και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά τους επηρεάζουν την ακαδημαϊκή πορεία τους, με βάση τα μαθήματα που θα επιλέξουν. Υποστηρίζεται ότι είναι σημαντικό οι εκπαιδευτικοί να εντοπίζουν αυτούς του παράγοντες προκειμένου να παρέχουν επαρκή και κατάλληλη καθοδήγηση. Επίσης σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι ενώ αρχικά το 84% των ερωτηθέντων επέλεξαν να εργαστούν με παιδιά, το 40% με ενήλικες, στην συνέχεια το 44% άλλαξε γνώμη ως αποτέλεσμα της κλινικής τους εμπειρίας επηρεάζοντας τις επαγγελματικές επιλογές των φοιτητών. Γίνετε αντιληπτό ότι η κλινική εμπειρία παίζει σημαντικό ρόλο στην επιλογή της επαγγελματικής σταδιοδρομίας και στην επιλογή της εξιδίκευσης.

2.3.2 Διεπαγγελματική Εκπαίδευση, Δημιουργία Ομάδων, Συνεργασία.

Μία μελέτη των Rosenfield, Oandasana και Reeves (2011) έγινε με σκοπό να αποσπάσει μια ποιοτική άποψη των φοιτητών για το πρόγραμμα της διεπαγγελματικής εκπαίδευσης σε διάφορα προγράμματα σπουδών που σχετίζονται με την υγεία με βάση την εμπειρία τους κατά διάρκεια της πρώτης τους επαφή στο πρόγραμμα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν ένα σεμιναριακό πρόγραμμα διεπαγγελματικής εκπαίδευσης δημιουργήθηκε ομάδα

φροντίδας ασθενών η οποία αποτελείται από όλες τις ειδικότητες που θα μπορούσαν να προσφέρουν με τις γνώσεις τους στα περιστατικά που υπάρχουν κατά διάρκεια των σπουδών των αυριανών επαγγελματιών στον τομέα της υγείας. Στόχος ήταν να εκπαιδεύσει τους αντίστοιχους μελλοντικούς ρόλους των επαγγελματιών υγείας και ποιος ο ρόλος του κάθε τομέα στο σύστημα υγείας.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι απόψεις/προτάσεις/αλλαγές που ανέφεραν οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα:

Μερικοί από τους συμμετέχοντες εξέφρασαν την άποψη ότι τα η πρώτη τους επαφή με το πρόγραμμα είχαν περιορισμένες ευκαιρίες για ουσιαστική αλληλεπίδραση με τους φοιτητές άλλων επαγγελμάτων διότι υπήρχε χαμηλό επίπεδο ρεαλισμού. Κάποιοι έκριναν ότι η διεπαγγελματική εκπαίδευση είχε καθοριστική σημασία προκειμένου να συνεργαστούν αποτελεσματικά τα μέλη της ομάδας. Μία ακόμα άποψη που εκφράστηκε ήταν ότι η διεπαγγελματική εκπαίδευση βοηθάει πραγματικά ένα ασθενή διότι όλοι επαγγελματίες γνωρίζουν το τομέα του συναδέλφου τους με αποτέλεσμα να προτείνουν την καλύτερη θεραπεία στον ασθενή. Το αρνητικό στοιχείο του προγράμματος ήταν το πλήθος της εκδήλωσης και η συχνότητα της διεπαγγελματικής εκπαίδευσης. Προτάθηκε από τους συμμετέχοντες ότι οι μικρές ομάδες διεπαγγελματικής εκπαίδευσης να τηρούνται όλο το χρόνο. Επίσης η πλειοψηφία των φοιτητών υποστηρίζει την διεπαγγελματική εκπαίδευση και επιθυμούν την ενσωμάτωση της στο υπάρχον πρόγραμμα σπουδών.

2.4. Προτάσεις και Συμβουλές από την ASHA για την εκπαίδευση Λογοπαθολόγων

Ο αμερικάνικη οργανισμός Λογοπαθολόγων και Ακοολόγων ASHA (American Speech-Language-Hearing Association) δημιούργησε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο (ASHA 2014) για ακαδημαϊκούς, επαγγελματίες, εργοδότες και φοιτητές περιγράφει μερικές από τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο καθένας που συμμετέχει στην εκπαίδευση των μεταπτυχιακών φοιτητών στην Λογοθεραπεία και Ακοολογία στον 21^ο αιώνα λόγω των συνεχών μεταβαλλόμενων αλλαγών. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι οι σπουδές στις ΗΠΑ που οδηγούν σε άδεια ασκήσεως επαγγέλματος στη Λογοθεραπεία είναι μεταπτυχιακές και ο τίτλος που απονέμεται είναι αυτός του Λογοπαθολόγου. Επιπλέον ο οργανισμός αυτός αποτελεί τη μεγαλύτερη στον κόσμο ένωση επαγγελματιών Λογοθεραπείας.

Με βάση τις έρευνες που διεξάχθηκαν από την ASHA και το Educational Testing Service (ETS) βράθηκαν ότι υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις μεταξύ εκπαιδευτικών, επαγγελματιών και εργοδοτών για το που και πότε θα πρέπει να αποκτούν κάποιες γνώσεις και δεξιότητες οι υποψήφιοι λογοπαθολόγοι/ακοολόγοι. Οι διαφορές αυτές οδηγούν αντικρουόμενες προσδοκίες μεταξύ ακαδημαϊκών και εργοδοτών ως προς τους νέους επαγγελματίες στη Λογοθεραπεία. Το ενημερωτικό φυλλάδιο προτείνει την συνεργασία και το μοίρασμα ευθύνης των ακαδημαϊκών, των κλινικών εποπτών, καθώς και τους εργοδότες για την εκπαίδευση των επαγγελματιών του αύριο. Οι φοιτητές έχουν επίσης την ευθύνη για την ύπαρξη ενεργού ρόλου στην ανάπτυξη των κλινικών δεξιοτήτων τους. Πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών στην Λογοθεραπεία. Σημαντική είναι επίσης η καλύτερη επικοινωνία και την ισχυρότερη συνεργασία στην εκπαίδευση των μελλοντικών επαγγελματιών, η οποία θα οδηγήσει σε πιο ρεαλιστικές προσδοκίες εκ μέρους κάθε ομάδας

ως προς το που και πότε πρέπει να επιτευχθούν οι κλινικές δεξιότητες στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Επιπλέον το φυλλάδιο αναφέρει ότι πολλοί κοινωνικοί παράγοντες έχουν αυξήσει την ζήτηση των λογοθεραπευτών. Αμέσως μετά την αποφοίτησή τους οι νέοι επαγγελματίες πρέπει να αποδείξουν την αξία των υπηρεσιών τους. Στο παρελθόν οι εργοδότες όριζαν ένα επιτρεπόμενο χρόνο για να αναπτύξουν οι νέοι επαγγελματίες της κλινικές και διοικητικές τους ικανότητες. Επίσης η συνεχής μεταβαλλόμενη τεχνολογία καθιστούν τους Λογοθεραπευτές δια βίου «μαθητές» και επομένως θα πρέπει να υπάρχουν συνεχείς ευκαιρίες για δια βίου μάθησης. Επίσης τονίζεται η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Οι φοιτητές ακόμα θα πρέπει να κατανοούν τα συστήματα και πώς να εργάζονται μέσα από διαδικασίες υγειονομικής περίθαλψης, σχολικά συστήματα, καθώς και στο δυναμικό περιβάλλον μιας επιχείρησης.

Μεταπτυχιακά προγράμματα μπορούν να προετοιμάσουν τους φοιτητές για το χώρο εργασίας βοηθώντας τους να αναπτύξουν μια επιχειρηματική στάση προς τη σταδιοδρομία τους. Οι νέοι επαγγελματίες που εισέρχονται στο κλινικό περιβάλλον του σήμερα θα πρέπει όχι μόνο να είναι έχουν άρτια κλινική εκπαίδευση αλλά θα πρέπει επίσης να έχουν μια σειρά επιχειρηματικών δεξιοτήτων.

Σύμφωνα με την ASHA διάφορες ευκαιρίες θα πρέπει να παρέχονται για να βοηθήσουν στην ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων. Όπως μαθήματα, ανεξάρτητη μελέτη, ή δραστηριότητες αυτο-μάθησης .

1. Σχεδιασμός και τον καθορισμό προτεραιοτήτων.
2. Οργάνωση και διαχείριση του χρόνου
3. Αντιμετώπιση της ποικιλομορφίας (Managing Diversity)
4. Διαπροσωπικές σχέσεις
5. Ευκολία στην προσαρμογή σε μεταβαλλόμενες καταστάσεις και διαχείριση των συγκρούσεων
6. Επίλυση προβλημάτων, προοπτικές και δημιουργικότητα

Το ενημερωτικό φυλλάδιο της ASHA προτείνει επίσης την εκπαίδευση εξ αποστάσεως διότι είναι αποδεδειγμένα χρήσιμο ώστε να φέρει διαφορετικές εμπειρίες και απόψεις στην εκπαίδευση των ενδιαφερόμενων σε όποιο σημείο του κόσμου κι αν βρίσκονται.

Ακόμα τονίζει την κοινή ευθύνη της σχολής, των εποπτών, των ακαδημαϊκών και των φοιτητών για την ανάπτυξη στρατηγικών για την καλύτερη συνεργασία στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να επιτευχθεί ένα κοινό στόχο, τη βελτίωση του εκπαιδευτικού προγράμματος. Επίσης προτείνει κλινική άσκηση εκτός της σχολής σε σχολεία, κλινικές σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο. Η συνεργασία θα πρέπει να βασίζεται στις ανάγκες των φοιτητών και την άριστη συνεργασία πανεπιστήμιο και εξωτερικού κλινικού πλαισίου.

2.5 Τρόποι Μάθησης

Ο Brown T. (2008) πραγματοποίησε μία έρευνα σχετικά με την εκπαίδευση των μελλοντικών επαγγελματιών υγείας και πόσο σημαντικό ρόλο διαδραματίζει το πανεπιστήμιο στην

εκπαίδευση τους, τονίζοντας πως οι μέθοδοι διδασκαλίας, το πρόγραμμα σπουδών, το περιβάλλον μάθησης και οι προτιμήσεις των φοιτητών καθορίζουν την εξέλιξη των γνώσεων τους και της μετέπειτα καριέρα τους. Παρουσίασε μία συγκριτική μελέτη η οποία εξέταζε τις προτιμήσεις στο τρόπο εκμάθησης του πρώτου έτους προπτυχιακών στους τομείς εργοθεραπείας, λογοθεραπείας και φυσικοθεραπείας σε ένα αυστραλιανό πανεπιστήμιο. Στα αποτελέσματα διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των προτιμήσεων στυλ μάθησης του εργοθεραπείας, φυσιοθεραπείας και λογοθεραπείας. Οι τρεις ομάδες φοιτητών ανέφεραν μεγαλύτερη προτίμηση για κιναισθητική μάθηση, μελέτη περίπτωσης και πρακτικές συνιστώσες εμπειρίας εκπαίδευση σε θέματα υγείας. Το συμπέρασμα αυτής της έρευνας ήταν ότι ανάλογα με το επάγγελμα που σπούδαζαν οι συμμετέχοντες χρειάζεται και ανάλογη επιλογή τρόπου εκπαίδευσης τους παρόλο που ανήκουν στον τομέα της υγείας και που υπάρχουν κοινά στοιχεία εκπαίδευσης.

2.5.1.Συνεργατική/Διερευνητική (ή ανακαλυπτική) μάθηση

Η Μάθηση στον 21ο αιώνα υποστηρίζει την αυτόνομη μάθηση προσανατολίζεται στην ομάδα, στη συνεργασία, στην ενδυνάμωση δυνατοτήτων και μετατρέπει το ρόλο του διδάσκοντα σε βοηθητικό και καθοδηγητικό μέσο μάθησης με στόχο να εκθέτει τους μαθητές σε ποικιλία πηγών με δυναμικό περιεχόμενο. (Σγουροπούλου Κ.) Οι νέες τάσεις στην εκπαίδευση ορίζουν: Αλλαγή στον τρόπο της διδασκαλίας ώστε να βασίζεται στην προώθηση μαθησιακών συζητήσεων. Κυρίαρχο ρόλο έχει η αλληλεπίδραση των μαθητών μεταξύ τους, οι ενέργειές τους και η αλληλεπίδρασή τους με τον καθηγητή. Σταδιακή μετατροπή του ρόλου του διδάσκοντα από παροχέα πληροφοριών σε σύμβουλο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το εκπαιδευτικό υλικό είναι υποστηρικτικό στην εκπαιδευτική διαδικασία και όχι η μόνη πηγή πληροφοριών.

Ο τρόπος εκπαίδευσης των μαθημάτων είναι μία από τις σημαντικότερες παράμετρους για την επιτυχημένη κατάκτηση των γνώσεων. Μελέτες έχουν αποδείξει ότι οι φοιτητές διατηρούν περίπου το 15% αυτών που μαθαίνουν μέσα από τις διαλέξεις και κάπως λιγότερο αυτά που μελετούν. Σε αντίθεση οι τρόποι μάθησης που απαιτούν από τους φοιτητές να “ερευνούν και να δημιουργούν”, επιτυγχάνουν πολύ πιο συχνά να “προκαλούν το νου και να αλλάζουν τον τρόπο σκέψης μας, αυτό δηλαδή στο οποίο στοχεύει η μάθηση” σύμφωνα με τον Hokanson. Η συνεργατική μάθηση σημαίνει ότι οι καθηγητές όσο και οι μαθητές είναι ενεργοί συμμετοχοί στη μαθησιακή διαδικασία – η γνώση δεν είναι κάτι που παραδίδεται στους μαθητές, παρά κάτι που προκύπτει από την ενεργή συζήτηση μεταξύ αυτών που προσπαθούν να κατανοήσουν και να χρησιμοποιήσουν έννοιες και τεχνικές. Έτσι στις κοινότητες μάθησης “η εκπαίδευση δεν περιλαμβάνει απλά το ξεχείλισμα του μαθητή με γνώσεις από τον καθηγητή, η απόκτηση της γνώσης είναι μια διαδραστική διαδικασία, όχι μια συσσώρευση απαντήσεων για επιτραπέζιο παιχνίδι γνώσεων” σύμφωνα με τον Whipple (1987). Η συμμετοχή στις κοινότητες μάθησης, στην καλύτερη μορφή διαμόρφώνει την ικανότητα των μαθητών να μαθαίνουν από μόνοι τους έξω από το “προστατευμένο περιβάλλον” του εκπαιδευτικού συστήματος (Johnson&Johnson, 1990). Επιπλέον, η συνεργασία έχει ως αποτέλεσμα ένα επίπεδο γνώσης της κοινότητας που είναι μεγαλύτερη από το άθροισμα των γνώσεων του κάθε μέλους ξεχωριστά: “οι συνεργατικές δραστηριότητες οδηγούν στην ανερχόμενη γνώση, που είναι αποτελέσματα μεταξύ των γνώσεων και των απόψεων όλων των όσων συμμετέχουν στο σχηματισμό της” (Whipple 1987).

Η συνεργατική μάθηση προϋποθέτει τα εξής συστατικά στοιχεία: κοινός στόχος, αλληλεπίδραση, αλληλεξάρτηση, κοινωνικές δεξιότητες και προσωπική ευθύνη.

Σύμφωνα με τον Treichler (1967) ο ρόλος των αισθήσεων στη μάθηση είναι καθοριστικός έτσι μαθαίνουμε: 10% μέσω της γεύσης, 1,5% μέσω της αφής 3,5% μέσω της όσφρησης, 11% μέσω της ακοής, 83% μέσω της όρασης. Θυμόμαστε: το 10% απ' αυτά που διαβάζουμε, 20% απ' αυτά που ακούμε, 30% απ' αυτά που βλέπουμε, 50% απ' αυτά που βλέπουμε και ακούμε, 70% απ' αυτά που λέμε όταν συνομιλούμε με άλλους, 90% απ' αυτά που λέμε καθώς κάνουμε κάτι.

2.5.2 Θεωρία του Bruner για την Διερευνητική (ή ανακαλυπτική) μάθηση

Η προσπάθεια του μαθητή να μαθαίνει μόνος του, αυτόβουλα, κάνοντας χρήση των εσωτερικών του εμπειριών και δυνατοτήτων ανάγεται στην εποχή του Σωκράτη και του Πλάτωνα. Στην εποχή εκείνη, ο μεν πρώτος αναταράζει τις δημιουργικές δυνάμεις των μαθητών του, ο δε δεύτερος με τη διαλεκτική του καθορίζει έναν επιστημονικό τρόπο εργασίας στη μάθηση. Στη σύγχρονη εποχή η η προσπάθεια του μαθητή για ανακάλυψη ή διερεύνηση των γνώσεων συστηματοποιήθηκε, οργανώθηκε και τεκμηριώθηκε κυρίως μέσα από τις θέσεις του Jerome Bruner. Οι Ράπτης και Ράπτη (Ράπτης, Ράπτη, 2001) αναφέρουν ότι ο Bruner ανήκει στην κατηγορία των γνωστικών ψυχολόγων της μάθησης, που δίνει έμφαση στη διευκόλυνση της μάθησης μέσα από την κατανόηση των δομών και των επιστημονικών αρχών ενός αντικειμένου και των τρόπων του σκέπτεσθαι του μαθητευόμενου, καθώς και στην υιοθέτηση της ανακαλυπτικής μεθόδου, ή της καθοδηγούμενης ανακάλυψης με την ανάπτυξη εσωτερικών κινήτρων μάθησης από

μέρους του μαθητευόμενου. Οι τρόποι σκέψης ή τα συστήματα, τα οποία χρησιμοποιεί ο μαθητευόμενος για να κατανοεί τις πληροφορίες και να αναπτύσσεται γνωστικά (που αντιστοιχούν και στα ιστορικά στάδια της ανθρώπινης εξέλιξης) είναι κατά τον Bruner (Bruner, 1966):

1. Το σύστημα της πραξιακής αναπαράστασης : (enactive representation), στο οποίο η γνώση σχετίζεται με την κίνηση και τη δεξιότητα που προέρχεται από την άμεση επαφή του ατόμου με τα πράγματα (π.χ. το παιδί μετράει τα μολύβια)

2. Το σύστημα της εικονικής αναπαράστασης : στο οποίο οι γνώσεις αναπαριστώνται μέσω εσωτερικών πνευματικών εικόνων, χωρίς όμως το στοιχείο του αφηρημένου συσχετισμού (π.χ. η εικόνα του παιδιού που μετράει τα μολύβια)

3. Το σύστημα της συμβολικής αναπαράστασης: που είναι και το ανώτερο, στο οποίο οι γνώσεις παρουσιάζονται με σύμβολα (αναπαράσταση σχέσεων με αφηρημένα σύμβολα, με δυνατότητα διαφόρων συσχετισμών και διατύπωσης θεωριών, ακόμη και χωρίς να στηρίζεται ο μαθητευόμενος σε συγκεκριμένα στοιχεία της εμπειρίας).

Σχετικά με την απόκτηση της γνώσης (Τριλιανός, 2003) ο Bruner υποστηρίζει την ανακαλυπτική-διερευνητική μάθηση, κατά την οποία ο μαθητής με τις δικές του δυνάμεις προσπαθεί να εμβαθύνει στο αντικείμενο και να ανακαλύψει τις θεμελιώδεις αρχές και σχέσεις που διέπουν τα επιμέρους στοιχεία του. Εδώ η λογική σκέψη του ατόμου παίζει ρόλο, όμως ο Bruner θεωρεί ότι το άτομο πρέπει να προχωρήσει παραπέρα και να καλλιεργήσει τη διαισθητική σκέψη, που του επιτρέπει να κάνει πνευματικά άλματα, να

πρωτοτυπεί, να εφευρίσκει και να συλλαμβάνει ριζοσπαστικές λύσεις σε προβληματικές καταστάσεις.

Σε μια από τις πιο γνωστές θέσεις του (Φλουρής, 2003), ο Bruner υποστηρίζει ότι όλοι οι μαθητές είναι δυνατόν να μάθουν οτιδήποτε και σε οποιαδήποτε ηλικία, εφόσον υπάρχει η κατάλληλη δομή και οργάνωση της ύλης, καθώς και η απαραίτητη μεθόδευση της διδασκαλίας. Η θέση αυτή του Bruner προκάλεσε αρκετές αντιδράσεις, αφού προσέκρουσε στις μέχρι τότε αποδεκτές αντιλήψεις για το θέμα αυτό, αλλά και επέφερε επαναστατικές αλλαγές τόσο στη φύση των αναλυτικών προγραμμάτων όσο και στην οργάνωση και διεξαγωγή της διδασκαλίας.

Ο Bruner υπήρξε ο εμπνευστής της ιδέας του σπειροειδούς αναλυτικού προγράμματος, με βάση το οποίο έδειξε ότι η γνώση που έχει αναπτυχθεί με τον κατάλληλο για το παιδί τρόπο από πολύ νωρίς και αργότερα γίνεται αντικείμενο μελέτης σε πιο προχωρημένο επίπεδο (έτσι όλοι οι τρόποι αναπαράστασης να υπάρχουν), έχει μεγαλύτερες πιθανότητες να γίνει κτήμα του μαθητή. Η ανακαλυπτική μάθηση και οι στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων δεν αναπτύσσονται ξαφνικά, ως δια μαγείας, ούτε είναι άσχετες με την προηγούμενη εμπειρία του παιδιού. Είναι δεξιότητες που μαθαίνονται, γι' αυτό και πρέπει να είναι μέλημα κάθε δασκάλου. Ο δάσκαλος καθοδηγεί τα παιδιά προς την «ανακάλυψη» αρχών, νόμων και κανόνων που διέπουν όχι μόνο τα φαινόμενα ως γνωστικά αντικείμενα αλλά και την ίδια του τη σκέψη (Ράπτης, Ράπτη, 2001).

Εν κατακλείδι, οι ακαδημαϊκοί θα πρέπει να προσαρμόζουν τον τρόπο διδασκαλίας ανάλογα με τον κάθε τομέα και τις προτιμήσεις των φοιτητών, όπως επίσης να εκπαιδεύονται οι ίδιοι σε αποτελεσματικούς τρόπους διδασκαλίας προκειμένου να πετύχουν την συνεργατική μάθηση μέσα από πρακτικές στις οποίες δεν είχαν αποκτήσει κατά την προπτυχιακή τους εκπαίδευση, αλλά και οι οποίες δεν αποκτώνται με την εμπειρία (Κόλλιας Β. και άλλοι.) Όπως επίσης να ενισχυθούν οι τρόποι μάθησης των μαθημάτων στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τις σύνθετες απαιτήσεις της επαγγελματικής πρακτικής.

Η συμβολή του Bruner υπήρξε μοναδική (Σολομωνίδου, 1999), καθώς συνδύασε την έννοια του χειρισμού των πραγματικών αντικειμένων ως ένα μέρος του μοντέλου ανάπτυξης με τη σωματική έννοια της μάθησης ως μια διαδικασία εσωτερικής αναδιοργάνωσης μέσω της ανακαλυπτικής μάθησης.

Με βάση τα αποτελέσματα των διαφόρων ερευνών που παρουσιάστηκαν σε αυτό το κεφάλαιο και την εμπειρία της ερευνήτριας της παρούσας πτυχιακής σχεδιάστηκε η έρευνα ερωτηματολογίου που παρουσιάζεται στο επόμενο κεφάλαιο.

3.ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.1.Ερευνητικός Σχεδιασμός

Ο σκοπός της διεξαγωγής αυτής της έρευνας είναι να εκμαιεύσει και να αναλύσει τους λόγους επιλογής του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος τη γνώμη και τις γνώσεις σχετικά με το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή τους στο Τμήμα, τις προτιμήσεις και την ικανοποίηση σε σχέση με τα δρώμενα της Σχολής μέσα στα ακαδημαϊκά έτη των πρωτοετών φοιτητών, των τελειόφοιτων και πτυχιούχων του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Ποια είναι η αντίληψη σχετικά με την σχολή από το πρώτο στο τελευταίο έτος. Την σύγκριση των προφίλ των πρωτοετών με τους τελειόφοιτους/απόφοιτους του τμήματος. Να συγκρίνει τις διαφορές και τις ομοιότητες μεταξύ των πρωτοετών φοιτητών με τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους του τμήματος ποιες μεταβάλλονται και ποιες παραμένουν ίδιες μέσα στο χρόνο. Το κυριότερο κίνητρο ήταν ότι δεν είχε πραγματοποιηθεί στο παρελθόν μία έρευνα με αυτό το σκοπό ώστε να εξωτερικευτούν οι απόψεις, το προφίλ και οι επιθυμίες των φοιτητών του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος.

Έπειτα από ενδελεχή μελέτη των διαθέσιμων μεθόδων συλλογής στοιχείων καθώς και των πόρων που υπήρχαν στην διάθεση μας, καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως ο αποτελεσματικότερος τρόπος συλλογής δεδομένων θα ήταν εκπόνηση μιας έρευνας μέσα στο Τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος με την έντυπη μορφή για τους πρωτοετές ώστε να είναι ελεγχόμενο το εξάμηνο φοίτησης και σε διαδικτυακή μορφή για τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους ώστε η διάδοσή του να είναι πιο αποτελεσματική.

Οι λόγοι για τους οποίους θεωρήθηκε πως τα ερωτηματολόγια θα εξυπηρετούσαν περισσότερο στο να αντληθούν τα επιθυμητά στοιχεία είναι το γεγονός ότι δίνεται η δυνατότητα να προωθηθεί ταυτόχρονα και ελεγχόμενα στην περίπτωση των πρωτοετών σε μεγάλο αριθμό ατόμων συλλέγοντας με αυτό τον τρόπο πολυπληθείς παρατηρήσεις και πληροφορίες σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η δημιουργία και η χρήση ερωτηματολογίων θεωρείται μια σχετικά απλή διαδικασία και ταυτόχρονα προσφέρει τυποποιημένους τρόπους ανάλυσης των δεδομένων. Τέλος, δίνεται η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να εκφράσουν ελεύθερα την άποψη τους καθώς υπάρχει έλλειψη άμεσης επικοινωνίας με τον ερευνητή.

Παρόλα αυτά η χρήση ερωτηματολογίων στην έρευνα παρουσιάζει και κάποια μειονεκτήματα. Ο ερευνητής πολλές φορές δεν έχει την δυνατότητα να αποσαφηνίσει ερωτήσεις ανοιχτού τύπου και παράλληλα ο ερωτηθέντας υποχρεώνεται να απαντήσει στις ερωτήσεις με έναν συγκεκριμένο ύφος, Τέλος, ο ερευνητής δεν έχει την ευκαιρία να ζητήσει διευκρινίσεις από τον ερωτηθέντα πάνω σε απαντήσεις οι οποίες δεν είναι ξεκάθαρες. (Σαχίνης- Καρδάση,2004)

3.2. Ερωτηματολόγια

Για την πραγματοποίηση αυτής της έρευνας συντάχθηκαν δύο διαφορετικά ερωτηματολόγια. Το πρώτο ερωτηματολόγιο, με συνολικά 29 ερωτήσεις, απευθυνόταν σε πρωτοετές φοιτητές του τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Το δεύτερο ερωτηματολόγιο, με συνολικά

40 ερωτήσεις, απευθυνόταν σε τελειόφοιτους και πτυχιούχους του τμήματος λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Η συμμετοχή των φοιτητών/πτυχιούχων στην έρευνα ήταν εντελώς ανώνυμη και εθελοντική, η οποία ήταν πολύτιμη για την ολοκλήρωση της έρευνας.

Τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα ήταν όσο το δυνατόν πιο σύντομα, περιεκτικά και σαφής, καθώς και διατυπωμένα, δομημένα και μορφοποιημένα έτσι ώστε να μην επηρεάζονται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων από τις προκαταλήψεις και τις προτιμήσεις των ερευνητών. Τα είδη των ερωτήσεων που χρησιμοποιήθηκαν και στα δύο ερωτηματολόγια ήταν ερωτήσεις:

- Κλειστού τύπου με προκαθορισμένες απαντήσεις.
- Ανοιχτού τύπου χωρίς προκαθορισμένες απαντήσεις.
- Πολλαπλής επιλογής, περιλαμβάνεται και η επιλογή «άλλο».
- Διατάξιμες απαντήσεις με την μορφή στοιχείου Likert, για παράδειγμα «πόσο ικανοποιημένος είστε με...»

Οι κλειστές τύπου ερωτήσεις προηγήθηκαν των ανοιχτών ώστε οι συμμετέχοντες να εξοικειωθούν με το ερωτηματολόγιο.

Το ερωτηματολόγιο των 29 ερωτήσεων με τίτλο «Ερωτηματολόγιο για Πρωτοετείς φοιτητές του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος» δόθηκε αυστηρά σε πρωτοετείς φοιτητές, οι οποίοι ήταν στο 2^ο εξάμηνο της σχολής καθώς εισήχθησαν στο τμήμα της λογοθεραπείας το έτος 2013-2014. Το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε έντυπη μορφή κατά την διάρκεια εργαστηρίου της σχολής. Συνολικά πήραν μέρος 101 πρωτοετείς φοιτητές του τμήματος.

Με την ολοκλήρωση της συλλογής των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων τα δεδομένα που προέκυψαν διαμορφώθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή στο πρόγραμμα google drive για την περαιτέρω ανάλυση.

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου των πρωτοετών για την καλύτερη οργάνωση και ανάλυση χωρίστηκαν στις εξής κατηγορίες:

1. 1^η κατηγορία: Δημογραφικά στοιχεία.(εξάμηνο φοίτησης, ηλικία, φύλλο)
2. 2^η κατηγορία : Προφίλ του φοιτητή στο λύκειο. (ερ.2,3).
3. 3^η κατηγορία: Λόγοι και ερεθίσματα επιλογής της σχολής. (ερ.1,4,5,6,).
4. 4^η κατηγορία: Γνώσεις και ενημέρωση σχετικά με το τμήμα/αντικείμενο της λογοθεραπείας. (ερ.7,8,28,29).
5. 5^η κατηγορία: Απαραίτητες δεξιότητες για την αναζήτηση της βιβλιογραφίας. (9,10).
6. 6^η κατηγορία: Τρόποι προετοιμασίας και εξέτασης των μαθημάτων. (ερ.11,12,13).
7. 7^η κατηγορία: Τρόποι ενημέρωσης για θέματα σχετικά με το τμήμα λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. (ερ.14,15,16)
8. 8^η κατηγορία: Συμμετοχή και αλληλεγγύη των φοιτητών. (ερ.17,18,21).

9. 9^η κατηγορία: Εξειδίκευση / Σεμινάρια / Μεταπτυχιακά. (ερ.25).
10. 10^η κατηγορία: Επαγγελματική αποκατάσταση. (ερ.22,23,24)
11. 11^η κατηγορία: Πρόγραμμα σπουδών / Καθηγητές. (ερ.19,20).
12. 12^η κατηγορία: Προτάσεις αλλαγών και γενική ικανοποίηση για το τμήμα από τους φοιτητές. (ερ.26,27).

Τα ερωτηματολόγια με τίτλο «Ερωτηματολόγιο για επί πτυχίο φοιτητές και πτυχιούχους του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος» συντάχθηκε και δόθηκε σε ηλεκτρονική μορφή στην ανεπίσημη σελίδα της λογοθεραπείας, την οποία έχουν ιδρύσει οι φοιτητές του τμήματος στην σελίδα κοινωνικής δικτύωσης Facebook, με τίτλο «LOGOTHERAPEIA PATRAS (Official page)». Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν αποκλειστικά από φοιτητές οι οποίοι βρίσκονται τουλάχιστον στο 7^ο εξάμηνο της φοίτησής τους και από πτυχιούχους φοιτητές του τμήματος. Συμμετείχαν συνολικά 98 φοιτητές/πτυχιούχοι του τμήματος.

Το ερωτηματολόγιο για τους επί πτυχίο φοιτητές και πτυχιούχους αποτελείται από 40 ερωτήσεις, οι οποίες για την καλύτερη οργάνωση χωρίστηκαν σε 13 κατηγορίες που είναι οι εξής:

1. 1^η κατηγορία: Δημογραφικά στοιχεία.(εξάμηνο φοίτησης, φύλο, ηλικία).
2. 2^η κατηγορία : Προφίλ του φοιτητή στο λύκειο. (ερ.2,3).
3. 3^η κατηγορία: Λόγοι και ερεθίσματα επιλογής της σχολής. (ερ.1,4,5,6).
4. 4^η κατηγορία: Γνώσεις και ενημέρωση σχετικά με το τμήμα/αντικείμενο της λογοθεραπείας. (ερ.7,8,39,40).
5. 5^η κατηγορία: Απαραίτητες δεξιότητες για την αναζήτηση της βιβλιογραφίας. (9,10).
6. 6^η κατηγορία: Τρόποι προετοιμασίας και εξέτασης των μαθημάτων. (ερ.11,12,13).
7. 7^η κατηγορία: Τρόποι ενημέρωσης για θέματα σχετικά με το τμήμα λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. (ερ.14,15,16)
8. 8^η κατηγορία: Συμμετοχή και αλληλεγγύη των φοιτητών. (ερ.17,18,21).
9. 9^η κατηγορία: Εξειδίκευση / Σεμινάρια / Μεταπτυχιακά. (ερ.25,26,27,31,32,33,34,35).
10. 10^η κατηγορία: Κλινική άσκηση / Λογοθεραπευτικό υλικό.(ερ.28,29,30).
11. 11^η κατηγορία: Επαγγελματική αποκατάσταση.(ερ.22,23,24).
12. 12^η κατηγορία: Πρόγραμμα σπουδών / καθηγητές.(ερ.19,20).
13. 13^η κατηγορία: Προτάσεις αλλαγών και γενική ικανοποίηση για το τμήμα από τους φοιτητές.(ερ.36,37,38).

3.3. Επεξήγηση Κατηγοριών και Διαφορές Ερωτηματολογίων

1^η κατηγορία: Δημογραφικά στοιχεία.(εξάμηνο φοίτησης, φύλο, ηλικία).

Οι πληροφορίες σχετικά με το εξάμηνο φοίτησης, το φύλο και την ηλικία ήταν απαραίτητες για την διεξαγωγή αυτής της έρευνας, ώστε το προφίλ του συμμετέχοντα να είναι

ολοκληρωμένο και να πληροί τις προϋποθέσεις, συγκεκριμένα το εξάμηνο φοίτησης, για την συμμετοχή του στην έρευνα. Όπως επίσης να διαπιστώσουμε την προτίμηση της επιλογή της σχολής σε σχέση με το φύλο.

2^η κατηγορία : Προφίλ του φοιτητή στο λύκειο.

Στην 2^η κατηγορία ερωτήσεων, ο αρχικός στόχος ήταν να οριστεί από πού προέρχονται οι εισαχθέντες. Δηλαδή σε ποιο λύκειο φοιτούσαν και ποια κατεύθυνση/ειδικότητα είχαν επιλέξει στο λύκειο.

3^η κατηγορία: Λόγοι και ερεθίσματα επιλογής της σχολής.

Στην συγκεκριμένη κατηγορία συλλέγονται οι παράμετροι που οδήγησαν τους εισαχθέντες να επιλέξουν την σχολή.

4^η κατηγορία: Γνώσεις και ενημέρωση σχετικά με το τμήμα/αντικείμενο της λογοθεραπείας.

Στην 4^η κατηγορία διευκρινίζονται οι πληροφορίες που κατέχουν οι φοιτητές πριν την εισαγωγή τους στο τμήμα λογοθεραπείας σχετικά με το αντικείμενο της λογοθεραπείας.

5^η κατηγορία: Απαραίτητες δεξιότητες για την αναζήτηση της βιβλιογραφίας. (9,10).

Στην 5^η κατηγορία γίνεται λόγος για τις απαραίτητες δεξιότητες των φοιτητών για την αναζήτηση της αγγλικής βιβλιογραφίας και την επάρκεια της ελληνικής βιβλιογραφίας.

6^η κατηγορία: Τρόποι προετοιμασίας και εξέτασης των μαθημάτων. (ερ.11,12,13).

Η 6^η κατηγορία διερευνά τους τρόπους προετοιμασίας των φοιτητών για την μελέτη των μαθημάτων κατά την διάρκεια της εξεταστικής και την προτίμηση τους για τους τρόπους εξέτασης των εργαστηρίων και του θεωρητικού μέρους των μαθημάτων.

7^η κατηγορία: Τρόποι ενημέρωσης για θέματα σχετικά με το Τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. (ερ.14,15,16)

Η 7^η κατηγορία σχετίζεται με την επιλογή τρόπου ενημέρωσης των φοιτητών για οποιοδήποτε θέμα μπορεί να προκύψει σχετικά με το τμήμα λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος.

8^η κατηγορία: Συμμετοχή και αλληλεγγύη των φοιτητών.

Στην 8^η κατηγορία αναφέρεται η συχνότητα παρακολούθησης των διαλέξεων από τους φοιτητές, η ικανοποίηση του αριθμού φοιτητών στα εργαστήρια και τέλος η αλληλεγγύη που έχουν μεταξύ τους οι φοιτητές.

Από την 9^η κατηγορία ερωτήσεων ξεκινάει η διαφοροποίηση των δύο ερωτηματολογίων. Με ένταξη 11 επιπλέον ερωτήσεων για τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους. Επιπλέον έχει ενταχθεί μία ακόμα κατηγορία η οποία αντιστοιχεί μόνο στους τελειόφοιτους/πτυχιούχους με τίτλο «Κλινική άσκηση / Λογοθεραπευτικό υλικό».

9^η κατηγορία: Εξειδίκευση / Σεμινάρια / Μεταπτυχιακά.

Στην 9^η κατηγορία γίνεται λόγος για την επιθυμία των φοιτητών να πραγματοποιούνται περισσότερα σεμινάρια μέσω της σχολής. (ερ.25, αντιστοιχεί και στα δύο ερωτηματολόγια).

Στο ερωτηματολόγιο των τελειόφοιτων/πτυχιούχων στην 9^η κατηγορία γίνεται εκτενέστερη αναφορά στην προτίμηση των σεμιναρίων που θα ήθελαν να πραγματοποιούνται μέσω της σχολής. Η ικανοποίηση τους σε σχέση με τις πληροφορίες που παρέχει η σχολή σχετικά με τα μεταπτυχιακά προγράμματα σε Ελλάδα και εξωτερικό. Τέλος η άποψή τους σχετικά με την εξειδίκευση κατά την διάρκεια των σπουδών αλλά και μετά την αποφοίτησής τους. Σε ποιους τομείς της λογοθεραπείας θα ήθελαν να εξειδικευτούν, αν θα ήθελαν να ασχοληθούν με παιδιά ή ενήλικες, αν θα επέλεγαν την εκμάθηση ενναλακτικής μεθόδου θεραπείας και αν θα τους ενδιέφερε η επιστημονική έρευνα.

10^η κατηγορία: Κλινική άσκηση / Λογοθεραπευτικό υλικό. (ερ.28,29,30).

Η 10^η κατηγορία απευθύνεται αποκλειστικά στους τελειόφοιτους/πτυχιούχους διότι η εμπειρία τους μέσα στην σχολή μπορεί να τους καταστήσει πιο αξιόπιστους για τις συγκεκριμένες ερωτήσεις.

Αποτελείται από 3 ερωτήσεις. Η πρώτη αντιπροσωπεύει το βαθμό ικανοποίησης για το λογοθεραπευτικό υλικό που παρέχει η σχολή ώστε να κατανοήσουν εις βάθος το αντικείμενο της λογοθεραπείας. Η δεύτερη για τον πλήθος των φοιτητών στην κλινική άσκηση. Τέλος, αν επιθυμούν την έναρξη της κλινικής άσκησης σε μικρότερα εξάμηνα.

11^η κατηγορία: Επαγγελματική αποκατάσταση.

Η 11^η κατηγορία είναι πανομοιότυπη και στα δύο ερωτηματολόγια. Στόχος είναι να η εξωτερίκευση της ικανοποίησης των φοιτητών για τις πληροφορίες που λαμβάνουν από το τμήμα για την επαγγελματική αποκατάσταση μετά την αποφοίτησής τους από την σχολή. Τον χώρο εργασίας που θα επέλεγαν και την αισιοδοξία τους για εύρεση εργασία στο τομέα της λογοθεραπείας μετά την αποφοίτησή τους.

12^η κατηγορία: Πρόγραμμα σπουδών / καθηγητές

Η 12^η κατηγορία είναι και αυτή πανομοιότυπη και για τα 2 ερωτηματολόγια. Η πρώτη ερώτηση πραγματεύεται την άποψη των συμμετεχόντων αναφορικά με το σύστημα μονών/ζυγών εξαμήνων σε συνδυασμό με τα προ απαιτούμενα μαθήματα αν θα καθυστερήσουν ή καθυστέρησαν την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Η δεύτερη ερώτηση μετρά την ύπαρξη αμεροληψίας ως προς την βαθμολόγηση από τους καθηγητές.

13^η κατηγορία: Προτάσεις αλλαγών και γενική ικανοποίηση για το τμήμα και την λογοθεραπεία από τους φοιτητές.

Σε αυτή την κατηγορία οι φοιτητές μπορούν να βαθμολογήσουν το τμήμα λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος σε κλίμακα από το 0 έως το 10, όπου το 10 λαμβάνεται ως άριστη, 5 ως μέτρια και 0 ως κάκιστη, με βάση την γενική τους εικόνα. Επιπλέον δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσουν οποιαδήποτε αλλαγή επιθυμούν να πραγματοποιηθεί στο τμήμα με μία ερώτηση ανοιχτού τύπου, «Αν μπορούσες να αλλάξεις ένα πράγμα στο Τμήμα Λογοθεραπείας, τι θα ήταν αυτό;». Τέλος στην 13^η κατηγορία εντάσσεται και η ερώτηση «Πιστεύετε ότι η λογοθεραπεία θα έπρεπε να ενταχθεί ως βασικό κομμάτι σε:», η οποία απευθύνεται μόνο στους τελειόφοιτους/πτυχιούχους.

3.4. Διαδικασία Μέτρησης

Μετά την ολοκλήρωση του σχεδιασμού των ερωτηματολογίων, το ερωτηματολόγιο το οποίο απευθυνόταν στους πρωτοετής παρουσιάστηκε σε έντυπη μορφή. Τα ερωτηματολόγια

δόθηκαν κατά την διάρκεια εργαστηρίου του 2^{ου} εξαμήνου ώστε η επιλογή των συμμετεχόντων να πληρούν τις προϋποθέσεις, δηλαδή αποκλειστικά φοιτητές που διανύουν το 2^ο εξάμηνο της σχολής. Με την ολοκλήρωση της συλλογής των ερωτηματολογίων τα δεδομένα που προέκυψαν καταχωρήθηκαν στην διαδικτυακή πλατφόρμα του Google Drive για την διατήρηση της ομοιογένεια στην παρουσία των αποτελεσμάτων και στα δύο ερωτηματολόγια.

Το ερωτηματολόγιο που απευθυνόταν στους τελειόφοιτους/πτυχιούχους δόθηκε σε ηλεκτρονική μορφή σχεδιασμένο στην διαδικτυακή πλατφόρμα του Google, Google Drive. Έπειτα ακολούθησε η διάδοσή του στην ανεπίσημη σελίδα της λογοθεραπείας, την οποία έχουν ιδρύσει οι φοιτητές του τμήματος στην σελίδα κοινωνικής δικτύωσης Facebook, με τίτλο «LOGOTHERAPEIA PATRAS (Official page)», η οποία αποτελείται από 600, περίπου, μέλη. Η κοινοποίηση του ερωτηματολογίου πραγματοποιήθηκε για την εξασφάλιση της ανταπόκρισης και της συμμετοχής στην παρούσα έρευνα διότι είναι ένας από τους βασικότερους τρόπους επικοινωνίας που επιλέγουν οι φοιτητές του τμήματος λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος.

Η δημοσίευση του ερωτηματολογίου στην ανεπίσημη σελίδα της σχολής αποτέλεσε την πρώτη ενέργεια προώθησης. Μαζί με τη δημοσίευση του διαδικτυακού συνδέσμου που οδηγούσε τους ενδιαφερόμενους στο ερωτηματολόγιο, παρατέθηκε μία σύντομη παράγραφος, η οποία διευκρίνιζε τις προϋποθέσεις συμμετοχής, το σκοπό διεξαγωγής της έρευνας και τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να συμμετέχουν σε αυτή.

Η δεύτερη ενέργεια για την προώθηση του ερωτηματολογίου ήταν η αποστολή προσωπικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων σε τελειόφοιτους/πτυχιούχους που είτε υπάρχει προσωπική γνωριμία είτε είχε υπάρξει συνεργασία στο παρελθόν. Στην συγκεκριμένη ενέργεια, αποστάλθηκε ο διαδικτυακός σύνδεσμος στο ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο, με μία αντίστοιχη παράγραφο μέσω της οποίας ενημερώνονταν για το σκοπό της έρευνας και για την σημασία της συμμετοχής τους.

Οι συμμετέχοντες οδηγούνταν στο ερωτηματολόγιο μέσω του διαδικτυακού συνδέσμου και το συμπλήρωναν ακολουθώντας τις οδηγίες που είχαν παρατεθεί στο εισαγωγικό κείμενο. Έπειτα εφόσον το ερωτηματολόγιο είχε ολοκληρωθεί, τα δεδομένα των απαντήσεων αυτόματα αποθηκεύονταν στην βάση δεδομένων της διαδικτυακής πλατφόρμας Google Drive, στην οποία ήταν δυνατή η πρόσβαση ανά πάση στιγμή μέσω του λογαριασμού που είχε δημιουργηθεί. Κάθε φορά που ολοκληρωνόταν ένα ερωτηματολόγιο, αυτόματα, οι συγκεντρωτικοί πίνακες, τα διαγράμματα και τα ποσοστά μεταβάλλονταν ανάλογα, συμπεριλαμβάνοντας και τα δεδομένα της τελευταίας καταχώρισης. Τέλος ακολούθησε η εξαγωγή των τελικών δεδομένων (πίνακες, πίτες, διαγράμματα, ποσοστά) από την πλατφόρμα του Google Drive. Επιπλέον έγινε σύγκριση μέσω του SPSS έκδοση 20.0 (IBM Corp., 2011) μεταξύ των δύο ομάδων στις ομοειδείς απαντήσεις προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχει στατιστικώς σημαντική διαφορά στις απόψεις των φοιτητών στην αρχή και στο τέλος της εκπαίδευσής τους.

3.5. Ποσοτική - Ποιοτική Ανάλυση Δεδομένων

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτήσεων της έρευνας αναλύθηκε αυτόματα από την διαδικτυακή πλατφόρμα του Google Drive σε μορφή διαγραμμάτων, πινάκων, πιτών και

ποσοστών και για τα δυο ερωτηματολόγια, αφού προηγουμένως είχε ελεγχθεί η εγκυρότητα τους.

Υπήρχαν ωστόσο ερωτήσεις που απαιτούσαν περαιτέρω στατιστική ανάλυση, τις οποίες η πλατφόρμα του Google Drive δεν παρουσίαζε αυτόματα. Το Google Drive εκτός από την αυτόματη σύννοψη των απαντήσεων σε μορφή διαγραμμάτων, πιτών και ποσοστών, παρέχει την δυνατότητα επεξεργασίας των δεδομένων σε υπολογιστικό φύλλο.

Τέλος έχει συμπεριληφθεί μία ερώτηση ανοιχτού τύπου, η οποία αρχικά απαιτούσε ποιοτική ανάλυση δεδομένων και στην συνέχεια ποσοτική. Αυτή η ερώτησή έδινε την ευκαιρία στους φοιτητές/πτυχιούχους να εκφράσουν την γνώμη τους για αλλαγές που κατά την άποψη τους είναι απαραίτητες για την καλύτερη λειτουργία του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Όσον αφορά την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων, αρχικά συγκεντρώθηκαν όλες οι απαντήσεις των ερωτηθέντων και στην συνέχεια ταξινομήθηκαν σε κατηγορίες με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχόντων. Τα δεδομένα της ερώτησης ανοιχτού τύπου αναλύθηκαν στο κεφάλαιο “Συζήτηση Αποτελεσμάτων”.

4. Ανάλυση Αποτελεσμάτων

4.1. Αποτελέσματα Πρωτοετών

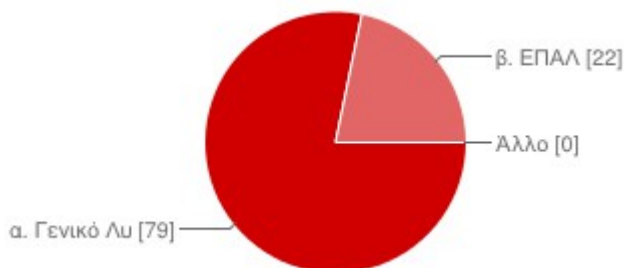
1^η κατηγορία: Δημογραφικά στοιχεία.(εξάμηνο φοίτησης, ηλικία, φύλλο).

Οι συμμετέχοντες του ερωτηματολογίου με τίτλο «Ερωτηματολόγιο για Πρωτοετείς φοιτητές του τμήματος λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος» δόθηκε αυστηρά σε πρωτοετής φοιτητές, οι οποίοι διανούσαν το 2^ο εξάμηνο της σχολής που εισήχθησαν στο τμήμα της λογοθεραπείας το έτος 2013-2014. Το φύλο των συμμετεχόντων είναι κυρίως γυναίκες με ποσοστό 88%, συγκεκριμένα 91 γυναίκες και 10 άντρες. Τέλος η ηλικία τους κυμαίνεται κατά μέσο όρο στα 19 έτη.

2^η κατηγορία : Προφίλ του φοιτητή στο λύκειο. (ερ.2,3).

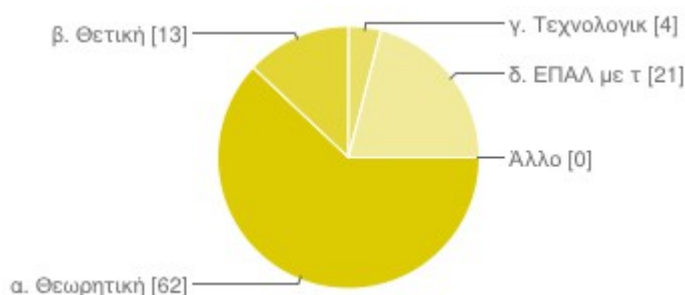
2.α. Αναφέρατε το είδος του Λυκείου που αποφοιτήσατε: (ερ.2).

Το μεγαλύτερο ποσοστό εισαχθέντων προέρχεται από Γενικό λύκειο με ποσοστό 77%. Από ΕΠΑΛ προέρχεται το 23% των εισαχθέντων.

2.β. Η κατεύθυνση σας στο λύκειο ήταν:(ερ.3)

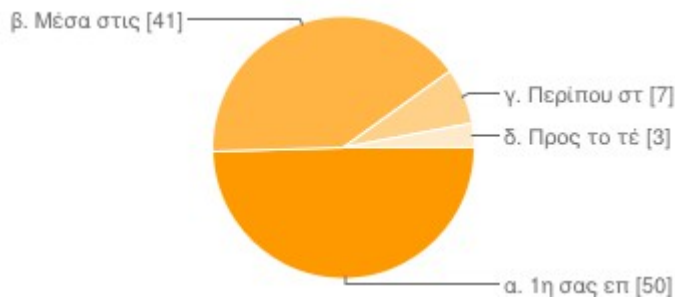
Όπως προαναφέρθηκε και στην ανασκόπηση της βιβλιογραφίας το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών προέρχονται από Θεωρητική κατεύθυνση με ποσοστό 62%, από ΕΠΑΛ με τ 21% στον τομέα υγείας και πρόνοιας, από θετική κατεύθυνση το 13% και με ένα μικρό ποσοστό 4% από τεχνολογική κατεύθυνση.

3^η κατηγορία: Λόγοι και ερεθίσματα επιλογής της σχολής. (ερ.1,4,5,6).

3.α. Κατά επιλογή στο μηχανογραφικό σας, το Τμήμα Λογοθεραπείας ήταν: (ερ.1)

Οι μισοί από τους συμμετέχοντες είχαν επιλέξει το Τμήμα Λογοθεραπείας ως πρώτη τους επιλογή στο μηχανογραφικό δελτίο. Το 40% των συμμετεχόντων είχαν τοποθετήσει το τμήμα Λογοθεραπείας μέσα στις πρώτες πέντε επιλογές αλλά όχι πρώτη. Το 7% ήταν περίπου στην μέση των επιλογών τους και για το 3% ήταν προς το τέλος των επιλογών του.

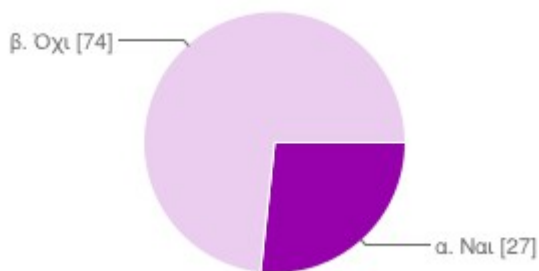

3.β. Ποιοι ήταν οι λόγοι που επιλέξατε την σχολή; (ερ.4)

Στην ερώτηση για ποιους λόγους επέλεξαν την σχολή η επιλογή «Με ενδιέφερε το αντικείμενο» έρχεται πρώτη σε σειρά κατάταξης με ποσοστό 57%. Ακολουθεί η επιλογή «Για την επαγγελματική αποκατάσταση» με ποσοστό 25%. Στην συνέχεια το ποσοστό, 14%, χωρίζεται στις επιλογές «Ήταν τυχαίο» και «Είχα προσωπική/οικογενειακή εμπειρία με τη Λογοθεραπεία». Τέλος η επιλογή «Μου το προτείναν άτομα που δουλεύουν πάνω στο τομέα της Λογοθεραπείας» με ποσοστό 4%.

3.γ. Έχει υπάρξει κάποιο συγγενικό/κοντινό σας πρόσωπο το οποίο σχετιζόταν με τη Λογοθεραπεία;(ερ.5.)

Το 74% των συμμετεχόντων δεν είχε κάποιο συγγενικό/κοντινό τους πρόσωπο το οποίο σχετιζόταν με την Λογοθεραπεία.

3.δ. Αν ναι, ήταν ένας από τους λόγους που το Τμήμα Λογοθεραπείας σας κίνησε το ενδιαφέρον;(ερ.6)

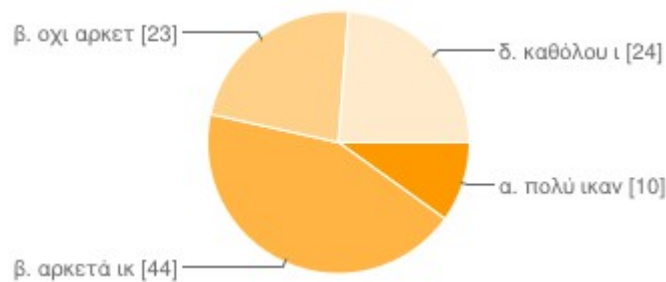
Το 26% που απάντησε σε αυτή την ερώτηση δεν επέλεξε την σχολή από κάποιο συγγενικό/κοντινό πρόσωπο το οποίο συσχετιζόταν με την λογοθεραπεία. Το 21% επηρεάστηκε και ήταν ένας ακόμα λόγος που επέλεξε την σχολή λόγω της συσχέτισης κάποιου συγγενικού/κοντινού προσώπου.

Σε αυτή την ερώτηση απάντησαν μόνο 48 από τους συμμετέχοντες.

4^η κατηγορία: Γνώσεις και ενημέρωση σχετικά με το τμήμα/αντικείμενο της λογοθεραπείας. (ερ.7,8,28,29).

4.α. Πόσο ικανοποιητικό θα χαρακτηρίζατε το επίπεδο της ενημέρωσης σας γύρω από το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή σας στο Τμήμα;(ερ.7)

Το επίπεδο ικανοποίηση των συμμετεχόντων σχετικά με την ενημέρωσή τους γύρω από το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή τους στο Τμήμα χαρακτηρίζεται κυρίως «αρκετά ικανοποιητικό», με το ποσοστό να κυμαίνεται στο 43%. Στην σειρά κατάταξης η επόμενη επιλογή είναι η «καθόλου ικανοποιητικό» με ποσοστό 24% και με μικρή διαφορά ποσοστού η επιλογή «όχι αρκετά ικανοποιητικό», με 23%. Τέλος, το 10% χαρακτηρίζει το επίπεδο ικανοποίησης «πολύ ικανοποιητικό».

4.β. Πριν τη φοίτησή σας στο Τμήμα Λογοθεραπείας σε τι βαθμό πιστεύατε ότι το αντικείμενο της Λογοθεραπείας είχε σχέση με τα παρακάτω: (ερ.8)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, σε ποσοστά και πληθυσμό ατόμων που απάντησαν, οι γνώσεις που είχαν οι συμμετέχοντες σχετικά με τις κοινωνικές ομάδες και τα προβλήματα που εντάσσονται στο θεραπευτικό κομμάτι της λογοθεραπείας.

	Πολύ		Μέτρια		Λίγο		Καθόλου
	%	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	
Παιδιά	93%	96	5%	5	0%	0	0%
Ενήλικες	27%	28	46%	47	23%	24	2%
Άτομα Τρίτης Ηλικίας	25%	26	32%	33	30%	31	10%
Μαθησιακά Προβλήματα	81%	83	11%	11	7%	7	0%
Προβλήματα Κατάποσης	16%	16	22%	23	26%	27	31%
Προβλήματα Φωνής	56%	58	23%	24	13%	13	6%

Προβλήματα Ακοής	38%	39	25%	26	22%	23	13%
Νευρολογικά Προβλήματα	21%	22	31%	32	22%	23	21%

4.γ. Πριν επιλέξετε το Τμήμα Λογοθεραπείας γνωρίζατε ότι απαιτούνται γνώσεις ; (ερ.28)

Στην ερώτηση 28 οι συμμετέχοντες απαντούν αν γνώριζαν ότι απαιτούνταν γνώσεις μαθηματικών, φυσικής, ηλεκτρονικών υπολογιστών και βιολογίας πριν την επιλογή του τμήματος λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα σε ποσοστά.

Σημ.: Το ποσοστό που υπολείπεται αντιστοιχεί στους συμμετέχοντες που δεν έδωσαν απάντηση στην συγκεκριμένη απάντηση.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
α. Μαθηματικών	37%	51%
β. Φυσικής	13%	76%
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	54%	34%
δ. Βιολογίας	49%	40%

4.δ. Πιστεύετε ότι είχατε επαρκή προετοιμασία στο Λύκειο για να μπορείτε να ανταπεξέλθετε στις απαιτήσεις του Τμήματος Λογοθεραπείας για τα ακόλουθα μαθήματα; (ερ.29)

Στην ερώτηση 29 οι συμμετέχοντες απαντούν αν υπήρχε επαρκή προετοιμασία στο Λύκειο ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος στα εξής μαθήματα: μαθηματικά, φυσική, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και βιολογία. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα σε ποσοστά.

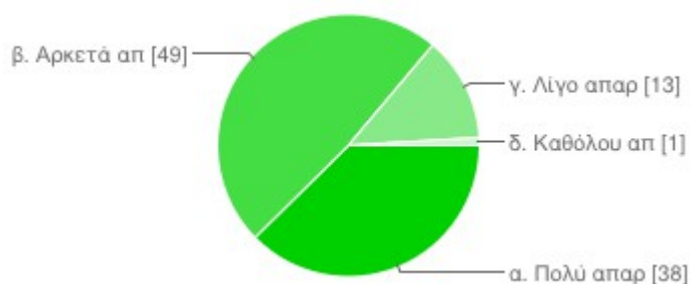
Σημ.: Το ποσοστό που υπολείπεται αντιστοιχεί στους συμμετέχοντες που δεν έδωσαν απάντηση στην συγκεκριμένη απάντηση.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
α. Μαθηματικών	44%	45%
β. Φυσικής	23%	65%
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	42%	48%
δ. Βιολογίας	54%	34%

5^η κατηγορία: Απαραίτητες δεξιότητες για την αναζήτηση της βιβλιογραφίας. (9,10).

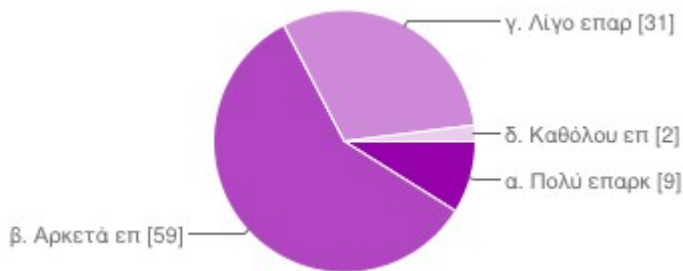
5.α. Για την παρακολούθηση του Τμήματος Λογοθεραπείας και την αναζήτηση βιβλιογραφίας πόσο θεωρείτε απαραίτητη την καλή γνώση της Αγγλικής; (ερ.9)

Το 49% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι η καλή γνώση Αγγλικών είναι αρκετά απαραίτητη για την παρακολούθηση του Τμήματος Λογοθεραπείας. Το 37% πολύ απαραίτητη, το 13% λίγο απαραίτητη και το 1% καθόλου απαραίτητη.

5.β. Η ελληνική βιβλιογραφία που σας δίνεται ή εντοπίζετε από μόνοι σας είναι επαρκής ώστε να καλύψει τυχόν απορίες σας; (ερ.10)

Η ελληνική βιβλιογραφία χαρακτηρίστηκε ως αρκετά επαρκής ώστε να καλύψει τυχόν απορίες από το 59% των συμμετεχόντων. Από το 30% χαρακτηρίστηκε ως λίγο επαρκής. Τέλος το 9% επέλεξε το «πολύ επαρκής» και το 2% το «καθόλου επαρκής».

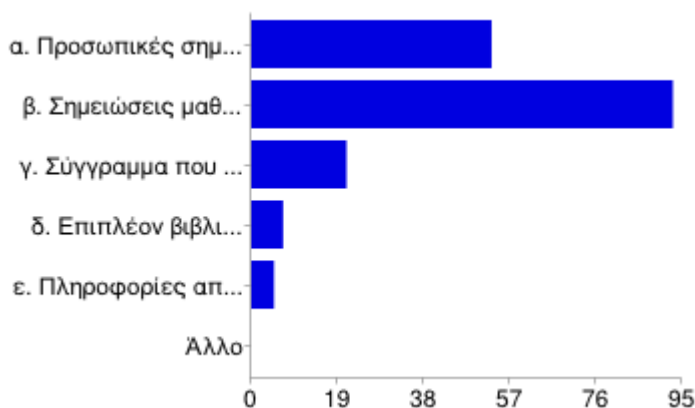

6^η κατηγορία: Τρόποι προετοιμασίας και εξέτασης των μαθημάτων. (ερ.11,12,13).

6.α. Η προετοιμασία σας για την εξεταστική βασίζεται σε: (ερ.11)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμηση τους.

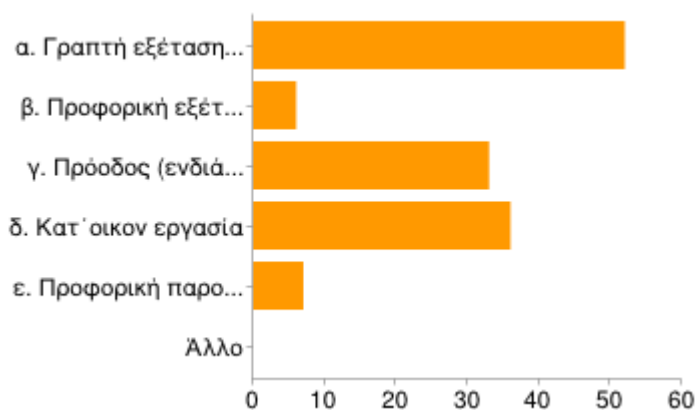
Για την προετοιμασία τους οι φοιτητές επιλέγουν κυρίως τις σημειώσεις του μαθήματος που είναι αναρτημένες στο e-class με ποσοστό 90% , με προσωπικές σημειώσεις από την παράδοση του μαθήματος με ποσοστό 51% και συγγράμματα που μοιράζονται από το σύστημα Εύδοξος, με ποσοστό 20%. Μικρότερο ποσοστό καταλαμβάνουν η επιπλέον βιβλιογραφία που δίνετε στη παράδοση του μαθήματος (7%), τις πληροφορίες που συλλέγονται από το διαδίκτυο τις προτιμά το 5% των συμμετεχόντων.

6.β. Οι θεωρίες των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (ερ.12)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμηση τους.

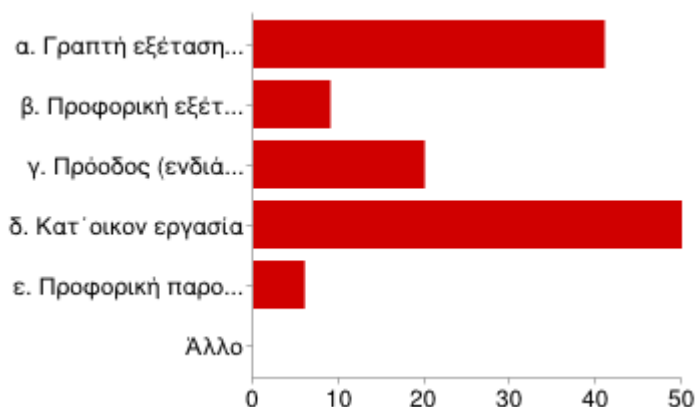
Πρώτη στην σειρά προτίμησης για τον τρόπο εξέτασης του θεωρητικού μέρους των μαθημάτων οι συμμετέχοντες τοποθετούν την γραπτή εξέταση των μαθημάτων με ποσοστό 50%. Η κάτοικόν εργασία έρχεται δεύτερη στην σειρά προτίμησης με ποσοστό 35%. Στην συνέχεια βρίσκεται η πρόοδος ως τρόπος εξέτασης με 32%. Η προφορική παρουσίαση εργασίας καταλαμβάνει το 7%. Τέλος η προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου προτιμάται από το 6%.

6.γ. Τα εργαστήρια των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (ερ.13)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους.

Η Κάτοικόν εργασία ως τρόπος εξέτασης του εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων είναι πρώτη στην σειρά κατάταξης, με ποσοστό 49%. Η δεύτερη προτίμηση στην σειρά κατάταξης, με ποσοστό 40%, είναι η γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Η τρίτη κατά σειρά είναι η πρόοδος, ενδιάμεση εξέταση, με ποσοστό 19%. Το 9% θα προτιμούσε προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Στην συνέχεια το ποσοστό 6% των συμμετεχόντων επιθυμεί προφορική παρουσίαση εργασίας.

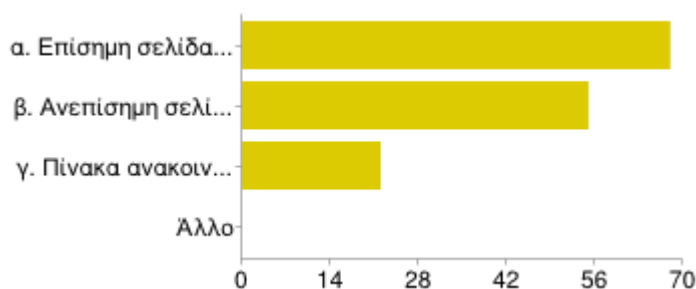

7^η κατηγορία: Τρόποι ενημέρωσης για θέματα σχετικά με το τμήμα λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. (ερ.14,15,16).

7.α. Η ενημέρωσή σας για το πρόγραμμα του εξαμήνου, πρόγραμμα εξεταστικής, εγγραφές στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (ερ.14)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους.

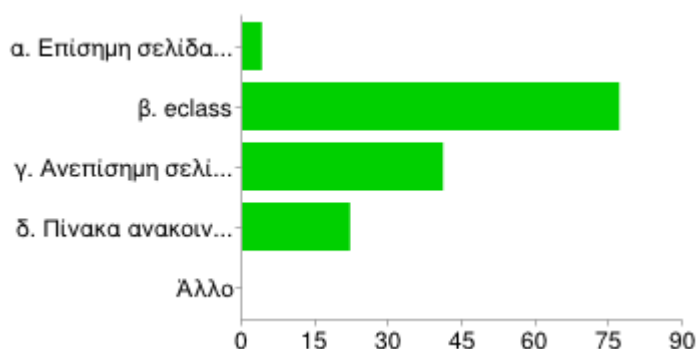
Η ενημέρωσή για το πρόγραμμα του εξαμήνου, πρόγραμμα εξεταστικής, εγγραφές στο εξάμηνο γίνεται κυρίως μέσω της Επίσημης σελίδας του ΤΕΙ ή του Τμήματος Λογοθεραπείας, με ποσοστό 66% και Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.), με ποσοστό 53%. Τον πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής το χρησιμοποιεί το 21% των συμμετεχόντων.

7.β. Η ενημέρωσή σας για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες μέσα στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (ερ.15)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους.

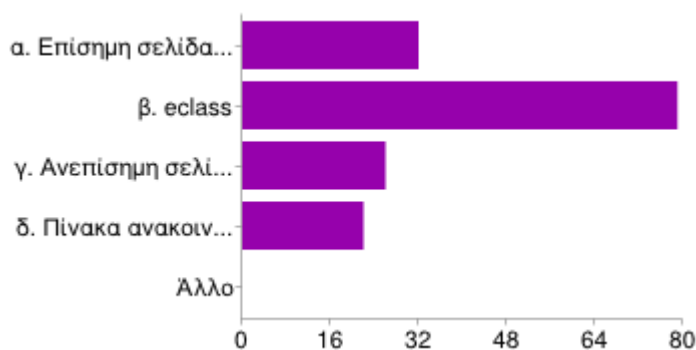
Πρώτο σε σειρά προτίμησης για τον τρόπο ενημέρωσης για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες μέσα στο εξάμηνο επιλέχθηκε το e-class από το 75% των συμμετεχόντων. Ως δεύτερος τρόπος ενημέρωσης επιλέχθηκε η Ανεπίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.) με ποσοστό 40%. Το 21% των συμμετεχόντων επέλεξε τον πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής, Η Επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας καταλαμβάνει το 4% προτίμησης για την ενημέρωση.

7.γ. Η ενημέρωσή σας για οποιοδήποτε θέμα της σχολής θα θέλατε να γίνεται μέσω: (ερ.16)

Σε αυτήν την ερώτηση οι συμμετέχοντες επιλέγουν από πού θα ήθελαν να ενημερώνονται για οποιοδήποτε θέμα της σχολής.

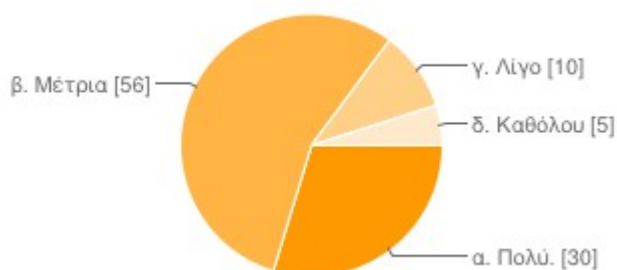
Οι συμμετέχοντες τοποθέτησαν το e-class πρώτο στην σειρά κατάταξης, με ποσοστό 81%. Ακολουθεί η επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας με ποσοστό 31%. Η Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.) καταλαμβάνει το 26% της προτίμησης. Τέλος ο πίνακας ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής με ποσοστό 21%.

8^η κατηγορία: Συμμετοχή και αλληλεγγύη των φοιτητών. (ερ.17,18,21).

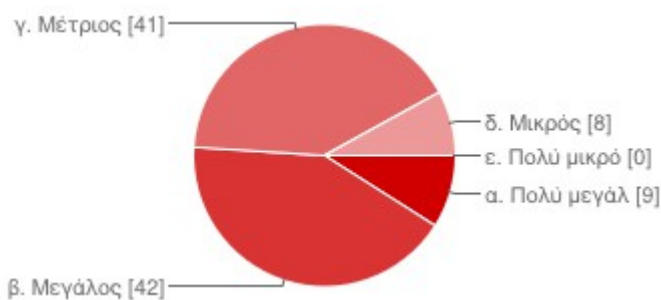
8.α. Παρακολουθείτε τακτικά τις διαλέξεις; (ερ.17)

Το 55% των συμμετεχόντων παρακολουθεί μέτρια τις διαλέξεις των μαθημάτων. Το 30% πολύ, το 10% λίγο και το 5% καθόλου.

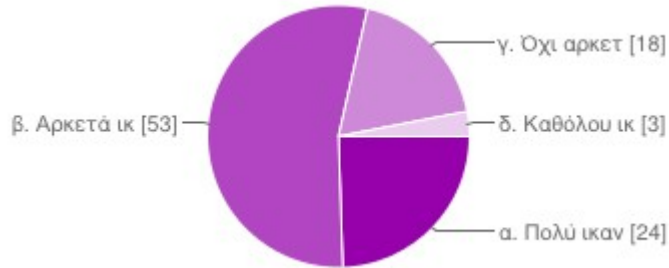
8.β. Ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα θεωρείτε ότι είναι: (ερ.18)

Κατά την γνώμη των φοιτητών ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα θεωρείτε ότι είναι μεγάλος με ποσοστό 41%. Το 40% πιστεύει ότι είναι μέτριος, το 9% επιλέγει την απάντηση «πολύ μεγάλος» και το 8% επιλέγει το «μικρός».

8.γ. Σε τι βαθμό είναι ικανοποιητική η αλληλεγγύη ανάμεσα στους συμφοιτητές σας; (ερ.21)

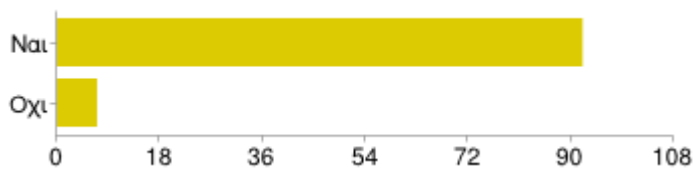
Η αλληλεγγύη ανάμεσα στους φοιτητές χαρακτηρίζεται από το 53% αρκετά ικανοποιητική, από το 24% πολύ ικανοποιητική. Το 20% χαρακτηρίζεται την αλληλεγγύη όχι αρκετά ικανοποιητική ενώ το 3% καθόλου ικανοποιητική.

9^η κατηγορία: Εξειδίκευση / Σεμινάρια / Μεταπτυχιακά. (ερ.25).

9.α. Θα επιθυμούσατε να πραγματοποιούνται περισσότερα σεμινάρια μέσω της σχολής; (ερ.25).

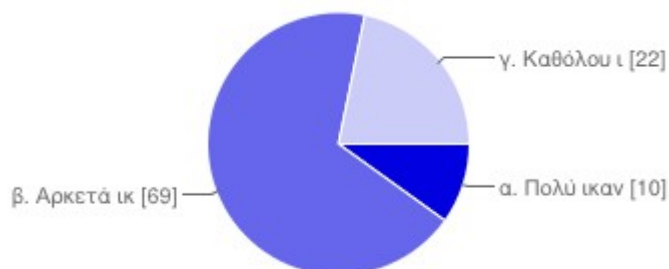
Η ζήτηση για περισσότερα σεμινάρια τα οποία να διεξάγονται μέσω της σχολής είναι επιθυμία του 93% των συμμετεχόντων.

10^η κατηγορία: Επαγγελματική αποκατάσταση. (ερ.22,23,24).

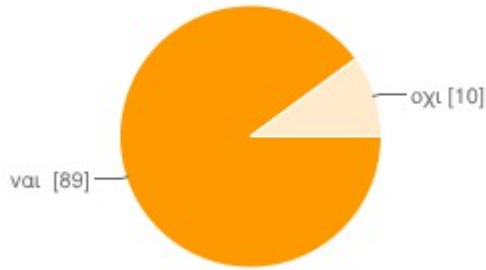
10.α. Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικές; (ερ.22)

Ο βαθμός ικανοποίησης σε σχέση με τις πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση δηλώνεται από 69% αρκετά ικανοποιητικός. Το 21% τον χαρακτηρίζει ως καθόλου ικανοποιητικό και το 10% πολύ ικανοποιητικό.

10.β. Πιστεύετε μετά την αποφοίτησή σας θα υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση; (ερ.23)

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει ότι με την αποφοίτησή τους από το τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος θα υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση, με ποσοστό 89%.

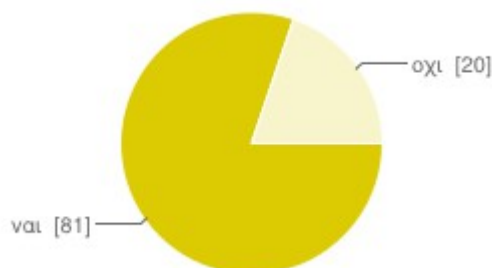
10.γ. Που θα θέλατε να εργαστείτε μετά την αποφοίτησή σας; (ερ.24)

Επιλογές	Ποσοστό	Άτομα
Ιδιωτικό γραφείο ή κέντρο Λογοθεραπείας	63%	63
Νοσοκομείο	6%	6
Κέντρο αποκατάστασης	16%	16
Γηροκομείο	1%	1
Ειδικό σχολείο	25%	26
Παράλληλη στήριξη σε Νηπιαγωγείο / Δημοτικό	23%	23
Άλλο	0%	0

11^η κατηγορία: Πρόγραμμα σπουδών / Καθηγητές. (ερ.19,20).

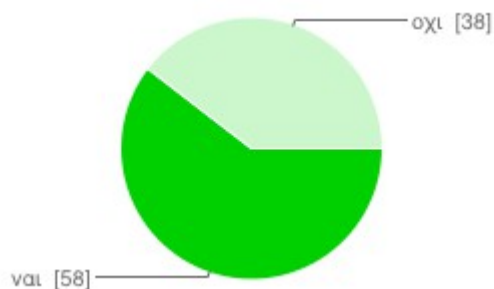
11.α. Πιστεύετε ότι το σύστημα μονών/ ζυγών εξαμήνων σε συνδυασμό με τα προαπαιτούμε να μαθήματα θα καθυστερήσουν στην ολοκλήρωση των σπουδών σας; (ερ.19)

Το σύστημα μονών/ ζυγών εξαμήνων σε συνδυασμό με τα προαπαιτούμε να μαθήματα πιστεύετε ότι θα καθυστερήσει στην ολοκλήρωση των σπουδών τους από το 81% των συμμετεχόντων. Το 19% πιστεύει ότι δεν θα επηρεαστεί από το σύστημα μονών/ζυγών εξαμήνων και προ απαιτούμενων μαθημάτων.

11.β. Κατά την άποψή σας υπάρχει αμεροληψία ως προς την βαθμολόγηση από τους διδάσκοντες; (ερ.20)

Το 56% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι υπάρχει αμεροληψία ως προς την βαθμολόγηση από τους διδάσκοντες.

12^η κατηγορία: Προτάσεις αλλαγών και γενική ικανοποίηση για το τμήμα από τους φοιτητές. (ερ.26,27).

12.α. Αν σας ζητούσαμε να βαθμολογήσετε το βαθμό ικανοποίησής σας σε κλίμακα από το 0 έως το 10, όπου το 10 λαμβάνεται ως άριστη, 5 ως μέτρια και 0 ως κάκιστη, ποιος βαθμός θα αντιπροσώπευε αυτήν; (ερ.26)

Ο μέσος όρος βαθμολογίας αντιπροσώπευσης του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος από τους πρωτοετείς κυμαίνεται στο 6,9 με άριστο το 10.

12.β. Αν μπορούσες να αλλάξεις ένα πράγμα στο Τμήμα Λογοθεραπείας, τι θα ήταν αυτό; (ερ.27)

Οι απαντήσεις της παραπάνω ερώτησης θα σχολιαστούν αναλυτικά στο κεφάλαιο συζήτηση/σύγκριση των αποτελεσμάτων.

4.2. Αποτελέσματα Τελειόφοιτων/Πτυχιούχων

Μετά το πέρας της έρευνας συνολικά ανταποκρίθηκαν 98 τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Τα αποτελέσματα για το ερωτηματολόγιο με τίτλο «Ερωτηματολόγιο για επί πτυχίο φοιτητές και πτυχιούχους του τμήματος λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος» θα παρουσιαστούν κι αυτά, όπως και των πρωτοετών, ανά κατηγορία και ξεχωριστά για το κάθε ερώτημα, ακολουθώντας την σειρά με την οποία χωρίστηκαν σε κατηγορίες.

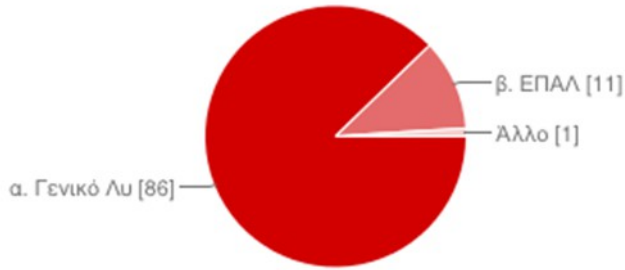
1η κατηγορία: Δημογραφικά στοιχεία. (εξάμηνο φοίτησης, φύλο, ηλικία).

Όπως προαναφέραμε οι συμμετέχοντες είναι όλοι τελειόφοιτοί ή πτυχιούχοι του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος, το εξάμηνο φοίτησης κυμαίνεται από το 7^ο εξάμηνο έως την ολοκλήρωση των σπουδών στο τμήμα. Το φύλο των συμμετεχόντων είναι κυρίως γυναίκες με ποσοστό 95%, συγκεκριμένα 93 γυναίκες και 5 άντρες. Τέλος η ηλικία τους κυμαίνεται κατά μέσο όρο στα 23 έτη.

2η κατηγορία : Προφίλ του φοιτητή στο λύκειο. (ερ.2,3).

2.α. Αναφέρατε το είδος του Λυκείου που αποφοιτήσατε: (ερ.2)

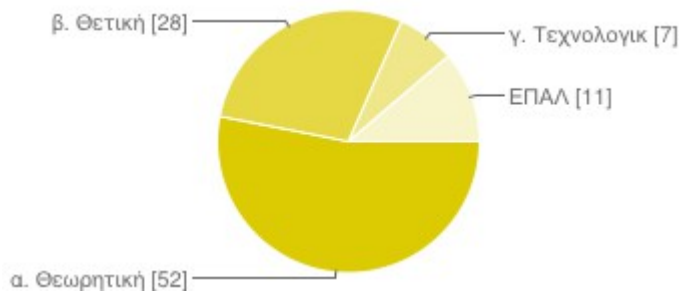
Το μεγαλύτερο ποσοστό εισαχθέντων προέρχεται από Γενικό Λύκειο, συγκεκριμένα κυμαίνεται στο 88%. Το υπόλοιπο ποσοστό σε ΕΠΑΛ με 11% και άλλο με 1%.

2.β. Η κατεύθυνση σας στο λύκειο ήταν: (ερ.3)

Όπως προαναφέρθηκε στην ανασκόπηση της βιβλιογραφίας το μεγαλύτερο ποσοστό εισαχθέντων προέρχεται από Θεωρητική κατεύθυνση, συγκεκριμένα με ποσοστό 53% για τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους, στην συνέχεια ακολουθεί η Θετική κατεύθυνση με ποσοστό 29%. Κατά φθίνουσα σειρά συνέχεια έχουν οι απόφοιτοι ΕΠΑΛ με ποσοστό 11% και τέλος απόφοιτοι Γενικού λυκείου με ποσοστό 7%.

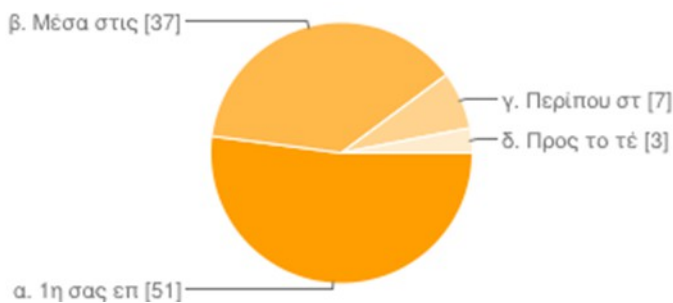
Οι απόφοιτοι του ΕΠΑΛ προέρχονται από τα τμήματα : νοσηλευτική, βοηθός βρεφοκομίας, ιατρικά εργαστήρια, φυσικοθεραπεία.

3η κατηγορία: Λόγοι και ερεθίσματα επιλογής της σχολής. (ερ.1,4,5,6).

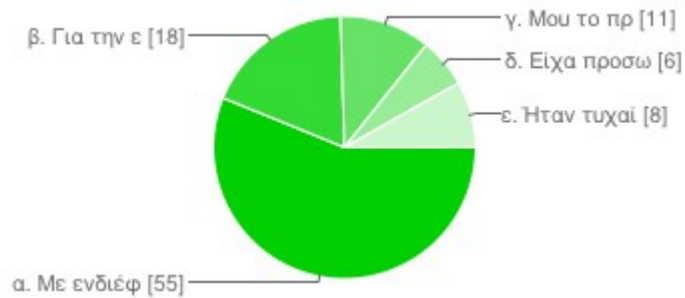
3.α. Κατά επιλογή στο μηχανογραφικό σας, το Τμήμα Λογοθεραπείας ήταν: (ερ.1)

Περισσότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες είχαν υποβάλει ως πρώτη τους επιλογή στο μηχανογραφικό τους το Τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος με ποσοστό 38%. Ακολουθεί η επιλογή «μέσα στις 5 πρώτες» η οποία καταλαμβάνει το ποσοστό 38%. Οι επιλογές «Περίπου στη μέση των επιλογών σας» και «Προς το τέλος των επιλογών σας» καταλαμβάνουν το 10% του ποσοστού με 7% και 3% αντίστοιχα.

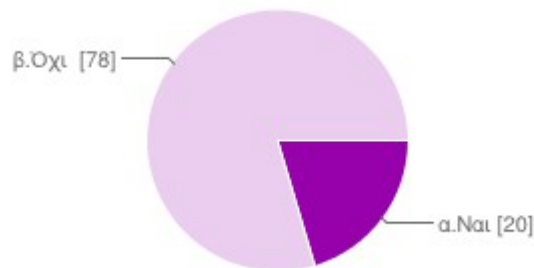
3.β. Ποιοι ήταν οι λόγοι που επιλέξατε την σχολή; (ερ.4)

Στην ερώτηση για ποιους λόγους επέλεξαν την σχολή η επιλογή «Με ενδιέφερε το αντικείμενο» έρχεται πρώτη σε σειρά κατάταξης με ποσοστό 56%. Ακολουθεί η επιλογή «Για την επαγγελματική αποκατάσταση» με ποσοστό 18%. Στην συνέχεια με ποσοστό 11% βρίσκεται η επιλογή «Μου το προτείναν άτομα που δουλεύουν πάνω στο τομέα της Λογοθεραπείας» με ποσοστό 11%. Τέλος το υπόλοιπο ποσοστό, 14%, χωρίζεται στις επιλογές «Ήταν τυχαίο» με 8% και «Είχα προσωπική/οικογενειακή εμπειρία με τη Λογοθεραπεία» με 6%.

3.γ. Έχει υπάρξει κάποιο συγγενικό/κοντινό σας πρόσωπο το οποίο σχετιζόταν με τη Λογοθεραπεία; (ερ.5)

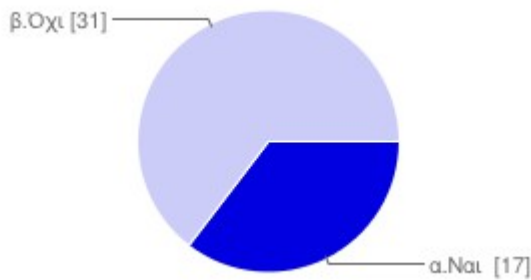
Το 80% των εισαχθέντων δεν είχε κάποιο κοντινό/συγγενικό πρόσωπο το οποίο συσχετιζόταν με την Λογοθεραπεία.

3.δ. Αν ναι, ήταν ένας από τους λόγους που το Τμήμα Λογοθεραπείας σας κίνησε το ενδιαφέρον; (ερ.6)

Το 31% που απάντησε σε αυτή την ερώτηση δεν επέλεξε την σχολή από κάποιο συγγενικό/κοντινό πρόσωπο το οποίο συσχετιζόταν με την λογοθεραπεία. Το 17% επηρεάστηκε και ήταν ένας ακόμα λόγος που επέλεξε την σχολή λόγω της συσχέτισης κάποιου συγγενικού/κοντινού προσώπου.

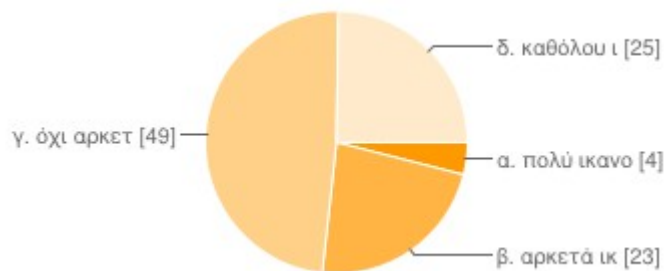
Σε αυτή την ερώτηση απάντησαν μόνο 48 από τους συμμετέχοντες.

4η κατηγορία: Γνώσεις και ενημέρωση σχετικά με το τμήμα/αντικείμενο της λογοθεραπείας. (ερ.7,8,39,40).

4.α. Πόσο ικανοποιητικό θα χαρακτηρίζατε το επίπεδο της ενημέρωσης σας γύρω από το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή σας στο Τμήμα;(ερ.7)

Το επίπεδο ικανοποίηση των συμμετεχόντων σχετικά με την ενημέρωσή τους γύρω από το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή τους στο Τμήμα χαρακτηρίζεται κυρίως «όχι αρκετά ικανοποιητικό», με το ποσοστό να κυμαίνεται στο 48%. Στην σειρά κατάταξης η επόμενη επιλογή είναι η «καθόλου ικανοποιητικό» με ποσοστό 24% και με μικρή διαφορά ποσοστού η επιλογή «αρκετά ικανοποιητικό», με 23%. Τέλος, μόλις το 4% χαρακτηρίζει το επίπεδο ικανοποίησης «πολύ ικανοποιητικό».

4.β. Πριν τη φοίτησή σας στο Τμήμα Λογοθεραπείας σε τι βαθμό πιστεύατε ότι το αντικείμενο της Λογοθεραπείας είχε σχέση με τα παρακάτω: (ερ.8)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, σε ποσοστά και πληθυσμό ατόμων που απάντησαν, οι γνώσεις που είχαν οι συμμετέχοντες σχετικά με τις κοινωνικές ομάδες και τα προβλήματα που εντάσσονται στο θεραπευτικό κομμάτι της λογοθεραπείας.

	Πολύ		Μέτρια		Λίγο		Καθόλου	
	%	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα

Παιδιά	99%	97	0%	0	1%	1	0%	0
Ενήλικες	18%	18	48%	47	23%	23	10%	10
Άτομα Τρίτης Ηλικίας	13%	13	21%	21	38%	37	28%	27
Μαθησιακά Προβλήματα	76%	74	20%	20	4%	4	0%	0
Προβλήματα Κατάποσης	7%	7	17%	17	32%	32	44%	44
Προβλήματα Φωνής	22%	22	32%	32	24%	24	21%	21
Προβλήματα Ακοής	20%	20	27%	27	29%	29	24%	24
Νευρολογικά Προβλήματα	14%	14	31%	30	30%	29	26%	25

4.γ. Πριν επιλέξετε το Τμήμα Λογοθεραπείας γνωρίζατε ότι απαιτούνται γνώσεις ;(ερ.38)

Στην ερώτηση 38 οι συμμετέχοντες απαντούν αν γνώριζαν ότι απαιτούνταν γνώσεις μαθηματικών, φυσικής, ηλεκτρονικών υπολογιστών και βιολογίας πριν την επιλογή του τμήματος λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα σε ποσοστά.

Μάθημα	ΝΑΙ	ΟΧΙ
α. Μαθηματικών	21%	79%
β. Φυσικής	15%	85%
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	59%	41%
δ. Βιολογίας	71%	29%

--	--	--

4.δ.Πιστεύετε ότι είχατε επαρκή προετοιμασία στο Λύκειο για να μπορείτε να ανταπεξέλθετε στις απαιτήσεις του Τμήματος Λογοθεραπείας για τα ακόλουθα μαθήματα; (ερ.39)

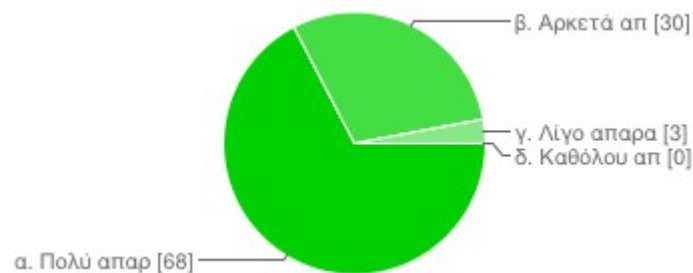
Στην ερώτηση 39 οι συμμετέχοντες απαντούν αν υπήρχε επαρκή προετοιμασία στο Λύκειο ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος στα εξής μαθήματα: μαθηματικά, φυσική, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και βιολογία. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα σε ποσοστά.

Μάθημα	ΝΑΙ	ΟΧΙ
α. Μαθηματικών	71%	29%
β. Φυσικής	50%	50%
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	66%	34%
δ. Βιολογίας	76%	24%

5^η κατηγορία: Απαραίτητες δεξιότητες για την αναζήτηση της βιβλιογραφίας. (9,10).

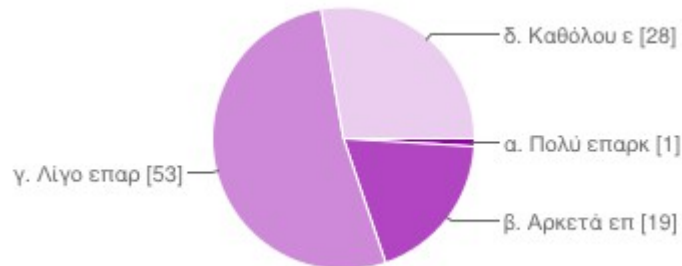
5.α. Για την παρακολούθηση του Τμήματος Λογοθεραπείας και την αναζήτηση βιβλιογραφίας πόσο θεωρείτε απαραίτητη την καλή γνώση της Αγγλικής; (ερ.9)

Το 68% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι η καλή γνώση Αγγλικών είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση του Τμήματος Λογοθεραπείας. Το 29% αρκετά απαραίτητη και το 3% λίγο απαραίτητη.

5.β. Η ελληνική βιβλιογραφία που σας δίνεται ή εντοπίζετε από μόνοι σας είναι επαρκής ώστε να καλύψει τυχόν απορίες σας; (ερ.10)

Η ελληνική βιβλιογραφία χαρακτηρίστηκε ως λίγο επαρκής ώστε να καλύψει τυχόν απορίες από το 53% των συμμετεχόντων. Από το 28% χαρακτηρίστηκε ως καθόλου επαρκής. Μόλις το 18% επέλεξε το «αρκετά επαρκής» και το 1% το «πολύ επαρκής».

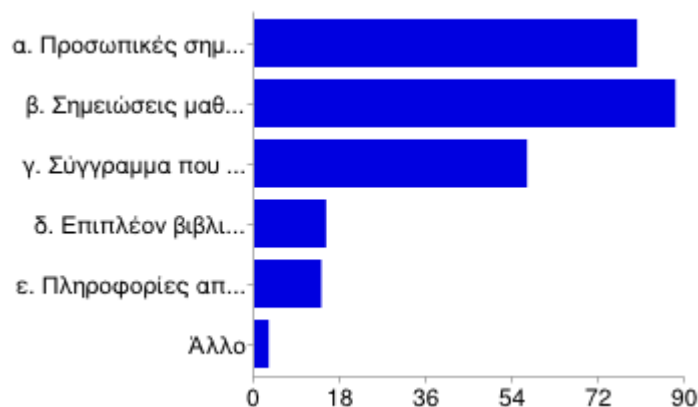

6^η κατηγορία: Τρόποι προετοιμασίας και εξέτασης των μαθημάτων. (ερ.11,12,13).

6.α. Η προετοιμασία σας για την εξεταστική βασίζεται σε: (ερ.11)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους.

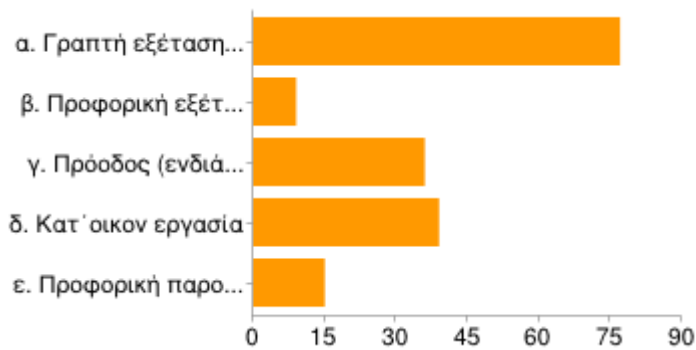
Για την προετοιμασία τους οι φοιτητές επιλέγουν κυρίως τις σημειώσεις του μαθήματος που είναι αναρτημένες στο e-class με ποσοστό 90% , με προσωπικές σημειώσεις από την παράδοση του μαθήματος με ποσοστό 82% και συγγράμματα που μοιράζονται από το σύστημα Εύδοξος, με ποσοστό 58%. Μικρότερο ποσοστό καταλαμβάνουν η επιπλέον βιβλιογραφία που δίνετε στη παράδοση του μαθήματος (15%), τις πληροφορίες που συλλέγονται από το διαδίκτυο τις προτιμά το 14% των συμμετεχόντων. Το 3% των συμμετεχόντων επέλεξαν την επιλογή «άλλο».

6.β. Οι θεωρίες των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (ερ.12)

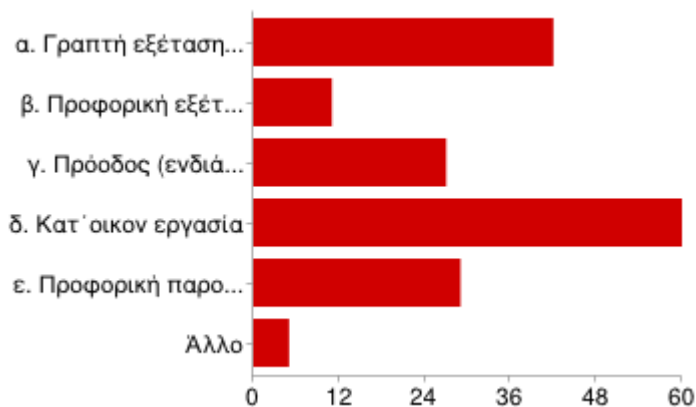
Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους. Πρώτη στην σειρά προτίμησης για τον τρόπο εξέτασης του θεωρητικού μέρους των μαθημάτων οι συμμετέχοντες τοποθετούν την γραπτή εξέταση των

μαθημάτων με ποσοστό 78%. Η κάτοικόν εργασία έρχεται δεύτερη στην σειρά προτίμησης με ποσοστό 39%. Στην συνέχεια βρίσκεται η πρόοδος ως τρόπος εξέτασης με 38%. Η προφορική παρουσίαση εργασίας καταλαμβάνει το 15%. Τέλος η προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου προτιμάται από το 9%.

6.γ. Τα εργαστήρια των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (ερ.13)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμηση τους. Η Κάτοικόν εργασία ως τρόπος εξέτασης του εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων είναι πρώτη στην σειρά κατάταξης, με ποσοστό 61%. Η δεύτερη προτίμηση στην σειρά κατάταξης, με ποσοστό 43%, είναι η γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Η τρίτη κατά σειρά είναι η προφορική παρουσίαση εργασίας, με ποσοστό 30%. Το 28% θα προτιμούσε την πρόοδο, ενδιάμεση εξέταση. Στην συνέχεια το ποσοστό 11% των συμμετεχόντων επιθυμεί προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Τέλος ένα μικρό ποσοστό 5% επέλεξε την απάντηση «άλλο», οι απαντήσεις που δοθήκαν ήταν οι εξής : εξέταση σε πρακτικό επίπεδο σε πραγματικές καταστάσεις και γραπτή εξέταση με πολλαπλής επιλογής ερωτήσεις χωρίς αρνητική βαθμολογία.

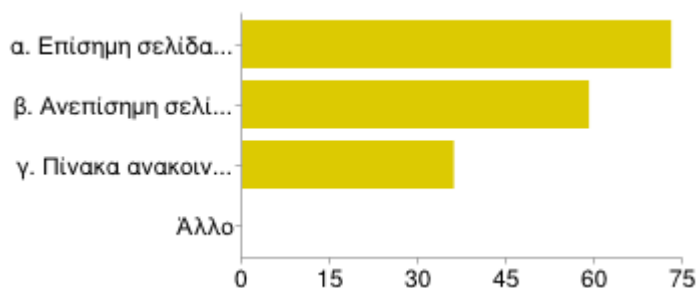

7^η κατηγορία: Τρόποι ενημέρωσης για θέματα σχετικά με το τμήμα λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος. (ερ.14,15,16).

7.α. Η ενημέρωσή σας για το πρόγραμμα του εξαμήνου, πρόγραμμα εξεταστικής, εγγραφές στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (ερ.14)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους.

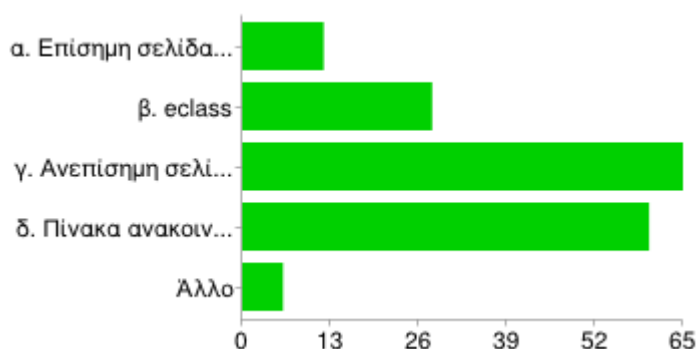
Η ενημέρωσή για το πρόγραμμα του εξαμήνου, πρόγραμμα εξεταστικής, εγγραφές στο εξάμηνο γίνεται κυρίως μέσω της Επίσημης σελίδας του ΤΕΙ ή του Τμήματος Λογοθεραπείας, με ποσοστό 72% και Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.), με ποσοστό 58%. Τον πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής το χρησιμοποιεί το 36% των συμμετεχόντων.

7.β. Η ενημέρωσή σας για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες μέσα στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (ερ.15)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους.

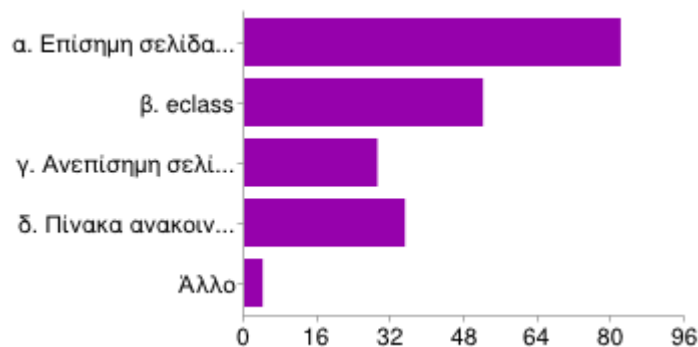
Πρώτο σε σειρά προτίμησης για τον τρόπο ενημέρωσης για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες μέσα στο εξάμηνο επιλέχθηκε από το 64% των συμμετεχόντων η Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.). Δεύτερος τρόπος ενημέρωσης επιλέχθηκε ο πίνακας ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής, με ποσοστό 60%. Οι ανακοινώσεις οι οποίες αναρτούνται στο e-class για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες παρακολουθούνται από το 27% των συμμετεχόντων. Η Επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας καταλαμβάνει το 12% προτίμησης για την ενημέρωση και το 6% προτιμά άλλου τρόπους ενημέρωσης. Αναφέρθηκαν η ενημέρωση μέσω e-mail που λαμβάνεται λογικά από τους φοιτητές απευθείας από τους καθηγητές.

7.γ. Η ενημέρωσή σας για οποιοδήποτε θέμα της σχολής θα θέλατε να γίνεται μέσω: (ερ.16)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους. Σε αυτήν την ερώτηση οι συμμετέχοντες επιλέγουν από πού θα ήθελαν να ενημερώνονται για οποιοδήποτε θέμα της σχολής.

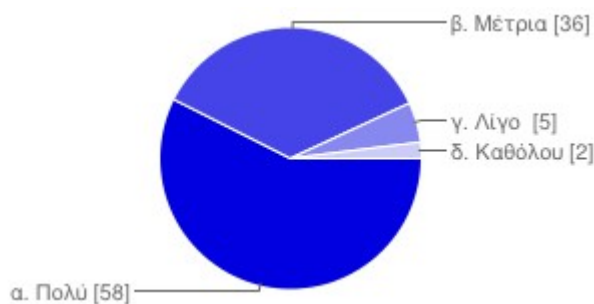
Οι συμμετέχοντες τοποθέτησαν την επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας πρώτη στην σειρά κατάταξης, με ποσοστό 81%. Ακολουθεί το e-class με ποσοστό 51% και ο πίνακας ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής με 34%. Η Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.) καταλαμβάνει το 29% της προτίμησης και το 4% προτιμά άλλο τρόπο ενημέρωσης. Οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι οι εξής: e-mail από τους ίδιους τους καθηγητές και από συμφοιτητές τους.

8^η κατηγορία: Συμμετοχή και αλληλεγγύη των φοιτητών. (ερ.17,18,21).

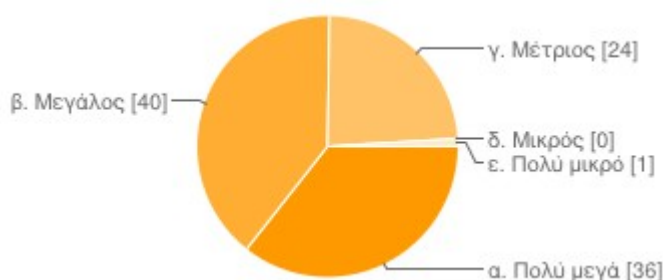
8.α. Παρακολουθείτε τακτικά τις διαλέξεις; (ερ.17)

Το 56% των συμμετεχόντων παρακολουθεί πολύ συχνά τις διαλέξεις των μαθημάτων. Το 37% μέτρια, το 5% λίγο και το 2% καθόλου.

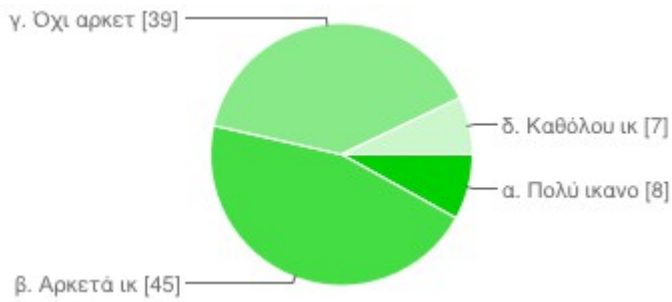
8.β. Ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα θεωρείτε ότι είναι:(ερ.18)

Κατά την γνώμη των φοιτητών ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα θεωρείτε ότι είναι μεγάλος με ποσοστό 41%. Το 35% πιστεύει ότι είναι πολύ μεγάλος και το 23% μικρός.

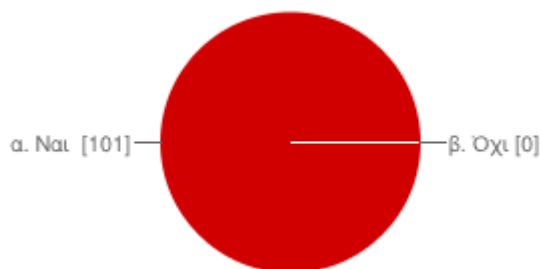
8.γ. Σε τι βαθμό είναι ικανοποιητική η αλληλεγγύη ανάμεσα στους συμφοιτητές σας; (ερ.21)

Η αλληλεγγύη ανάμεσα στους φοιτητές χαρακτηρίζεται από το 45% αρκετά ικανοποιητική, από το 39% όχι αρκετά ικανοποιητική. Το 8% χαρακτηρίζεται την αλληλεγγύη πολύ ικανοποιητική ενώ το 7% καθόλου ικανοποιητική.

9^η κατηγορία: Εξειδίκευση / Σεμινάρια / Μεταπτυχιακά. (ερ.25,26,27,31,32,33,34,35).

9.α. Θα επιθυμούσατε να πραγματοποιούνται περισσότερα σεμινάρια μέσω της σχολής; (ερ.25)

Η ζήτηση για περισσότερα σεμινάρια τα οποία να διεξάγονται μέσω της σχολής είναι επιθυμία όλων των συμμετεχόντων, με ποσοστό 100%.

9.β. Αν ναι, σε ποιους τομείς θα θέλατε να εμπλουτιστούν τα σεμινάρια;(ερ.26)

Σε αυτή την ερώτηση οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν όσες απαντήσεις ταίριαζαν στην προτίμησή τους. Οι τομείς που επιθυμούσαν να εμπλουτιστούν με σεμινάρια μέσω της σχολής είναι τα εξής με σειρά προτίμησης:

- Εκμάθηση αξιολογητικών / θεραπευτικών μεθόδων. (91%).
- Επίδειξη λογοθεραπευτικού υλικού. (67%).

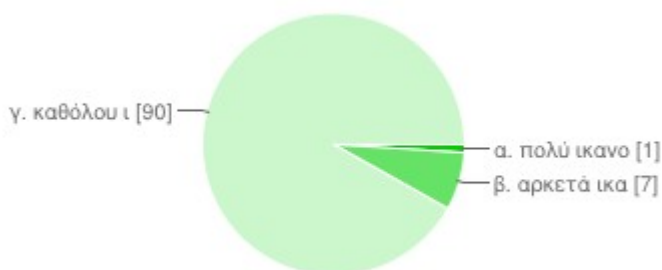
- Μεταπτυχιακά προγράμματα σε Ελλάδα και εξωτερικό. (61%).
- Παρουσίαση επιστημονικών ερευνών. (31%).
- Διαλέξεις θεωρητικού υπόβαθρου. (18%).

Επιλογή «άλλο» καταλαμβάνει το ποσοστό 4%, οι συμμετέχοντες προτείνουν σεμινάρια που εμπεριέχουν πρακτική εφαρμογή της θεωρίας.

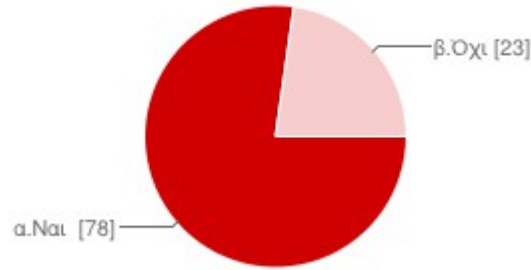
9.γ. Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με μεταπτυχιακά προγράμματα σε Ελλάδα και εξωτερικό σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικές;(ερ.27)

Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με μεταπτυχιακά προγράμματα σε Ελλάδα και εξωτερικό το 92% των συμμετεχόντων απάντησε ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιητικές, το 7% αρκετά ικανοποιητικές και το 1% πολύ ικανοποιητικές.

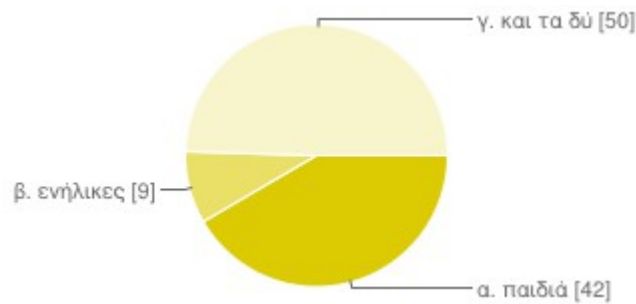
9.δ. Κατά την γνώμη σας πιστεύετε ότι στα τελευταία εξάμηνα θα ήταν προτιμότερο να υπήρχε η επιλογή της εξειδίκευσης ανάλογα με τις διαταραχές που θα ήθελε να ασχοληθεί ο φοιτητής;(ερ.31)

Το 79% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι θα ήταν προτιμότερο να υπήρχε η επιλογή της εξειδίκευσης στα τελευταία εξάμηνα ανάλογα με τις διαταραχές που θα ήθελε να ασχοληθεί ο φοιτητής, το 21% των συμμετεχόντων δεν θα το προτιμούσε.

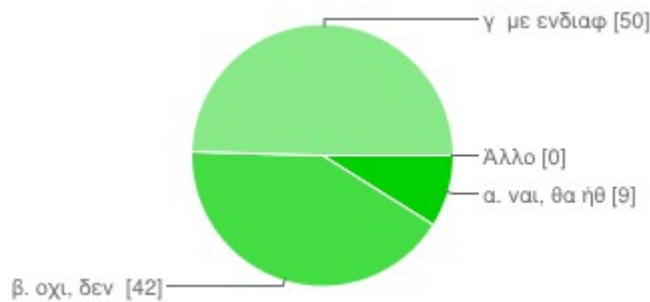
9.ε. Θα θέλατε η εξειδίκευση σας να σχετίζεται με παιδιά ή ενήλικες;(ερ.32)

Το 50% των συμμετεχόντων θα επιθυμούσαν να εξειδικευτούν και με ενήλικες και με παιδιά, το 42% θα προτιμούσε να εξειδικευτεί αποκλειστικά με παιδιά και το 9% αποκλειστικά με ενήλικες.

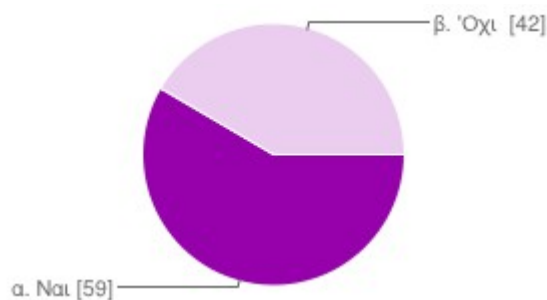
9.στ. Θα θέλατε να ασχοληθείτε με την επιστημονική έρευνα και όχι με το κλινικό κομμάτι της λογοθεραπείας;(ερ.33)

Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων (49%) θα ήθελα να ασχοληθεί και με την επιστημονική έρευνα αλλά και με το κλινικό κομμάτι. Ακολουθεί η επιθυμία να ασχοληθούν καθαρά με το κλινικό κομμάτι με ποσοστό 42%. Τέλος το 9% θα ήθελε να ασχοληθεί αποκλειστικά με την επιστημονική έρευνα.

9.ζ. Θα θέλατε να ασχοληθείτε με εναλλακτικές μεθόδους θεραπείας (π.χ. μουσικοθεραπεία);(ερ.34)

Το 59% των συμμετεχόντων θα ήθελα να ασχοληθεί με κάποια εναλλακτική μέθοδο θεραπείας. οι εναλλακτικοί μέθοδοι που αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες είναι οι εξής: παιχνιδιοθεραπεία, μουσικοθεραπεία, θεατρικό παιχνίδι, δραματοθεραπεία, ιπποθεραπεία, Patovan/Αισθητηριακή ολοκλήρωση (S.I.).

9.η. Σε ποιο τομέα της λογοθεραπείας θα θέλατε να εξειδικευτείτε; (ερ.35)

Στην ερώτηση 35 οι συμμετέχοντες επιλέγουν το τομέα που θα επιθυμούσαν να εξειδικευτούν μετά την αποφοίτησή τους από το τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται πόσα άτομα επέλεξαν ποιο τομέα και το ποσοστό του κάθε τομέα.

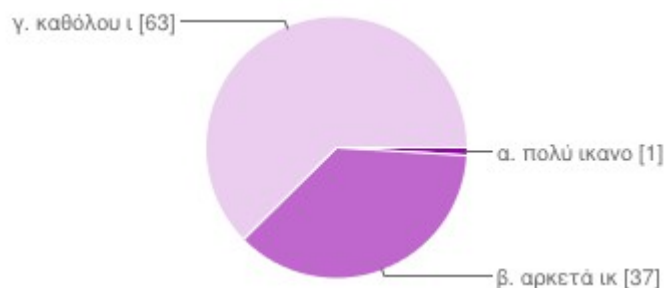
Επιλογές	Άτομα	Ποσοστά
• Εξελικτικές διαταραχές λόγου και ομιλίας	59	60%
• Επίκτητες διαταραχές λόγου και ομιλίας	47	48%
• Διαταραχές στην κατάποση	29	30%
• Εναλλακτική και επαυξημένη επικοινωνία	37	38%
• Βαρηκοΐα - κώφωση - ακοολογία	16	16%
• Διαταραχές του αυτιστικού φάσματος	63	64%
• Διγλωσσία	15	15%
• Διαταραχές της ροής της ομιλίας	36	37%
• Διαταραχές του γραπτού λόγου (μαθησιακές δυσκολίες, ΔΕΠΥ κ.α.)	45	46%
• Κρανιοπροσωπικές ανωμαλίες	21	21%
• Διαταραχές φωνής και λαρυγγεκτομή	34	35%
• Νοητική υστέρηση	40	41%
• Άλλο	1	1

10^η κατηγορία: Κλινική άσκηση / Λογοθεραπευτικό υλικό.(ερ.28,29,30).

10.α. Το Λογοθεραπευτικό υλικό που σας παρέχει η σχολή σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικό ώστε να κατανοήσετε σε βάθος το αντικείμενο της λογοθεραπείας;(ερ.28)

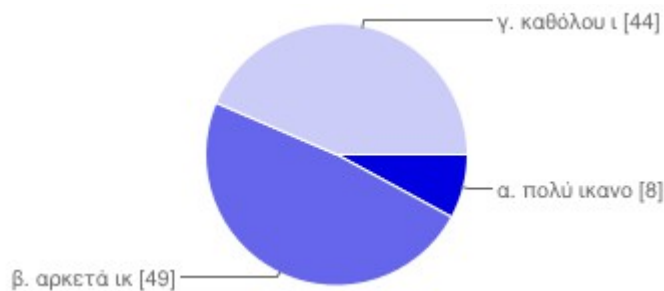
Ο βαθμός ικανοποίησης των συμμετεχόντων για το λογοθεραπευτικό υλικό που τους παρέχει η σχολή ώστε να κατανοήσουν εις βάθος το αντικείμενο της λογοθεραπείας είναι καθόλου ικανοποιητικός, με ποσοστό 63%. Το 36% πιστεύει ότι είναι αρκετά ικανοποιητικό και το 1% πολύ ικανοποιητικό.

10.β. Ο αριθμός των φοιτητών στην κλινική άσκηση κατά πόσο είναι ικανοποιητικός;(ερ.29)

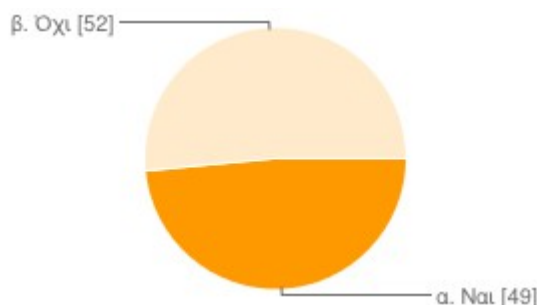
Το 48% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι ο αριθμός των φοιτητών στην κλινική άσκηση είναι αρκετά ικανοποιητικός, με μικρή διαφορά, το 45% πιστεύει ότι είναι καθόλου ικανοποιητικός και το 7% πιστεύει ότι είναι πολύ ικανοποιητικός.

10.γ. Θα επιθυμούσατε η κλινική άσκηση να ξεκινάει σε μικρότερα εξάμηνα;(ερ.30)

Το 51% των συμμετεχόντων δεν θα επιθυμούσαν η κλινική άσκηση να ξεκινάει σε μικρότερα εξάμηνα.

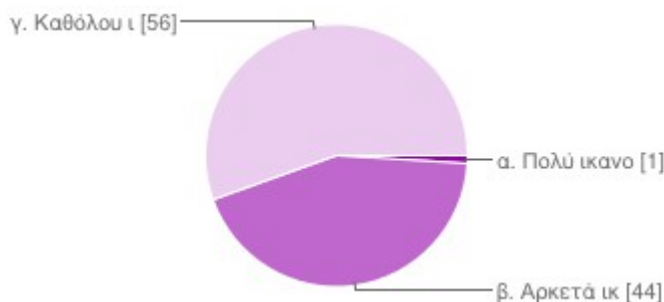
Το 49% των συμμετεχόντων απάντησαν ότι θα ήθελαν να ξεκινάει η κλινική πρότειναν να ξεκινάει στο 3^ο εξάμηνο, σημειώθηκε από 19 άτομα, στο 4^ο εξάμηνο σημειώθηκε από 17 άτομα και στο 2^ο εξάμηνο από 12.

11^η κατηγορία: Επαγγελματική αποκατάσταση. (ερ.22,23,24).

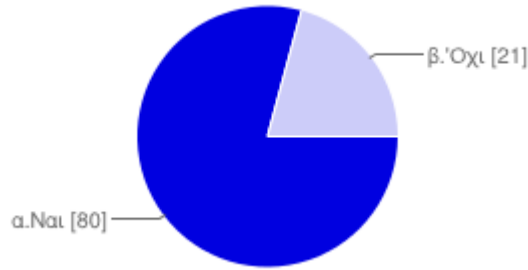
11.α. Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικές; (ερ.22)

Ο βαθμός ικανοποίησης σε σχέση με τις πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση δηλώνεται από 54% καθόλου ικανοποιητικός. Το 45% θεωρεί ότι είναι αρκετά ικανοποιητικός και το 1% πολύ ικανοποιητικός.

11.β. Πιστεύετε μετά την αποφοίτησή σας θα υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση; (ερ.23)

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει ότι με την αποφοίτησή τους από το τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος θα υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση.

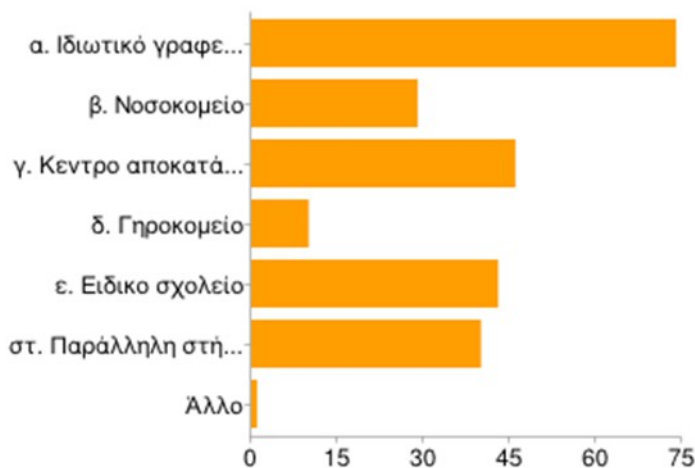

11.γ. Που θα θέλατε να εργαστείτε μετά την αποφοίτηση σας;(ερ.24)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ποσοστά και άτομα ανάλογα με το χώρο εργασίας που θα επέλεγαν με την αποφοίτηση τους.

Επιλογές	Ποσοστό	Άτομα
Ιδιωτικό γραφείο ή κέντρο Λογοθεραπείας	76%	74
Νοσοκομείο	30%	29
Κέντρο αποκατάστασης	47%	46
Γηροκομείο	10%	10
Ειδικό σχολείο	44%	43
Παράλληλη στήριξη σε Νηπιαγωγείο/Δημοτικό	41%	40
Άλλο	1%	1

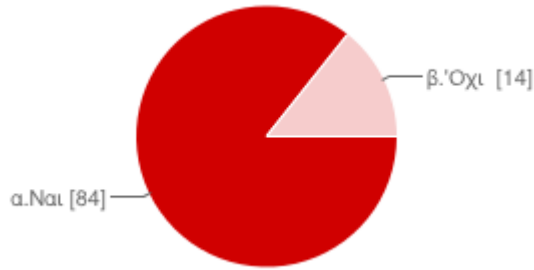
Στην επιλογή άλλο αναφέρθηκαν τα ιδιαίτερα μαθήματα.

12^η κατηγορία: Πρόγραμμα σπουδών / καθηγητές. (ερ.19,20).

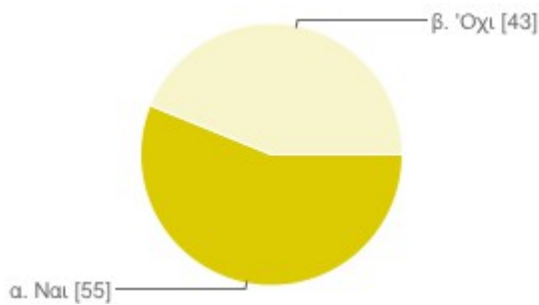
12.α. Πιστεύετε ότι το σύστημα μονών/ ζυγών εξαμήνων σε συνδυασμό με τα προαπαιτούμενα μαθήματα καθυστέρησαν στην ολοκλήρωση των σπουδών σας; (ερ.19)

Το σύστημα μονών/ ζυγών εξαμήνων σε συνδυασμό με τα προαπαιτούμενα μαθήματα καθυστέρησαν το 86% των συμμετεχόντων στην ολοκλήρωση των σπουδών τους. Μόλις το 14% δεν επηρεάστηκε από το σύστημα μονών/ζυγών εξαμήνων και προαπαιτούμενων μαθημάτων.

12.β. Κατά την άποψη σας υπάρχει αμεροληψία ως προς την βαθμολόγηση από τους διδάσκοντες;(ερ.20)

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων με ποσοστό 56% πιστεύει ότι είναι αμερόληπτοι οι καθηγητές ως προς την βαθμολόγηση.

13^η κατηγορία: Προτάσεις αλλαγών και γενική ικανοποίηση για το τμήμα από τους φοιτητές.(ερ.36,37,38)

13.α. Πιστεύετε ότι η λογοθεραπεία θα έπρεπε να ενταχθεί ως βασικό κομμάτι σε: (ερ.36)

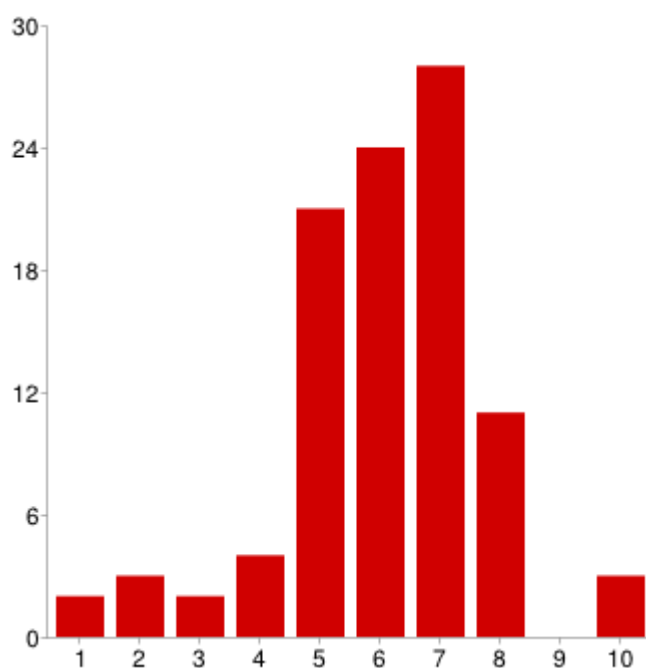
Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι χώροι που κατά την άποψη των συμμετεχόντων θα έπρεπε να ενταχθεί η λογοθεραπεία ως βασικό κομμάτι.

Επιλογές	Ποσοστό	Άτομα
• Σχολεία (νηπιαγωγεία/δημοτικά)	96%	94
• Ειδικά σχολεία	82%	80
• Νοσοκομεία	79%	77
• Κέντρα αποκατάστασης	79%	77
• Γηροκομεία	61%	60
• Άλλο	1%	1

13.β. Αν σας ζητούσαμε να βαθμολογήσετε το βαθμό ικανοποίησής σας σε κλίμακα από το 0 έως το 10, όπου το 10 λαμβάνεται ως άριστη, 5 ως μέτρια και 0 ως κάκιστη, ποιος βαθμός θα αντιπροσώπευε αυτήν; (ερ.37)

Ο μέσος όρος βαθμολογίας αντιπροσώπευσης του τμήματος λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος από τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους κυμαίνεται στο 6,05 με άριστο το 10.

13.γ. Αν μπορούσες να αλλάξεις ένα πράγμα στο Τμήμα Λογοθεραπείας, τι θα ήταν αυτό; (ερ.38)

Οι απαντήσεις της παραπάνω ερώτησης θα σχολιαστούν στο κεφάλαιο συζήτηση/σύγκριση των αποτελεσμάτων.

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ/ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα ερμηνευτούν τα αποτελέσματα και θα συγκριθούν μεταξύ τους τα αποτελέσματα των δύο ερωτηματολογίων.

Δημογραφικά Στοιχεία, Προφίλ του Φοιτητή στο Λύκειο.

Στα δύο ερωτηματολόγια υπερτερεί το γυναικείο φύλο, με διπλασιασμό των ανδρών στους πρωτοετείς, από πέντε στους 10. Οι περισσότεροι φοιτητές προέρχονται από Γενικό Λύκειο κυρίως από Θεωρητική κατεύθυνση, παρατηρείται αύξηση της εισαγωγής φοιτητών από ΕΠΑΛ (τομέας Υγείας και Πρόνοιας) κατά 9%. Πρωτοετείς και τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι είχαν το Τμήμα Λογοθεραπείας ως την 1η τους επιλογή στο μηχανογραφικό είτε στις πρώτες 5 επιλογές.

Λόγοι Επιλογής αντικείμενου σπουδών

Επίσης οι λόγοι επιλογής του Τμήματος είναι ομόφωνοι, την επέλεξαν διότι τους ενδιέφερε το αντικείμενο με ποσοστό 55% και στους δύο. Η επαγγελματική αποκατάσταση ως λόγος επιλογής του Τμήματος καταλαμβάνει το 24% για τους πρωτοετείς και το 19% για τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους. Το 21% των πρωτοετών έχει υπάρξει κάποιο συγγενικό/κοντινό σας πρόσωπο το οποίο σχετιζόταν με τη Λογοθεραπεία και ήταν ένας λόγος που το αντικείμενο της Λογοθεραπείας τους κίνησε το ενδιαφέρον, για τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους το 17% των συμμετέχοντων απάντησαν θετικά.

Σύμφωνα με τον Whitehouse et al.(2007) αν κάποιος επιλέξει τον τομέα υγείας για τις σπουδές του με βάση το πραγματικό του ενδιαφέρον, είτε ανθρωπιστικό είτε πνευματικό, τείνει να παραμένει στον τομέα υγείας μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από κάποιον που έχει επιλέξει να εισέλθει στον τομέα της υγείας για καθαρά επαγγελματικούς λόγους. Οι λόγοι που οι συμμετέχοντες επέλεξαν τον τομέα της λογοθεραπείας συμφωνούν με τα αποτελέσματα των ερευνών ανά τον κόσμο (βλ.ενότητα 2.3.Ερευνες στη Λογοθεραπεία ή σε παρεμφερείς τομείς).

Γνώσεις και Ενημέρωση φοιτητών σχετικά με το Αντικείμενο της Λογοθεραπείας

Στην ερώτηση 7 “Πόσο ικανοποιητικό θα χαρακτηρίζατε το επίπεδο της ενημέρωσης σας γύρω από το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή σας στο Τμήμα;” οι πρωτοετείς δίνουν την απάντηση ότι το επίπεδο ενημερωσής τους ήταν “αρκετά ικανοποιητικό” με ποσοστό 43%, ενώ οι τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι επιλέγουν την απάντηση “όχι αρκετά ικανοποιητικό” με ποσοστό 49%. Η διαφορετικές επιλογές σε αυτήν την ερώτηση πιθανότατα οφείλονται στην δημοσιότητα που έχει πάρει ο τομέας της Λογοθεραπείας τα τελευταία χρόνια.

Από την ερώτηση 8 “Πριν τη φοίτησή σας στο Τμήμα Λογοθεραπείας σε τι βαθμό πιστεύατε ότι το αντικείμενο της Λογοθεραπείας είχε σχέση με τα παρακάτω” μπορεί να παρατηρηθεί ότι οι πρωτοετείς φοιτητές έχουν μεγαλύτερη γνώση για το αντικείμενο της λογοθεραπείας σε σχέση με τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους πριν την εισαγωγή τους στην σχολή.

Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα είναι οι εξής απαντήσεις: (δίνονται μόνο οι απαντήσεις με στατιστική σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων σε κάθε ερώτηση)

Για τους ενήλικες :

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Πρωτοετείς	27%	46%	23%	2%
Τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι	19%	48%	24%	10%

Για τα Άτομα της Τρίτης Ηλικίας :

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Πρωτοετείς	25%	32%	30%	10%
Τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι	13%	23%	37%	28 %

Για τα Προβλήματα Κατάποσης:

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Πρωτοετείς	16%	22%	26%	31%
Τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι	7%	18%	31%	45%

Για τα Προβλήματα Φωνής:

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Πρωτοετείς	56%	23%	13%	6%
Τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι	24%	31%	24%	22%

Για τα Προβλήματα Ακοής:

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Πρωτοετείς	38%	25%	22%	13%
Τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι	20%	28%	28%	25%

Για τα Νευρολογικά Προβλήματα:

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Πρωτοετείς	21%	31%	22%	21%
Τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι	14%	32%	29%	26%

Η σημαντικότερη στατιστική διαφορά μεταξύ των πρωτοετών και τελειόφοιτων/πτυχιούχων βρίσκεται στις επιλογές απάντησης “πολύ” και “καθόλου”. Το ποσοστό των πρωτοετών που επιλέγει το “πολύ” στην ερώτηση 8 είναι μεγαλύτερο από αυτό των τελειόφοιτων/πτυχιούχων. Αντίθετα το ποσοστό των τελειόφοιτων/πτυχιούχων που επιλέγουν το καθόλου στην ερώτηση 8 είναι πάντα μεγαλύτερο σε σχέση με αυτό των πρωτοετών.

Η πλειοψηφία των φοιτητών και των δύο ερωτηματολογίων δεν γνώριζαν ότι το Τμήμα Λογοθεραπείας χρειάζεται γνώσεις μαθηματικών και φυσικής. Αλλά το ποσοστό του “όχι” είναι μικρότερο στους πρωτοετείς. Οι ρόλοι αντιστρέφονται με τα μαθήματα βιολογίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών. Σε αυτή την περίπτωση η πλειοψηφία των συμμετεχόντων γνώριζε ότι απαιτούνται γνώσεις των παραπάνω αλλά το ποσοστό αυτών που δεν γνώριζαν είναι μικρότερο στους τελειόφοιτους/πτυχιούχους.

Οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι πιστεύουν ότι έχουν επαρκή προετοιμασία στο Λύκειο για να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις του Τμήματος Λογοθεραπείας σε: μαθηματικά, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και βιολογία. Ενώ οι πρωτοετείς πιστεύουν ότι είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι από το Λύκειο μόνο στο μάθημα της βιολογίας.

Σημαντική διαφορά ποσοστών όπως φαίνεται στην απόψη για το πόσο απαραίτητη είναι η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. Οι πρωτοετείς πιστεύουν στην πλειοψηφία τους ότι είναι αρκετά απαραίτητη ενώ οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι πιστεύουν ότι είναι πολύ απαραίτητη με ποσοστό 67%. Τέλος οι πρωτοετείς φοιτητές χαρακτηρίζουν, στην πλειοψηφία τους, την ελληνική βιβλιογραφία αρκετά επαρκής, ενώ οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι ως λίγο επαρκής για την κάλυψη τυχόν αποριών.

Αγγλική Γλώσσα

	Πολύ	Αρκετά	Λίγο
Πρωτοετείς	37%	30%	13%
Τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι	67%	48%	3%

Επάρκεια Ελληνικής Βιβλιογραφίας

	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου
Πρωτοετείς	9%	57%	30%	2%
Τελειόφοιτο ι/πτυχιούχοι	1%	19%	52%	28%

Προετοιμασία Εξεταστικής

Οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι χρησιμοποιούν όλο το φάσμα επιλογών για την προετοιμασία κατά την εξεταστική περίοδο (Προσωπικές σημειώσεις από το μάθημα, σημειώσεις μαθήματος στο e-class, σύγγραμμα που μοιράζεται από το σύστημα Εύδοξος, επιπλέον βιβλιογραφία που δίνεται στο μάθημα, πληροφορίες από το διαδίκτυο). Ενώ οι πρωτοετείς χρησιμοποιούν κυρίως σημειώσεις μαθήματος στο e-class και Προσωπικές σημειώσεις από το μάθημα.

Τρόπος Εξέτασης

Σαν πρώτη επιλογή για τρόπο εξέτασης του θεωρητικού μέρους των μαθημάτων είναι η γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Στα ίδια ποσοστά και στις δύο ομάδες είναι η προόδος και η κατ'οίκον εργασία, οι οποίες είναι οι επόμενες σε σειρά κατάταξης.

Σαν πρώτη επιλογή για τρόπο εξέτασης του εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων είναι η κατ'οίκον εργασία και στις δύο ομάδες και ακολουθεί η γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Ενημέρωση

Και οι δύο ομάδες επιλέγουν να ενημερωθούν για το πρόγραμμα του εξαμήνου, πρόγραμμα εξεταστικής, εγγραφές στο εξάμηνο γίνεται κυρίως από την Επίσημη σελίδα του ΤΕΙ ή του Τμήματος Λογοθεραπείας και από την Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.).

Η ενημέρωσή των πρωτοετών για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες μέσα στο εξάμηνο γίνεται κυρίως μέσω του e-class ενώ οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι ενημερώνονται μέσω Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.) και του πίνακα ανακοινώσεων.

Οι απόψεις δίστανται για την προτίμηση του μέσου ενημέρωσης μεταξύ των δύο ομάδων. Οι μεν πρωτοετείς προτιμούν το e-class, οι δε τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι προτιμούν την Επίσημη σελίδα του ΤΕΙ.

Συμμετοχή φοιτητών και Αλληλεγγύη φοιτητών

Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι μεγαλύτερη στους τελειόφοιτους/πτυχιούχους. Το 57% των τελειόφοιτων/πτυχιούχων παρακολουθεί πολύ συχνά τις διαλέξεις ενώ μόλις το 29% των πρωτοετών. Βέβαια στα μεγαλύτερα εξάμηνα οι απαιτήσεις παρακολούθησης λόγω κλινικών και εργαστηρίων αυξάνεται, οι αναγκαιότητα ολοκλήρωσης των σπουδών

πιθανότατα είναι οι λόγοι που οι τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι παρακολουθούν πολύ συχνά τις διαλέξεις.

Ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα θεωρείται από όλους τους συμμετέχοντες μεγάλος. Αλλά από τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους με ποσοστό 36% θεωρείται *πολύ μεγάλος*, ενώ μόλις το 9% των πρωτοετών έχει την ίδια άποψη. Φυσικά οι τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι έχουν μεγαλύτερη εμπειρία από εργαστήρια και κλινική άσκηση με υπερβολικά άτομα ανά εργαστηριακή ώρα/πλαίσιο κλινικής άσκησης.

Η αλληλεγγύη μεταξύ των φοιτητών χαρακτηρίζετε από όλους τους συμμετέχοντες “αρκετά ικανοποιητική”. Σαν δεύτερη επιλογή η πρωτοετείς τοποθετούν το χαρακτηρισμό “πολύ ικανοποιητική” (23%). Όμως οι τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι έχουν σαν δεύτερη επιλογή “όχι αρκετά ικανοποιητική” με ποσοστό 39% ενώ οι πρωτοετείς έχουν δώσει μόλις 17%. Αυτό μπορεί να οφείλεται είτε στην μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ των πρωτοετών είτε στην μεγαλύτερη εμπειρία των τελειόφοιτων/πτυχιούχων.

Επαγγελματική Αποκατάσταση

Στην ερώτηση 22 “ Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικές;” οι απόψεις των πρωτοετών με αυτές των τελειόφοιτων/πτυχιούχων δίστανται. Οι τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι υποστηρίζουν ότι οι πληροφορίες είναι καθόλου ικανοποιητικές με ποσοστό 55% ενώ οι πρωτοετείς υποστηρίζουν ότι είναι αρκετά ικανοποιητικές με ποσοστό 67%. Συμφωνούν ότι θα υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση μετά την αποφοίτησή τους με τους πρωτοετείς να είναι πιο αισιόδοξοι. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι επιλογές χώρου εργασίας των συμμετεχόντων μετά την αποφοίτησή τους.

Χώρος εργασίας.

	Πρωτοετείς	Τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι
Ιδιωτικό γραφείο ή κέντρο Λογοθεραπείας	61%	75%
Νοσοκομείο	6%	29%
Κεντρο αποκατάστασης	16%	48%
Γηροκομείο	1%	10%
Ειδικό σχολείο	25%	44%
Παράλληλη στήριξη σε Νηπιαγωγείο / Δημοτικό	22%	40%
Άλλο	0%	1%

Πρόγραμμα Σπουδών και Καθηγητές

Πρωτοετείς και τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι συμφωνούν για την καθυστέρηση ολοκλήρωσης των σπουδών λόγω του προγράμματος σπουδών και την για την αμεροληψία των καθηγητών.

Βαθμολογία του Τμήματος

Οι πρωτοετείς φοιτητές βαθμολογούν την γενική εικόνα του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος με κατά μέσο όρο το 6,9 με άριστο το 10, ενώ οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι με 6,05.

Σεμινάρια

Οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι στην ερώτηση “Θα επιθυμούσατε να πραγματοποιούνται περισσότερα σεμινάρια μέσω της σχολής;” ήταν 100% θετική, στους πρωτοετείς το ποσοστό κυμαίνεται στο 93%.

Αιτιολογία Διαφοροποιήσεων

Οι διαφορές στα ποσοστά μεταξύ των δύο ομάδων για τα σεμινάρια, τις πληροφορίες μεταπτυχιακών προγραμμάτων ή/και επαγγελματικής αποκατάσταση, αλληλεγγύη, συμμετοχή στις διαλέξεις, αριθμός ατόμων στα εργαστηριακά μαθήματα, η βαθμολογηση του Τμήματος και η βιβλιογραφία ελληνική ή/και αγγλική οφείλονται κατά κύριο λόγο στις εμπειρίες που αποκτούν με τον χρόνο μέσα στο Τμήμα Λογοθεραπείας. Σημαντικό να σημειωθεί ότι η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών είναι μία από τις βασικότερες προϋποθέσεις για την κατάκτηση των γνώσεων.

Από την άλλη φαίνεται ότι οι πρωτοετείς είναι καλύτερα ενημερωμένοι για το αντικείμενο της λογοθεραπείας. Παρόλο αυτά επελέξαν σαν χώρο εργασίας κυρίως το ιδιωτικό γραφείο ή κέντρο Λογοθεραπείας, σε αντίθεση με τους τελειόφοιτους/πτυχιούχους, οι οποίοι είχαν σαν πρώτη επιλογή το ιδιωτικό γραφείο ή κέντρο Λογοθεραπείας αλλά υψηλά ποσοστά υπήρχαν και σε όλες τις υπόλοιπες επιλογές. Βέβαια σε αυτό το σημείο αντιλαμβανόμαστε την αξία της κλινικής εμπειρίας, η οποία μπορεί να αλλάξει τις αρχικές επιλογές των φοιτητών σχετικά με το τομέα εξειδίκευσης που θα επιλέξουν για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία (Miller, Abdallah, & Ciocci, 2011, Miller & Ciocci, 2010).

Επιλογές Εξειδίκευσης Τελειόφοιτων/πτυχιούχων

Με πολύ μικρή διαφορά οι τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι δεν επιθυμούν να ξεκινάει η κλινική άσκηση σε μικρότερα εξάμηνα. Λόγω όμως του πλήθους των συμμετεχόντων (98) η διαφορά είναι πολύ μικρή 49% απάντησαν θετικά ενώ 51% αρνητικά. Επίσης οι τελειόφοιτοι/πτυχιούχοι επιθυμούν την εξειδίκευση στα τελευταία εξάμηνα της σχολής (77%) αλλά αντικρούεται με την απάντηση αν θα ήθελα να ασχοληθουν με παιδιά ή ενήλικες, διότι το 50% θέλει να ασχοληθεί και με τα δύο. Άξιο σημείωσης είναι ότι μόνο το 9% θα ήθελε να εξιδικευτεί μόνο με ενήλικες. Ακόμα αν θα ήθελα να ασχοληθούν με το κλινικό κομμάτι ή την επιστημονική έρευνα και σε αυτή την περίπτωση το 50% θέλει να ασχοληθεί με και με τα δύο και σημειώνουμε ότι μόνο το 9% θα ήθελα να ασχοληθεί με καθαρά με την επιστημονική έρευνα. Βέβαια σε αυτά τα κομμάτια χρειάζεται περαιτέρω έρευνα για να εξακριβωθεί.

Ακόμα το 58% των συμμετεχόντων θα ήθελε να ασχοληθεί με την εναλλακτική επικοινωνία. Αναφέρθηκαν η παιχνιδοθεραπεία, η μουσικοθεραπεία, η δραματοθεραπεία, θεατρικό παιχνίδι, υποθεραπεία και αισθητηριακή ολοκλήρωση.

Οι συμμετέχοντες σαν πρώτη προτίμηση επιλογής τομέα εξειδίκευσης έχουν τοποθετήσει τις Διαταραχές αυτιστικού φάσματος (65%) και ως τελευταία την Διγλωσσία. Οι πριτιμήσεις

αυτές των συμμετεχόντων δεν μπορούν να αιτιολογηθούν μέσω κάποια έρευνας ή θεωρίας. Ο τομέας εξειδίκευσης είναι ένα πολύ προσωπικό ζήτημα με πολλές εμπειρικές διακλαδώσεις. Για τον κάθε συμμετέχοντα είναι διαφορετικό και σε αυτό το σημείο φαίνεται το μειονέκτημα που έχει μία ποσοτική έρευνα. Τέλος είναι και αυτό το κομμάτι, ένα από τα οποία χρειάζεται περαιτέρω έρευνα για να εξακριβωθούν οι λόγοι προτιμήσεων.

Στον παρακάτω πίνακα μπορείτε να δείτε τους τομείς εξειδίκευσης που δόθηκαν στους συμμετέχοντες σε σειρά κατάταξης ανάλογα με την προτίμησή τους.

Διαταραχές	Ποσοστό
Διαταραχές του αυτιστικού φάσματος	65%
Εξελικτικές διαταραχές λόγου και ομιλίας	60%
Επίκτητες διαταραχές λόγου και ομιλίας	48%
Διαταραχές του γραπτού λόγου (μαθησιακές δυσκολίες, ΔΕΠΥ κ.α)	46%
Νοητική υστέρηση	40%
Διαταραχές της ροής της ομιλίας	38%
Εναλλακτική και επαυξημένη επικοινωνία	37%
Διαταραχές φωνής και λαρυγγεκτομή	35%
Διαταραχές στην κατάποση	29%
Κρανιοπροσωπικές ανωμαλίες	21%
Βαρηκοΐα - κώφωση - ακοολογία	17%
Διγλωσσία	15%
Άλλο	1%

Προτάσεις Αλλαγών από τους Φοιτητές (πρωτοετείς και τελειόφοιτους/πτυχιούχους)

Μέσω του ανοιχτού τύπου ερώτηση δόθηκε η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να προτείνουν οι ίδιοι αλλαγές που κατά την γνώμη τους είναι χρήσιμες και ποιοτικές για το Τμήμα Λογοθεραπείας. Οι προτάσεις και των δύο ομάδων κίνηθηκαν στο ίδιο μήκος κύματος με βασικές κατηγορίες της εξής:

- Κατάργηση/Μείωση των Προαπαιτούμενων Μαθημάτων.
- Ευκαιρίες Εξέτασης των Εργαστηριακών Μαθημάτων σε όλες τις Εξεταστικές Περιόδους και Αλλαγές στον Τρόπο Εξέτασης των Μαθημάτων.

- Ενημέρωση για Σεμινάρια/Μεταπτυχιακά Προγράμματα/Ευκαιρίες Επαγγελματικής Αποκατάστασης.
- Δωρεάν Σεμινάρια Μέσω της Σχολής
- Καλύτερη Οργάνωση σε σχέση με την Ενημέρωση, τις Υποδομές, γενικά για τα Δρώμενα της σχολής.
- Αλλαγές στο Εργαστηριακό κομμάτι με Διαφοροποίηση των Χώρων και του Εργαστηριακού Υλικού, Μικρότερες Ομάδες Εργαστήριων.
- Ανανέωση Τρόπου Διδασκαλίας των Εκπαιδευτικών σε Διαδραστικός Τρόπος Εκπαίδευσης για την Καλύτερη Δυνατή Αναμετάδοση των Γνώσεων.
- Αλλαγή/Ανανέωση των Καθηγητών.
- Προσθήκη περισσότερων Πρακτικών Μαθημάτων αντί Θεωρητικών .

Η διαφοροποίηση του προγράμματος σπουδών και η κατάργηση των προαπαιτούμενων μαθημάτων είναι οι πιο συχνά αναφερθείσες αλλαγές που προτείνονται και από τις δύο ομάδες συμμετεχόντων.

Σειρά έχει η πρόταση αλλαγής για διαφοροποίηση του τρόπου διδασκαλίας, τρόπου εξέτασης των μαθημάτων και οι αλλαγές σε εκαπιδευτικούς του τμήματος. Για την διδασκαλία προτείνουν μετατροπή σε διαδραστικό τρόπο διδασκαλίας, Για την εξέταση των μαθημάτων δεν έδωσαν κάποια διευκρινιστική απάντηση. Οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι προτείνουν πιο συγκεκριμένα αύξηση του πρακτικού μέρους αντί του θεωρητικού, προετοιμασία για την κλινική άσκηση με προσομοιώσεις περιστατικών και πρόσβαση σε δωρεάν λογοθεραπευτικό υλικό. Για την επίτευξη των παραπάνω και οι δύο ομάδες προτείνουν διαφοροποίηση των εργαστηριακών χώρων και τη δημιουργία μικρότερων ομάδων.

Στην συνέχεια προτείνουν την διεξαγωγή δωρεάν σεμιναρίων μέσω της σχολής, αλλά και ενημέρωσή διαφόρων προγραμματισμένων σεμιναρίων που σχετίζονται με το τομέα της λογοθεραπείας από το Τμήμα. Οι τελειόφοιτοί/πτυχιούχοι έρχονται να συμπληρώσουν ότι επιθυμούν ενημέρωση και για μεταπτυχιακά προγράμματα και ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης.

Τέλος πρότειναν την ύπαρξη καλύτερης οργάνωσης και ενημέρωσης στα δρώμενα του τμήματος, βελτίωση των υποδομών, λιγότερος ανταγωνισμός μεταξύ φοιτητών αλλά και φοιτητών με επόπτες/καθηγητές και αλλαγή της γραμματείας, χωρίς όμως να δοθεί κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο.

Παρακάτω παρουσιάζονται μερικές προτάσεις αλλαγών από πρωτοετείς και τελειόφοιτους/πτυχιούχους του Τμήματος Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος, αυτολεξεί.

Οι πρωτοετείς σε αυτή την ερώτηση έδωσαν κυρίως πιο σύντομες απαντήσεις χωρίς πολλές διευκρινίσεις του τύπου:

- *“Τις αλυσίδες”*
- *“Τις υποδομές”*
- *“Τους καθηγητές”*
- *“Περισσότερη πρακτική άσκηση”*

- *“Το διδακτικό προσωπικό να είναι κατάλληλα καταρτημένο, ώστε να μπορεί να διδάξει σωστά, σε ικανοποιητικό βαθμό, γιατί θεωρώ ότι υπάρχουν ελλείψεις. Να υπάρξει περισσότερο τεχνικό υλικό για την διεξαγωγή των λογοθεραπευτικών διαδικασιών (ηχεία, μικρόφωνα κτλ.).”*
- *“Κάποιο καθηγητές να κάνουν πιο ενδιαφέρον το μαθημά τους, να ενημερώνουν όταν δεν μπορούν ώστε να μην περιμένουμε και σε κάποια εργαστήρια λιγότερα παιδιά.”*

Οι προτάσεις των τελειόφοιτων/πτυχιούχων ήταν πιο διευκρινιστικές, βέβαια πέρα από την εμπειρία που έχουν αποκτήσει, είχαν και μεγαλύτερη άνεση να επεξεργαστούν το ερωτηματολόγιο, δεδομένου ότι ήταν δεν υπήρχε χρονικός περιορισμός για την ολοκλήρωση του.

Κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα απαντήσεων/προτάσεων δίνονται παρακάτω:

- *“ Να γίνονται περισσότερα σεμινάρια μέσω της σχολής και να υπάρχουν κατευθύνσεις ούτως ώστε να λαμβάνουν οι φοιτητές εξειδίκευση σε κάποιο τομέα. Επίσης χρειάζεται οπωσδήποτε μεγαλύτερη ενημέρωση ως προς το λογοθεραπευτικό υλικό που χρειάζεται για την οργάνωση των συνεδριών. Να υπάρχουν δηλαδή περισσότερα πρακτικά μαθήματα. ”*
- *“Επειδή δεν υπάρχει η δυνατότητα να βλέπουμε πολλά και διαφορετικά περιστατικά στις κλινικές να γίνει υποχρεωτικό και θεωρητικό μέρος της κλινική όπου οι επόπτες να προβάλλουν μόνο βίντεο από συνεδρίες τους (αξιολογήσεις και θεραπείες) με όσο το δυνατόν περισσότερες διαταραχές και να τις αναλύουν”*
- *“Βασικά 3 πράγματα θα ήταν !! 1) Οι φοιτητές που δεν είναι τυπικοί στην ώρα τους δεν θα μου άρεσε να εισέρχονται στην αίθουσα (μιλάω πάντα όσον αφορά τα εργαστήρια) 2) Γιατί τόσος ανταγωνισμός μεταξύ συμφοιτητών ? 3) Είναι άσχημο επειδή έχεις εξουσία και δύναμη (ναι και αρκετές γνώσεις - δόκτωρ) να κάνεις ότι θέλεις μέσα στο ΤΕΙ κοροιδεύοντας φοιτητές και δυσφημίζοντας συνάδελφους καθηγητές !!”*
- *“Κατάργηση των αλυσίδων! Δεν υπάρχει λόγος να χάνουμε ένα έτος επειδή δεν περάσαμε ένα μάθημα! Και θα μπορούσε να υπάρχει επαναληπτική εξέταση των εργαστηρίων και στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου !”*
- *“Θα άλλαζα τον τρόπο που γίνονται οι παρουσιάσεις των περισσότερων μαθημάτων. Είναι κατανοητό πως ο καθένας μας είναι διαφορετικό και σίγουρα οι καθηγητές μας για να διδάσκουν έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου τους, όμως ο τρόπος μετάδοσης διαφέρει. Έχουν υπάρξει πολλές φορές καθηγητές που αδυνατούν να μεταδώσουν τη θεωρία στους φοιτητές με αποτέλεσμα να χαρακτηρίζονται ως ανεπαρκείς. Πρέπει να θεσπιστεί ένας πιο διαδραστικός τρόπος παρουσίασης των διαλέξεων.”*
- *“Ο τρόπος που οι εκπαιδευτικοί παραδίδουν το μάθημά τους και να μην γίνονται διακρίσεις στους φοιτητές. Με αποτέλεσμα να ενημερώνονται και να συμμετέχουν σε σεμινάρια μόνο οι “αριστοι” γι αυτούς μαθητές.”*
- *“Τον τροπο διδασκαλιας καποιον , ανεκπαιδευτων καθηγητων επανω στα αντικειμενα που διδασκουν. τις εποπτριες στις κλινικες, που περα απο μια σχολη δεν εχουν κανει ουτε ενα σεμινάριο, αλλα το παιζουν ειδικοί επάνω σε όλα! Τα προαπαιτούμενα μαθηματα. Γνώμη μου είναι οτι για να πάρεις κλινική δεν αρκούν 3 ή 4 μαθήματα αλλά*

ένα ποσοστό μαθημάτων. (π.χ. το 70% των μαθημάτων για κλινική α΄και ουτω καθ' εξης..)”

- *“Να ενταχθούν στο πρόγραμμα σπουδών περισσότερα εργαστήρια για την εδραίωση των θεωρητικών γνώσεων.”*
- *“Τον τρόπο με τον οποίο οι καθηγητές κάνουν το μάθημα αλλά και το πως μας αντιμετωπίζουν ως φοιτητές και νέους λογοθεραπευτές.”*
- *“Θα ηθελα να ειναι πεννταετούς κ στο 5ο να παίρνουμε ειδίκευση”*
- *“Θα ηθελα να αλλαξουν οι αλυσιδες γιατι θεωρω οτι ειναι παρα πολλες. Επισης τα εργαστηρια να εχουν μικροτερο αριθμο ατομων. Καθως επισης στα εργαστηρια να γινουν επιτελους μαθηματα στο πρακτικο κομματι του αντικειμενου μας και οχι αλλες παρουσιασεις επιτελους. Και τελος θα επρεπε να μας διδασκουν περισσοτερα πραγματα και να μην χρειαζεται να περιμενουμε σε μεγαλυτερο ποσοστο απο σεμιναρια και μεταπτυχιακα!”*
- *“Καθοδήγηση όλων των φοιτητών για την αναζήτηση πλαισίου πρακτικής άσκησης.”*
- *““Ποιοτικότερη ” παρουσία εποπτριών στις κλινικές ασκήσεις, με εμπλουτισμένο επιστημονικό και εκπαιδευτικό επίπεδο”*
- *“Καταλληλο εξοπλισμος στα εργαστηρια.”*

Σύζησηση των Προτάσεων και των Απαντήσεων των Συμμετεχόντων

Οι προτάσεις των τελειόφοιτων/πτυχιούχων και πρωτοετών σχετικά με την αλλαγή του τρόπου διδασκαλίας των μαθημάτων βρίσκουν ανταπόκριση στις συμβουλές και στις προτάσεις του ενημερωτικού φυλλαδίου του ASHA, την έρευνα του Brown T. (2008) και την θεωρία της διευρευνητικής(ή ανακαλυπτικής) μάθησης του Bruner. Συγκεκριμένα ο ASHA προτείνει την πλήρη συνεργασία και το μοίρασμα ευθύνης των ακαδημαϊκών, των κλινικών εποπτών καθώς και τους εργοδότες (με τα ελληνικά δεδομένα, κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης) για την εκπαίδευση των επαγγελματιών του αύριο, αλλά και των ίδιων των φοιτητών, με το ενεργό τους ρόλο, για την επίτευξη των κλινικών δεξιοτήτων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης τονίζει την αξία της καλλιέργειας της κριτικής σκέψης και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων των φοιτητών στην διάρκεια των σπουδών τους ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του επαγγέλματος. Τέλος τονίζει την κοινή ευθύνη της σχολής, των εποπτών, των ακαδημαϊκών και των φοιτητών για την ανάπτυξη στρατηγικών για την καλύτερη συνεργασία στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να επιτευχθεί ένα κοινό στόχο, το καλύτερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Η συνεργασία θα πρέπει να βασίζεται στις ανάγκες των φοιτητών και την άριστη συνεργασία πανεπιστήμιο και εξωτερικού κλινικού πλαισίου.

Η θεωρία του Bruner (1966) για την διευρευνητική ανακαλυπτική μάθηση θα μπορούσε να παραλληλιστεί με την μέθοδο διδασκαλίας των μαθημάτων Λογοθεραπείας, συγκεκριμένα:

1. Το σύστημα της πραξιακής αναπαράστασης : (π.χ. το παιδί μετράει τα μολύβια)

Προσωμειώσεις περιστατικών, προβολή βίντεο με συνεδρίες περιστατικών, παρακολούθηση αξιολογητικών/θεραπευτικών συνεδριών σε πραγματικό χρόνο, δημιουργία αποριών μέσω των δραστηριοτήτων.

2. Το σύστημα της εικονικής αναπαράστασης(π.χ. η εικόνα του παιδιού που μετράει τα μολύβια)

Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδύκτιο, βιβλιογραφία, ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των φοιτητών. Η διαδικασία του φοιτητή να διερευνήσει και να ανακαλύψει την μάθηση.

3. Το σύστημα της συμβολικής αναπαράστασης:

Ολοκλήρωση και κατάκτηση της γνώσης με την παρουσίαση θεωριών από τον εκπαιδευτικό μέσω της τυπικής διδασκαλίας.

Ο εκπαιδευτικός μέσω της κατάλληλης δομής και οργάνωση της ύλης, την καθοδήγηση, την απαιρήτητη μεθόδευση και τις ορθές αναπαραστάσεις/παρουσίαση υλικού οδηγεί τον φοιτητή στο στόχο που έχει ορίσει εξ' αρχής, την κατάκτηση της θεωρίας μέσω της διερευνητικής ανακαλυπτικής μάθησης. Σε αυτό το σημείο η θεωρία του Treichler (1967) έρχεται να ολοκληρώσει, λέγοντας ότι το 83% των κατακτημένων γνώσεων γίνεται μέσω της όρασης και θυμόμαστε το 90% αυτών που λέμε ενώ κάνουμε κάτι. (βλ. Σελίδα 14).

Επιπλέον ο ρόλος που δίνει στον εκπαιδευτικό ο Bruner για την επίτευξη αυτού του τρόπου διδασκαλίας έρχεται να δέσει με τις προτάσεις αλλαγών που προτείνουν οι φοιτητές. Συγκεκριμένα προτείνει: Προσαρμογή του τρόπου διδασκαλίας, Συμμερισμός των προτιμήσεων των μαθητών/φοιτητών, Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε αποτελεσματικότερους τρόπους μάθησης, Προετοιμασία φοιτητών για σύνθετες επαγγελματικές απαιτήσεις. Όλα τα παραπάνω έχουν προταθεί από τους συμμετέχοντες.

Επίσης η πρόταση για διαδραστικό τρόπος διδασκαλίας μπορούν να στηριχτούν στις μελέτες που υποστηρίζουν ότι οι φοιτητές διατηρούν περίπου το 15% αυτών που μαθαίνουν μέσα από τις διαλέξεις και κάπως λιγότερο αυτά που μελετούν. Σε αντίθεση οι τρόποι μάθησης που απαιτούν από τους φοιτητές να “ερευνούν και να δημιουργούν” , επιτυγχάνουν πολύ πιο συχνά να “προκαλούν το νου και να αλλάζουν τον τρόπο σκέψης μας, αυτό δηλαδή στο οποίο στοχεύει η μάθηση” σύμφωνα με τον Hokanson. Όπως επίσης σύμφωνα με τον Whipple (1987). “η εκπαίδευση δεν περιλαμβάνει απλά το ξεχείλισμα του μαθητή με γνώσεις από τον καθηγητή, η απόκτηση της γνώσης είναι μια διαδραστική διαδικασία, όχι μια συσσώρευση απαντήσεων για επιτραπέζιο παιχνίδι γνώσεων”. Δεν είναι τυχαίο λοιπόν ότι σαν τελευταία και με μικρό ποσοστό επιλογής θέματος για σεμινάριο είναι “οι διαλέξεις θεωρητικού υπόβαθρου”.

Εξάλου η Μάθηση στον 21ο αιώνα υποστηρίζει την αυτόνομη μάθηση προσανατολίζεται στην ομάδα, στη συνεργασία, στην ενδυνάμωση δυνατοτήτων και μετατρέπει το ρόλο του διδάσκοντα σε βοηθητικό και καθοδηγητικό μέσο μάθησης με στόχο να εκθέτει τους μαθητές σε ποικιλία πηγών με δυναμικό περιεχόμενο. (Σγουροπούλου Κ.).

Η αλλαγή/ ανανέωση των καθηγητών που ζητούν ως αλλαγή οι φοιτητές, πέρα απο προσωπικές συμπάθειες ή αντιπάθειες, αλλά σαν εκπαιδευτικοί μπορεί να στηριχθεί σε όλα

τα παραπάνω. Αυτό που χρειάζεται είναι εκπαίδευση των εκαπιδευτικών σε νέους τρόπους μάθησης και ενεργό ρόλο των φοιτητών.

Τέλος, η πρώτη επιλογή των τελειόφοιτων/πτυχιούχων για τα θέματα σεμιναρίων που θα ήθελαν να γίνονται μέσω της σχολής με ποσοστό 91% είναι για την εκμάθηση αξιολογητικών/θεραπευτικών εργαλείων, δηλαδή το καθαρά πρακτικό κομμάτι της λογοθεραπείας και σαν τελευταία επιλογή με ποσοστό 19% είναι οι διαλέξεις θεωρητικού υπόβαθρου.

Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή για μεταπτυχιακά προγράμματα/ επαγγελματική αποκατάσταση/ σεμινάρια/ λογοθεραπευτικό υλικό χαρακτηρίστηκαν από τους συμμετέχοντες καθόλου ικανοποιητικές, όμως όλα τα παραπάνω συμπληρώνουν την προϋποθέσεις της κατάλληλης καθοδήγησης. Ακόμα οι συμμετέχοντες προτείνουν εξειδίκευση στα τελευταία εξάμηνα της σχολής με ποσοστό 77%.

Σχετικά με την πρόταση μείωσης του αριθμού των ατόμων στα εργαστηριακά μαθήματα και πλαίσια ήταν μία ακόμα πρόταση των συμμετεχόντων. Το ίδιο συνέβει και στην έρευνα που διεξάχθει από τους Rosenfield, Oandasan και Reeves (2011) για την διεπαγγελματική εκπαίδευση το μόνο αρνητικό στο πρόγραμμα ήταν το πλήθος και η συχνότητα των συναντήσεων. Προτάθηκε από τους συμμετέχοντες ότι οι μικρές ομάδες διεπαγγελματικής εκπαίδευσης να τηρούνται όλο το χρόνο. Για τις προτάσεις αλλαγών των εργαστηριακών χώρων, ο ASHA προτείνει κλινική άσκηση εκτός της σχολής σε σχολεία, κλινικές σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο. Σε αυτήν περίπτωση με τα δεδομένα του Τμήματος οι φοιτητές προτείνουν πέρα από αύξηση των πλασίων για την μείωση του αριθμού των ατόμων ανά πλαίσιο, αλλά και την δημιουργία εργαστηριακών χώρων με πρόσβαση σε λογοθεραπευτικό υλικό και εξοπλισμό.

7.ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Τα δεδομένα αυτής της έρευνας μπορούν να φανούν χρήσιμα για στο Τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος ώστε να βελτιωθεί η εκπαίδευση των αυριανών λογοθεραπευτών, παίρνοντας συμβουλές, αιτήματα, δεδομένα από αυτούς που ξέρουν καλύτερα, τους ίδιους τους φοιτητές του τμήματος. Επίσης, τα άλλα δύο Τμήματα Λογοθεραπείας (Ιωαννίνων και Καλαμάτας) θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα για σύγκριση για αντίστοιχη έρευνα στο τμήμα τους. Επίσης επιμέρους τμήματα της έρευνας θα μπορούσαν να αναλύθουν εις βάθος και να εξακριβωθούν οι παράγοντες και οι αιτίες.

Δράσεις ενημέρωσης σχετικά με τι ασχολείται ένας λογοθεραπευτής πρέπει να πραγματοποιούνται σε δημόσιους χώρους, σχολεία, διαδύκτιο διότι είναι μεγάλο το ποσοστό των φοιτητών που δεν γνώριζαν τους τομείς που μπορεί να εξειδικευτεί ένας λογοθεραπευτής. Επιπλέον, οι επιλογές επαγγελματικής αποκατάστασης είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις εμπειρίες κάθε ανθρώπου, έτσι το Τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος θα πρέπει να δίνει την δυνατότητα στους φοιτητές της να έχουν αυτές τις εμπειρίες.

Οι διαφορές μεταξύ πρωτοετών και τελειόφοιτων/πτυχιούχων είναι ένα καλό δείγμα για τις διαφοροποιήσεις μέσα στο πέρασμα του χρόνου σε σχέση με την αντίληψη των συμμετεχόντων για το Τμήμα Λογοθεραπείας. Μία έρευνα που θα συμμετέχουν οι ίδιοι φοιτητές κατά την εισαγωγή τους στο Τμήμα και κατά την αποφοίτησή τους θα μπορούσαμε να εξακριβωθεί ποιες εμπειρίες μέσα στο Τμήμα Λογοθεραπείας Δυτικής Ελλάδος τους καθοδήγησε να επιλέξουν μεταπτυχιακό/ εξειδίκευση/ χώρο εργασίας και ποιες απόψεις τους διαφοροποιήθηκαν θετικά ή αρνητικά μέσα σε αυτά τα χρόνια.

Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας μπορούν να φανούν χρήσιμα και στους εκπαιδευτικούς του Τμήματος για να προσδιορίσουν τις προτιμήσεις των μαθητών στο τρόπο διδασκαλίας. Όσο για την διερευνητική μάθηση ως τρόπο διδασκαλίας μειονεκτεί στο ότι δεν υπάρχει προηγούμενη εξοικείωση/ εκπαίδευση των διδασκόντων και ποιος θα αναλάβει την ευθύνη της αποτυχίας. Βέβαια να σημειώσουμε ότι η ενεργός συμμετοχή του φοιτητή είναι απαραίτητη.

Η καλύτερη ενημέρωση και εκπαίδευση του φοιτητή οδηγεί σε έναν καταρτισμένο αυριανό επαγγελματία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adamson, B., Covic, T., Kench, P., Lincoln, M. (2003). Determinants of undergraduate program choice in two health science fields: Does personality influence career choice? Focus on Health Professional Education: A Multi - disciplinary Journal, 5 (2), 34-47.

American Speech-Language-Hearing Association, (2014). Responding to the Changing Needs of Speech- Language Pathology and Audiology Students in the 21st Century.

Athanasίου J., (2007). Evaluating Career Education and Guidance. Australia, Australian Council for Educational Research. Volume 16, Number 3.

American Speech-Language-Hearing Association. (2006). Professional performance review process for the school-based speech-language pathologist.

Anderson, J. L. (1988). The supervisory process in speech-language pathology and audiology.

Bell, J. (1997). Μεθοδολογικός σχεδιασμός παιδαγωγικής και κοινωνικής έρευνας (Οδηγός για φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες) (Μτφ.: Α.Β. Ρήγα). Αθήνα: Gutenberg.

Brown T., PhD, Cosgriff T., BappSciOccThy(Hon) & French G., DorgDyn, (2008), Learning Style Preferences of Occupational Therapy, Physiotherapy and Speech Pathology Students: A Comparative Study. Australia, The Internet Journal of Allied Health Sciences and Practice.

Byrne N. PhD, (2007). Factors influencing the selection of speech pathology as a career: A qualitative analysis utilising the Systems Theory Framework. Australia, Australian Journal of Career Development Volume 6, Number 3.

Byrne, N. (2007). Factors influencing the choice of speech pathology as a career: A comparative study. Unpublished PhD dissertation. University of Newcastle, Australia.

Bridgstock R.(2007). Development of a Brief Measure of Career Development Influences Based on the Systems Theory Framework. Australia, Australian Council for Educational Research. Volume 16, Number 3.

Γαλάνης Π. (2012). Εργαστήριο Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Αθήνα, Archives of Hellenic Medicine.

Clark, M. J., & White, K. D. (1983). Personality characteristics of Australian occupational therapy students. Australian Occupational Therapy Journal, 30,23-28.

Crowe M. & Mackenzie L., (2002). The influence of fieldwork on the preferred future practice areas of final year occupational therapy students. Australia, Australian Occupational Therapy Journal.

Cohen, L., & Manion, L. (1997). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα, Εκδόσεις Έκφραση/Μεταίχμιο.

Cusick, A., Demattia, T.. & Doyle, S. (1993). Occupational therapy in mental health: Factors influencing practice preference. Occupational Therapy in Mental Health, 12, 33-53.

Delin, C. (1987). Career attitudes and work values of groups of occupational therapy students: A replication and an extension. Australian Occupational Therapy Journal, 38,69-75.

Fleming J., Gilbert J., McKenna K. and Heath T., (1997). First year occupational therapy students: Profile and perceptions.

Greenwood, N., Wright, J.A., & Bithell, C. (2006). Perceptions of speech and language therapy amongst UK school and college students: Implications for recruitment. *International Journal of Language and Communication Disorders*. Vol 41(1); 83-94.

Holmstrom E.I. (1975). Promising prospects: Students choosing therapy as a career. *American Journal of Occupational Therapy*, Vol 29

Javeau, C. (1996). Η έρευνα με ερωτηματολόγιο – Το εγχειρίδιο του καλού ερευνητή (Μτφ.: Κ. Τζαννόνε-Τζώρτζη). Αθήνα, Εκδόσεις Τυπωθήτω.

Johnson & Johnson, (1990). Cooperative learning: Theory and research. , (pp. 23-37). New York, NY, England: Praeger Publishers.

Κόλλιας Β., και άλλοι. (2013). Ο ρόλος των Εκκαπιδευτικών στη Συνεργατική Μάθηση. Αθήνα, Θεσσαλία, Πανεπιστήμιο Αθηνών και Θεσσαλίας.

Κυριαζή, Ν. (1998). Η κοινωνιολογική έρευνα – Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών. Αθήνα, Εκδόσεις Ελληνικές Επιστημονικές Εκδόσεις.

Κρόκου Ζ. Δρ Ειδικής Παιδαγωγικής (2014). Συνεργατική – διερευνητική Μάθηση. Αθήνα, Ανοικτό Ίδρυμα Εκπαίδευσης.

Lass N., Ruscello, D., Pannbacker, M., Middleton G., Schmitt, J. & Scheuerle, J. (1995). Career selection and satisfaction in the professions. *Journal of the American Speech - Language - Hearing Association*, 37(4), 48 – 51.

Lyons, M. (1990). Enabling or disabling? Students' attitudes towards persons with disabilities. *American Journal of Occupational Therapy*, 45,311-316.

Lyons, M., & Hayes, R. (1993). Student perceptions of persons with psychiatric and other disorders. *American Journal of Occupational Therapy*, 47,541-54.

Μακράκης Β. (2005). Ανάλυση Δεδομένων στην Επιστημονική Έρευνα με τη Χρήση του SPSS. Αθήνα, Εκδόσεις GUTENBERG.

Miller S., Abdallah J., Ciocci S., (2011). Factor influencing Speech language Pathology Undergraduate Students' Selection of Clinical Interest. Presentation at ASHA 2011 Convention.

Miller, S. M. & Ciocci, S.R. (2010). Agents of Change: Undergraduate students' perceptions of clinical observation experiences. Poster presented at the American Speech-Language-Hearing (ASHA) Annual Convention, November 18, 2010. Philadelphia, PA.

Mcilveen P., (2007). A Test for Theoretical Integration: Systems Theory Framework and Dialogical. *Australian Council for Educational Research*. Volume 16, Number 3.

McMahon M., (2007). The Systems Theory Framework of Career Development: Expanding itw Research its Research Influence. Australia, Australian Council for Educational Research. Volume 16, Number 3.

Patton W., (2007). Connecting Relational Theory and the Systemw Theory Framework: Individuals and Their Systems. Australia, Australian Council for Educational Research. Volume 16, Number 3.

Ράπτη Α. & Ράπτη Α. (2001). Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφόρησης. Αθήνα, Εκδόσεις Αριστοτέλης Ράπτης.

Rosenfield D., Oandasan I. & Reeves S., (2011). Perceptions versus reality: a qualitative study of students' expectations and experiences of interprofessional education.

Robert E. Slavin, (1995). Research on Cooperative Learning and Achievement: What We Know, What We Need to Know. Center for Research on the Education of Students Placed at Risk Johns Hopkins University

Σαχίνη-Καρδάση Α. (2004). Μεθοδολογία Έρευνας Εφαρμογές στο Χώρο της Υγείας. Αθήνα, Εκδόσεις ΒΗΤΑ medical arts.

Σγουροπούλου Κ. Η επικοινωνία Μέσω Υπολογιστή και Κοινοτήτων Μαθησης.

Slavin, R.E. (1983). Cooperative Learning. New York: L

Slavin, R. E. (1995). Cooperative Learning Theory, Research and Practice. (2nd ed.) Boston: Allyn & Bacon.

Patton W., (2007). Connecting Relational Theory and the Systemw Theory Framework: Individuals and Their Systems. Australia, Australian Council for Educational Research. Volume 16, Number 3.

Robertson, S. C. (1992). Find a mentor or be one. Bethesda, MD: American Occupational Therapy Association.

Σολωμίδου Χ. (1999). Εκπαιδευτική Τεχνολογία. Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη.

Treichler, D. G. (1967). Are you missing the boat in training aids? Film and Audio-Visual Communication, 1, 14-16, 28-30, 48.

Whitehouse A.J.O., PhD, Hird K.,PhD &Cocks N. (2007). The Recruitment and Retention of Speech and Language Therapist: What Do University Students Find Important?. Journal of Allied Health.

Yerxa, E. J. (1994). Dreams, dilemmas, and decisions for occupational therapy practice in a new millennium: An American perspective. American Journal of Occupa- tional Therapy, 48,586-589.

Φλουρής Γ., Κολοπούλου Α., Σπυριδάκης Ι. (1981). Το αυτοσυναίσθημα και η παιδαγωγική του αντιμετώπιση. Αθήνα, Εκδόσεις Αλκυών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Π.1.Ερωτηματολόγια

Π.1.α. Ερωτηματολόγιο πρωτοετών

Το παρόν ερωτηματολόγιο αφορά έρευνα στα πλαίσια πτυχιακής και οι απαντήσεις είναι εντελώς ανώνυμες. Σας ευχαριστούμε για τη βοήθειά σας εκ των προτέρων.

Εξάμηνο Φοίτησης: _____

Φύλο : Άνδρας Γυναίκα

Ηλικία : _____

1.Κατά επιλογή στο μηχανογραφικό σας, το Τμήμα Λογοθεραπείας ήταν: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. 1η σας επιλογή στο μηχανογραφικό
- β. Μέσα στις 5 πρώτες αλλά όχι πρώτη επιλογή
- γ. Περίπου στη μέση των επιλογών σας
- δ. Προς το τέλος των επιλογών σας

2.Αναφέρατε το είδος του Λυκείου που αποφοιτήσατε: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Γενικό Λύκειο
- β. ΕΠΑΛ
- γ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

3.Η κατεύθυνση σας στο λύκειο ήταν: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Θεωρητική
- β. Θετική
- γ. Τεχνολογική
- δ. ΕΠΑΛ με τομέα _____ (συμπληρώστε)

4.Ποιοι ήταν οι λόγοι που επιλέξατε την σχολή; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Με ενδιέφερε το αντικείμενο
- β. Για την επαγγελματική αποκατάσταση
- γ. Μου το προτείναν άτομα που δουλεύουν πάνω στο τομέα της Λογοθεραπείας
- δ. Είχα προσωπική/οικογενειακή εμπειρία με τη Λογοθεραπεία
- ε. Ήταν τυχαίο
- στ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

5.Έχει υπάρξει κάποιο συγγενικό/κοντινό σας πρόσωπο το οποίο σχετιζόταν με τη Λογοθεραπεία;

α. Ναι

β. Όχι

6. Αν ναι, ήταν ένας από τους λόγους που το Τμήμα Λογοθεραπείας σας κίνησε το ενδιαφέρον;

α. Ναι

β. Όχι

7. Πόσο ικανοποιητικό θα χαρακτηρίζατε το επίπεδο της ενημέρωσης σας γύρω από το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή σας στο Τμήμα; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. πολύ ικανοποιητικό

β. αρκετά ικανοποιητικό

γ. αρκετά ικανοποιητικό

δ. καθόλου ικανοποιητικό

8. Πριν τη φοίτησή σας στο Τμήμα Λογοθεραπείας σε τι βαθμό πιστεύατε ότι το αντικείμενο της Λογοθεραπείας είχε σχέση με τα παρακάτω (συμπληρώστε ό,τι ταιριάζει σε κάθε γραμμή με X):

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Παιδιά				
Ενήλικες				
Άτομα Τρίτης Ηλικίας				
Μαθησιακά Προβλήματα				
Προβλήματα Κατάποσης				
Προβλήματα Φωνής				
Προβλήματα Ακοής				
Νευρολογικά Προβλήματα				

9. Για την παρακολούθηση του Τμήματος Λογοθεραπείας και την αναζήτηση βιβλιογραφίας πόσο θεωρείτε απαραίτητη την καλή γνώση της Αγγλικής; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ απαραίτητη

β. Αρκετά απαραίτητη

γ. Λίγο απαραίτητη

δ. Καθόλου απαραίτητη

10. Η ελληνική βιβλιογραφία που σας δίνεται ή εντοπίζετε από μόνοι σας είναι επαρκής ώστε να καλύψει τυχόν απορίες σας; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Πολύ επαρκής
- β. Αρκετά επαρκής
- γ. Λίγο επαρκής
- δ. Καθόλου επαρκής

11. Η προετοιμασία σας για την εξεταστική βασίζεται σε: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Προσωπικές σημειώσεις από το μάθημα
- β. Σημειώσεις μαθήματος στο e-class
- γ. Σύγγραμμα που μοιράζεται από το σύστημα Εύδοξος
- δ. Επιπλέον βιβλιογραφία που δίνεται στο μάθημα
- ε. Πληροφορίες από το διαδίκτυο
- στ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

12. Οι θεωρίες των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- β. Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- γ. Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)
- δ. Κάτοικόν εργασία
- ε. Προφορική παρουσίαση εργασίας
- στ. Άλλο _____ (περιγράψτε)

13. Τα εργαστήρια των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- β. Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- γ. Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)
- δ. Κάτοικόν εργασία
- ε. Προφορική παρουσίαση εργασίας
- στ. Άλλο _____ (περιγράψτε)

14. Η ενημέρωσή σας για το πρόγραμμα του εξαμήνου, πρόγραμμα εξεταστικής, εγγραφές στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Επίσημη σελίδα του ΤΕΙ ή του Τμήματος Λογοθεραπείας

β. Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.)

γ. Πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής

δ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

15. Η ενημέρωσή σας για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες μέσα στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

α. Επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας

β. E-class

γ. Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.)

δ. Πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής

ε. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

16. Η ενημέρωσή σας για οποιοδήποτε θέμα της σχολής θα θέλατε να γίνεται μέσω: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

α. Επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας

β. E-class

γ. Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.)

δ. Πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής

ε. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

17. Παρακολουθείτε τακτικά τις διαλέξεις; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ.

β. Μέτρια

γ. Λίγο

δ. Καθόλου

18. Ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα θεωρείτε ότι είναι: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ μεγάλος

β. Μεγάλος

γ. Μέτριος

δ. Μικρός

ε. Πολύ μικρός

19. Πιστεύετε ότι το σύστημα μονών/ ζυγών εξαμήνων σε συνδυασμό με τα προ απαιτούμενα μαθήματα θα καθυστερήσουν στην ολοκλήρωση των σπουδών σας;

α. Ναι

β. Όχι

20. Κατά την άποψη σας υπάρχει αμεροληψία ως προς την βαθμολόγηση από τους διδάσκοντες;

α. Ναι

β. Όχι

21. Σε τι βαθμό είναι ικανοποιητική η αλληλεγγύη ανάμεσα στους συμφοιτητές σας; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ ικανοποιητική

β. Αρκετά ικανοποιητική

γ. Όχι αρκετά ικανοποιητική

δ. Καθόλου ικανοποιητική

22. Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικές; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ ικανοποιητικό

β. Αρκετά ικανοποιητικό

γ. Καθόλου ικανοποιητικό

23. Πιστεύετε μετά την αποφοίτησή σας θα υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση;

α. Ναι

β. Όχι

24. Που θα θέλατε να εργαστείτε μετά την αποφοίτησή σας;

α. Ιδιωτικό γραφείο ή κέντρο Λογοθεραπείας

β. Νοσοκομείο

γ. Κέντρο αποκατάστασης

δ. Γηροκομείο

ε. Ειδικό σχολείο

στ. Παράλληλη στήριξη σε Νηπιαγωγείο / Δημοτικό

ζ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

25. Θα επιθυμούσατε να πραγματοποιούνται περισσότερα σεμινάρια μέσω της σχολής;

α. Ναι

β. Όχι

26. Αν σας ζητούσαμε να βαθμολογήσετε το βαθμό ικανοποίησής σας σε κλίμακα από το 0 έως το 10, όπου το 10 λαμβάνεται ως άριστη, 5 ως μέτρια και 0 ως κάκιστη, ποιος βαθμός θα αντιπροσώπευε αυτήν; (κυκλώστε μία απάντηση)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

27. Αν μπορούσες να αλλάξεις ένα πράγμα στο Τμήμα Λογοθεραπείας, τι θα ήταν αυτό;

28. Πριν επιλέξετε το Τμήμα Λογοθεραπείας γνωρίζατε ότι απαιτούνται γνώσεις ;

α. Μαθηματικών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
β. Φυσικής	ΝΑΙ	ΟΧΙ
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
δ. Βιολογίας	ΝΑΙ	ΟΧΙ

29. Πιστεύετε ότι είχατε επαρκή προετοιμασία στο Λύκειο για να μπορείτε να ανταπεξέλθετε στις απαιτήσεις του Τμήματος Λογοθεραπείας για τα ακόλουθα μαθήματα;

α. Μαθηματικών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
β. Φυσικής	ΝΑΙ	ΟΧΙ
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
δ. Βιολογίας	ΝΑΙ	ΟΧΙ

Π.1.β. Ερωτηματολόγιο Τελειόφοιτων/Πτυχιούχων

Το παρόν ερωτηματολόγιο αφορά έρευνα στα πλαίσια πτυχιακής και οι απαντήσεις είναι εντελώς ανώνυμες. Σας ευχαριστούμε για τη βοήθειά σας εκ των προτέρων.

Εξάμηνο Φοίτησης: _____

Φύλο : Άνδρας Γυναίκα

Ηλικία : _____

1. Κατά επιλογή στο μηχανογραφικό σας, το Τμήμα Λογοθεραπείας ήταν: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. 1η σας επιλογή στο μηχανογραφικό
- β. Μέσα στις 5 πρώτες αλλά όχι πρώτη επιλογή
- γ. Περίπου στη μέση των επιλογών σας
- δ. Προς το τέλος των επιλογών σας

2. Αναφέρατε το είδος του Λυκείου που αποφοιτήσατε: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Γενικό Λύκειο
- β. ΕΠΑΛ
- γ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

3. Η κατεύθυνση σας στο λύκειο ήταν: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Θεωρητική
- β. Θετική
- γ. Τεχνολογική
- δ. ΕΠΑΛ με τομέα _____ (συμπληρώστε)

4. Ποιοι ήταν οι λόγοι που επιλέξατε την σχολή; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Με ενδιέφερε το αντικείμενο
- β. Για την επαγγελματική αποκατάσταση
- γ. Μου το προτείναν άτομα που δουλεύουν πάνω στο τομέα της Λογοθεραπείας
- δ. Είχα προσωπική / οικογενειακή εμπειρία με τη Λογοθεραπεία
- ε. Ήταν τυχαίο
- στ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

5. Έχει υπάρξει κάποιο συγγενικό/κοντινό σας πρόσωπο το οποίο σχετιζόταν με τη Λογοθεραπεία;

- α. Ναι
- β. Όχι

6. Αν ναι, ήταν ένας από τους λόγους που το Τμήμα Λογοθεραπείας σας κίνησε το ενδιαφέρον;

- α. Ναι
- β. Όχι

7. Πόσο ικανοποιητικό θα χαρακτηρίζατε το επίπεδο της ενημέρωσης σας γύρω από το αντικείμενο της Λογοθεραπείας πριν την εισαγωγή σας στο Τμήμα; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. πολύ ικανοποιητικό
- β. αρκετά ικανοποιητικό
- γ. όχι αρκετά ικανοποιητικό
- δ. καθόλου ικανοποιητικό

8. Πριν τη φοίτησή σας στο Τμήμα Λογοθεραπείας σε τι βαθμό πιστεύατε ότι το αντικείμενο της Λογοθεραπείας είχε σχέση με τα παρακάτω (συμπληρώστε ό,τι ταιριάζει σε κάθε γραμμή με X):

	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου
Παιδιά				
Ενήλικες				
Άτομα Τρίτης Ηλικίας				
Μαθησιακά Προβλήματα				
Προβλήματα Κατάποσης				
Προβλήματα Φωνής				
Προβλήματα Ακοής				
Νευρολογικά Προβλήματα				

9. Για την παρακολούθηση του Τμήματος Λογοθεραπείας και την αναζήτηση βιβλιογραφίας πόσο θεωρείτε απαραίτητη την καλή γνώση της Αγγλικής; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Πολύ απαραίτητη
- β. Αρκετά απαραίτητη
- γ. Λίγο απαραίτητη
- δ. Καθόλου απαραίτητη

10. Η ελληνική βιβλιογραφία που σας δίνεται ή εντοπίζετε από μόνοι σας είναι επαρκής ώστε να καλύψει τυχόν απορίες σας; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

- α. Πολύ επαρκής

- β. Αρκετά επαρκής
- γ. Λίγο επαρκής
- δ. Καθόλου επαρκής

11. Η προετοιμασία σας για την εξεταστική βασίζεται σε: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Προσωπικές σημειώσεις από το μάθημα
- β. Σημειώσεις μαθήματος στο e-class
- γ. Σύγγραμμα που μοιράζεται από το σύστημα Εύδοξος
- δ. Επιπλέον βιβλιογραφία που δίνεται στο μάθημα
- ε. Πληροφορίες από το διαδίκτυο

στ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

12. Οι θεωρίες των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- β. Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- γ. Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)
- δ. Κάτοικόν εργασία
- ε. Προφορική παρουσίαση εργασίας

στ. Άλλο _____ (περιγράψτε)

13. Τα εργαστήρια των μαθημάτων θα θέλατε να εξετάζονται: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- β. Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- γ. Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)
- δ. Κάτοικόν εργασία
- ε. Προφορική παρουσίαση εργασίας

στ. Άλλο _____ (περιγράψτε)

14. Η ενημέρωσή σας για το πρόγραμμα του εξαμήνου, πρόγραμμα εξεταστικής, εγγραφές στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

- α. Επίσημη σελίδα του ΤΕΙ ή του Τμήματος Λογοθεραπείας
- β. Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.)

γ. Πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής

δ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

15. Η ενημέρωσή σας για τυχόν αλλαγές σε ώρες/μέρες σε εργαστήρια ή/και θεωρίες μέσα στο εξάμηνο γίνεται μέσω: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

α. Επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας

β. e-class

γ. Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.)

δ. Πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής

ε. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

16. Η ενημέρωσή σας για οποιοδήποτε θέμα της σχολής θα θέλατε να γίνεται μέσω: (επιλέξτε όλα όσα ταιριάζουν)

α. Επίσημη σελίδα του Τμήματος Λογοθεραπείας

β. e- class

γ. Ανεπίσημη σελίδα Τμήματος Λογοθεραπείας διαχειριζόμενη από φοιτητές ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook κλπ.)

δ. Πίνακα ανακοινώσεων στο χώρο της σχολής

ε. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

17. Παρακολουθείτε τακτικά τις διαλέξεις; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ.

β. Μέτρια

γ. Λίγο

δ. Καθόλου

18. Ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα θεωρείτε ότι είναι: (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ μεγάλος

β. Μεγάλος

γ. Μέτριος

δ. Μικρός

ε. Πολύ μικρός

19. Πιστεύετε ότι το σύστημα μονών/ ζυγών εξαμήνων σε συνδυασμό με τα προ απαιτούμενα μαθήματα καθυστέρησαν στην ολοκλήρωση των σπουδών σας;

α. Ναι

β. Όχι

20. Κατά την άποψη σας υπάρχει αμεροληψία ως προς την βαθμολόγηση από τους διδάσκοντες;

α. Ναι

β. Όχι

21. Σε τι βαθμό είναι ικανοποιητική η αλληλεγγύη ανάμεσα στους συμφοιτητές σας; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ ικανοποιητική

β. Αρκετά ικανοποιητική

γ. Όχι αρκετά ικανοποιητική

δ. Καθόλου ικανοποιητική

22. Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικές; (επιλέξτε μόνο μία απάντηση)

α. Πολύ ικανοποιητικό

β. Αρκετά ικανοποιητικό

γ. Καθόλου ικανοποιητικό

23. Πιστεύετε μετά την αποφοίτησή σας θα υπάρχει επαγγελματική αποκατάσταση;

α. Ναι

β. Όχι

24. Που θα θέλατε να εργαστείτε μετά την αποφοίτησή σας;

α. Ιδιωτικό γραφείο ή κέντρο Λογοθεραπείας

β. Νοσοκομείο

γ. Κέντρο αποκατάστασης

δ. Γηροκομείο

ε. Ειδικό σχολείο

στ. Παράλληλη στήριξη σε Νηπιαγωγείο / Δημοτικό

ζ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

25. Θα επιθυμούσατε να πραγματοποιούνται περισσότερα σεμινάρια μέσω της σχολής;

α. Ναι

β. Όχι

26. Αν ναι, σε ποιους τομείς θα θέλατε να εμπλουτιστούν τα σεμινάρια

α. διαλέξεις θεωρητικού υπόβαθρου

β. επίδειξη λογοθεραπευτικού υλικού

γ. εκμάθηση αξιολογητικών / θεραπευτικών μεθόδων

δ. παρουσίαση επιστημονικών ερευνών

ε. μεταπτυχιακά προγράμματα σε Ελλάδα και εξωτερικό

στ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

27. Οι πληροφορίες που δίνονται μέσα στην σχολή σχετικά με μεταπτυχιακά προγράμματα σε Ελλάδα και εξωτερικό σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικές

α. πολύ ικανοποιητικό

β. αρκετά ικανοποιητικό

γ. καθόλου ικανοποιητικό

28. Το λογοθεραπευτικό υλικό που σας παρέχει η σχολή σε τι βαθμό είναι ικανοποιητικό ώστε να κατανοήσετε σε βάθος το αντικείμενο της λογοθεραπείας

α. πολύ ικανοποιητικό

β. αρκετά ικανοποιητικό

γ. καθόλου ικανοποιητικό

29. Ο αριθμός των φοιτητών στην κλινική άσκηση κατά πόσο είναι ικανοποιητικός

α. πολύ ικανοποιητικός

β. αρκετά ικανοποιητικός

γ. καθόλου ικανοποιητικός

30. Θα επιθυμούσατε η κλινική άσκηση να ξεκινάει σε μικρότερα εξάμηνα

α. Ναι (γράψτε το εξάμηνο που επιθυμείτε) _____

β. Όχι

31. Κατά την γνώμη σας πιστεύετε ότι στα τελευταία εξάμηνα θα ήταν προτιμότερο να υπήρχε η επιλογή της εξειδίκευσης ανάλογα με τις διαταραχές που θα ήθελε να ασχοληθεί ο φοιτητής;

α. Ναι

β. Όχι

32. Θα θέλατε η εξειδίκευση σας να σχετίζεται με παιδιά ή ενήλικες?

- α. παιδιά
- β. ενήλικες
- γ. και τα δύο

33. Θα θέλατε να ασχοληθείτε με την επιστημονική έρευνα και όχι με το κλινικό κομμάτι της λογοθεραπείας

- α. ναι, θα ήθελα να ασχοληθώ μόνο με την επιστημονική έρευνα
- β. όχι, δεν θα ήθελα να ασχοληθώ με την επιστημονική έρευνα
- γ. με ενδιαφέρει η επιστημονική έρευνα αλλά και το κλινικό κομμάτι
- δ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

34. Θα θέλατε να ασχοληθείτε με εναλλακτικές μεθόδους θεραπείας (π.χ. μουσικοθεραπεία)

- α. Ναι (αναφέρατε ποια) _____
- β. Όχι

35. Σε ποιο τομέα της λογοθεραπείας θα θέλατε να εξειδικευτείτε;

- α. Εξελικτικές διαταραχές λόγου και ομιλίας
- β. Επίκτητες διαταραχές λόγου και ομιλίας
- γ. Διαταραχές στην κατάποση
- δ. Εναλλακτική και επαυξημένη επικοινωνία
- ε. Βαρηκοΐα - κώφωση - ακοολογία
- στ. Διαταραχές του αυτιστικού φάσματος
- ζ. Διγλωσσία
- η. Διαταραχές της ροής της ομιλίας
- θ. Διαταραχές του γραπτού λόγου (μαθησιακές δυσκολίες, ΔΕΠΥ κ.α.)
- ι. Κρανιοπροσωπικές ανωμαλίες
- κ. Διαταραχές φωνής και λαρυγγεκτομή
- λ. Νοητική υστέρηση
- μ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

36. Πιστεύετε ότι η λογοθεραπεία θα έπρεπε να ενταχθεί ως βασικό κομμάτι σε :

- α. Σχολεία (νηπιαγωγεία/δημοτικά)

β. ειδικά σχολεία

γ. Νοσοκομεία

δ. Κέντρα αποκατάστασης

ε. γηροκομεία

στ. Άλλο _____ (αναφέρατε τι)

37. Αν σας ζητούσαμε να βαθμολογήσετε το βαθμό ικανοποίησής σας σε κλίμακα από το 0 έως το 10, όπου το 10 λαμβάνεται ως άριστη, 5 ως μέτρια και 0 ως κάκιστη, ποιος βαθμός θα αντιπροσώπευε αυτήν; (κυκλώστε μία απάντηση)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

38. Αν μπορούσες να αλλάξεις ένα πράγμα στο Τμήμα Λογοθεραπείας, τι θα ήταν αυτό;

39. Πριν επιλέξετε το Τμήμα Λογοθεραπείας γνωρίζατε ότι απαιτούνται γνώσεις ;

α. Μαθηματικών	NAI	OXI
β. Φυσικής	NAI	OXI
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	NAI	OXI
δ. Βιολογίας	NAI	OXI

40. Πιστεύετε ότι είχατε επαρκή προετοιμασία στο Λύκειο για να μπορείτε να ανταπεξέλθετε στις απαιτήσεις του Τμήματος Λογοθεραπείας για τα ακόλουθα μαθήματα;

α. Μαθηματικών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
β. Φυσικής	ΝΑΙ	ΟΧΙ
γ. Ηλεκτρ. Υπολογιστών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
δ. Βιολογίας	ΝΑΙ	ΟΧΙ

